

LETNO POROČILO 2007

S
R
A
D

Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji
DARS d. d.

LETNO POROČILO 2007

Celje, junij 2008

Kazalo

6	PISMO UPRAVE
9	UVOD
10	Ključni poslovni podatki
11	Predstavitev družbe
11	Splošni podatki o družbi
12	Organiziranost družbe
13	Upravljanje družbe
13	Skupščina družbe
13	Nadzorni svet
14	Uprava družbe
15	Zgodovina družbe
17	POSLOVNO POROČILO
18	Poslanstvo, vizija, strateški cilji in politika kakovosti družbe
18	Poslanstvo družbe
18	Vizija družbe
19	Strateški cilji družbe
19	Politika kakovosti družbe
20	Pomembni dogodki v poslovnem letu 2007
21	Značilnosti gospodarskega okolja
21	Finančno poslovanje in upravljanje s finančnimi tveganji
22	Analiza poslovanja
22	Pobiranje cestnine
24	Realizacija gradenj in obnov avtocestnih odsekov
26	Prihodki DARS d.d.
27	Odhodki DARS d.d.
29	Poslovni izid
30	Opis poslovnih aktivnosti družbe
30	Službe uprave
30	Služba za notranjo revizijo
30	Služba za nabavo
31	Služba za komuniciranje
31	Poslovne službe
31	Služba za načrtovanje, razvoj ter gospodarjenje z vozišči
32	Služba za mednarodno sodelovanje
32	Splošna služba
32	Služba za varstvo in zdravje pri delu
33	Področje za pravne zadeve, organizacijo in kadre
33	Pravna služba
33	Služba za organizacijo in kadre
34	Področje za finance in trženje
34	Finance, računovodstvo in kontroling
34	Prodaja in marketing
36	Področje za izvedbo cestninjenja
37	Področje za organizacijo gradenj in obnov
37	Služba za prostorsko načrtovanje

38	Služba za projektiranje in projektno dokumentacijo
38	Služba za nadzor in organizacijo gradenj
39	Služba za organizacijo obnov
40	Služba za oddajo del
41	Področje vzdrževanja avtocest
41	Služba za vzdrževanje in razvoj tehnologij in inteligentne transportne sisteme (ITS)
41	Projekt telekomunikacij in služba za telekomunikacije
42	Služba za nadzor in vodenje prometa
43	Služba za informacijsko tehnologijo (IT)
44	Izvedba vzdrževanja avtocest
46	Ravnanje z okoljem
46	Varovanje okolja
47	Ravnanje z zaposlenimi
47	Starostna in izobrazbena struktura zaposlenih
48	Izobraževanje
48	Aktivnosti na področju upravljanja človeškega kapitala v letu 2007
49	Pričakovani razvoj družbe
51	RAČUNOVODSKO POROČILO
52	Splošna pojasnila k računovodskim izkazom
52	Pogodba o izvajanju naročila
53	Koncesijska pogodba
54	Računovodske usmeritve
55	Metode uporabljene za vrednotenje postavk bilance stanja v lasti DARS d.d.
55	Neopredmetena sredstva
55	Opredmetena osnovna sredstva
56	Amortizacija
57	Dolgoročne finančne naložbe
57	Odložene terjatve za davek
57	Zaloge
57	Kratkoročne finančne naložbe
58	Kratkoročne poslovne terjatve
58	Denarna sredstva
58	Kapital
59	Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev
60	Kratkoročne poslovne obveznosti
60	Kratkoročne časovne razmejitev
60	Medsebojna razmerja med družbo in državo
61	Prihodki
62	Odhodki
63	Davek od dohodka pravnih oseb
63	Izkaz denarnih tokov
64	Metode uporabljene za vrednotenje postavk bilance stanja v lasti Republike Slovenije prejeete v upravljanje DARS d.d.
64	Opredmetena osnovna sredstva v upravljanju DARS d.d.
66	Kratkoročne finančne naložbe do drugih
66	Kratkoročne poslovne terjatve
66	Denarna sredstva
66	Medsebojna razmerja med državo in družbo
66	Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev

67	Dolgoročne finančne obveznosti do bank za posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju
67	Dolgoročne obveznosti na podlagi obveznic za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju
68	Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od države
68	Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od občin
68	Kratkoročne finančne obveznosti do bank
68	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev
70	Računovodski izkazi družbe DARS d.d.
71	Skupna bilanca stanja na dan 31.12.2007
73	Izkaz poslovnega izida družbe DARS d.d. za obdobje od 1.1. do 31.12.2007
74	Skupni izkaz denarnih tokov za obdobje od 1.1. do 31.12.2007
75	Izkaz gibanja kapitala za obdobje od 1.1. do 31.12.2007
76	Izkaz gibanja kapitala za obdobje od 1.1. do 31.12.2006
77	Izkaz in predlog uporabe bilančnega dobička
78	Pojasnila k računovodskim izkazom
78	Pojasnila k bilanci stanja DARS d.d.
78	Bilanca stanja DARS d.d. na dan 31.12.2007
80	Neopredmetena sredstva
81	Opredmetena osnovna sredstva
82	Dolgoročne finančne naložbe
83	Odložene terjatve za davek
83	Zaloge
83	Kratkoročne finančne naložbe do drugih
84	Kratkoročne poslovne terjatve
85	Denarna sredstva
85	Aktivne časovne razmejitev
85	Terjatve iz naslova uporabe sredstev DARS d.d. za financiranje sredstev Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d.
85	Zunajbilančna evidenca
86	Kapital
87	Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev
88	Kratkoročne poslovne obveznosti
89	Kratkoročne pasivne časovne razmejitev
90	Pojasnila k bilanci stanja lastnine Republike Slovenije prejete v upravljanje DARS d.d.
90	Bilanca stanja lastnina Republike Slovenije prejete v upravljanje DARS d.d. na dan 31. 12. 2007
92	Opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva v upravljanju
94	Kratkoročne finančne naložbe
94	Kratkoročne poslovne terjatve
94	Denarna sredstva
95	Zunajbilančna evidenca
95	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev
96	Dolgoročne finančne obveznosti za bančna posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju DARS d.d.
100	Dolgoročne obveznosti na podlagi obveznic
100	Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od države
101	Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od občine
101	Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od drugih
102	Kratkoročne finančne obveznosti za bančna posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju
103	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev
104	Obveznosti iz naslova uporabe sredstev DARS d.d. za financiranje sredstev Republike Slovenije prejetih v upravljanje DARS d.d.

105	Dodatna razkritja postavk v poslovnem izidu DARS d.d.
105	Čisti prihodki od prodaje
106	Drugi poslovni prihodki
106	Stroški in poslovni odhodki
107	Stroški materiala in storitev
108	Stroški dela
109	Odpisi vrednosti
110	Drugi poslovni odhodki
110	Finančni prihodki
110	Finančni odhodki
110	Drugi prihodki
110	Drugi odhodki
111	Davek od dohodka pravnih oseb
111	Čisti poslovni izid po preračunu na podlagi rasti cen življenjskih potrebščin
112	Kazalniki poslovanja
113	Dogodki po datumu sestavitve računovodskih izkazov
114	Revidiranje letnega poročila-ZGD po pogodbi za 2007
114	Izjava uprave DARS d.d.
117	REVIZORJEVO POROČILO
121	IZJAVA O SKLADNOSTI DRUŽBE DARS D.D. S KODEKSOM UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

Leto rasti

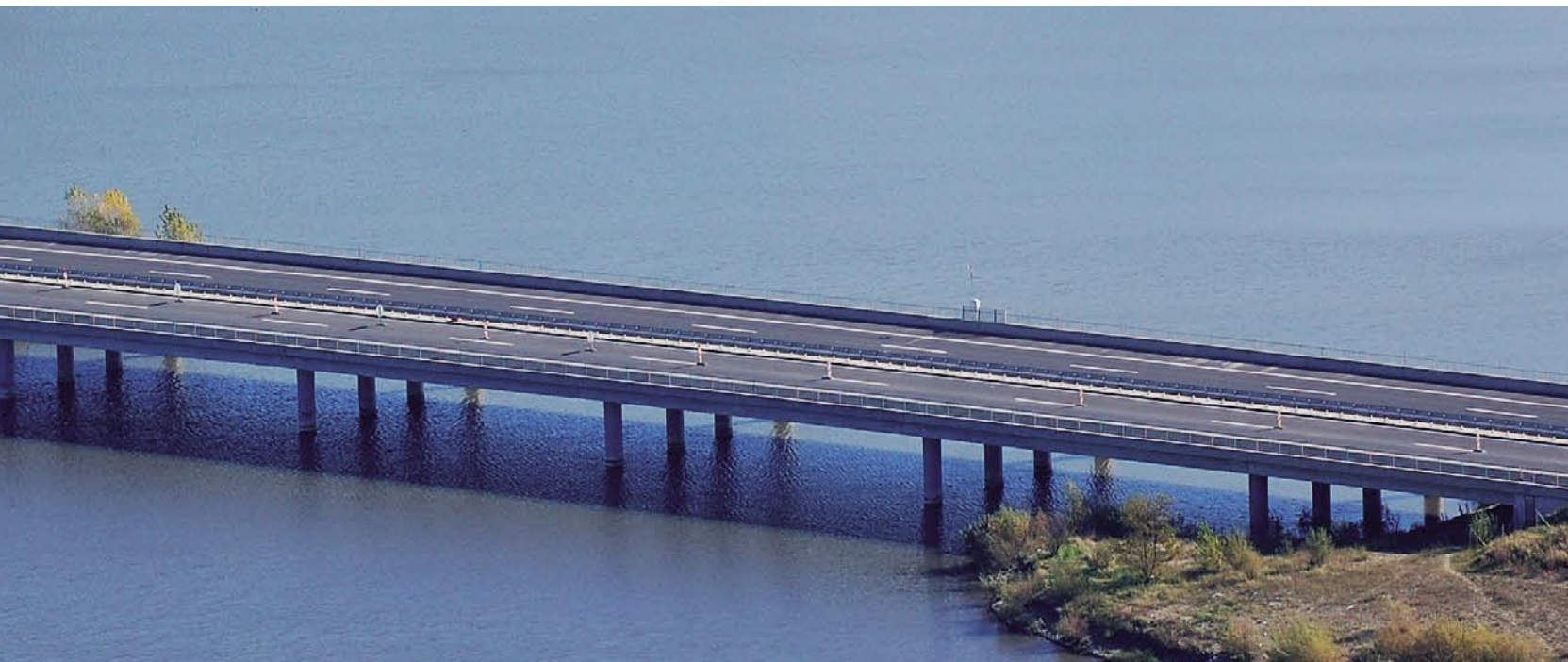
Leto 2007 je bilo za DARS d.d. zelo dinamično, saj je bilo poleg prehoda na novo organiziranost družbe zaznamovano tudi s prehodom na novo valuto ter večjimi spremembami v poslovanju družbe. DARS d.d. se je s spremembami ter številnimi novimi izzivi in nalogami uspešno soočil in poslovno leto uspešno zaključil na vseh področjih njegovega poslovanja.

V poslovnem letu 2007 je DARS d.d. zabeležil 15-odstotno rast prihodkov od cestnin, medtem ko je ob uspešnem zmanjševanju stroškov uspel koncesijsko dajatev, ki jo skladno s koncesijsko pogodbo (sklenjeno z Republiko Slovenijo) primarno namenja odplačevanju obveznosti iz naslova najetega dolga za financiranje izgradnje avtocest, povečati za kar 19 odstotkov. Rast prihodkov je bila prisotna tudi na večini drugih poslovnih področij. Največja rast je bila zabeležena na segmentih prihodkov od prodaje, ki jih je DARS d.d. uspel v enem letu povečati za 586 odstotkov, prihodkov od služnosti, ki so narasli za 142 odstotkov, in drugih prihodkov. Poleg tega je DARS d.d. prejel prve prihodke od zakupa telekomunikacijskih vodov, ki jih je v preteklem letu začel tržiti in predstavljajo eno pomembnejših razvojnih priložnosti družbe v prihodnosti. Vse to kaže na uspešno udeleževanje strategije s katero želi Dars razširiti svoje vire prihodkov na nove dejavnosti ter se tako pripraviti na obdobje, ko se bo njegovo agentsko delo bistveno zmanjšalo.

Kljub temu, da je bilo v preteklem letu prometu predanih le 5,7 kilometra cest iz Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji, je bila realizacija gradenj v tem letu najboljšejejša v zgodovini gradenj avtocest v Sloveniji, saj je znašala težko predstavljenih 609,5 milijona evrov. Gradbena dela so potekala na skupaj več kot 160 kilometrov avtocest, hitrih cest in drugih cest iz Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji, plan pa je bil na področju gradenj novih avtocestnih odsekov presežen za polnih sedem odstotkov. Rezultati omenjenih del bodo v večini vidni že v letu 2008, ko bo prometu predano preko 100 km avtocest in hitrih cest, Slovenija pa bo v celoti dokončala svoj del V. vseevropskega koridorja ter povezala vzhod in zahod države.

Kot upravljavec slovenskega avtocestnega omrežja je povečevanje stopnje prometne varnosti na slovenskih avtocestah eden temeljnih ciljev DARS d.d.. Nadaljevanje izgradnje sistemov za nadzor in vodenje prometa, vzpostavitev dela uradnika za varnost za avtocestne predore in dodatna prometna signalizacija so le nekateri od projektov, ki smo jih v preteklem letu v ta namen izvedli. Eden večjih projektov, ki ga DARS d.d. na tem področju izvaja skupaj s Policijo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS, je postavitve ohišij za stacionarne merilnike hitrosti. Glede na dejstvo, da so se ti izkazali za pozitiven korak v smeri zniževanja hitrosti vožnje in s tem povečevanja prometne varnosti na slovenskih avtocestah, smo s projektom nadaljevali tudi v letu 2008.

Ker pa je za ustrezno prometno varnost potrebna tudi ustrezno vzdrževana infrastruktura, slovensko avtocestno omrežje pa z vsakim letom bolj pridobiva na starosti in obrabljenosti, je DARS d.d. ustanovil službo za gospodarjenje z vozišči ter tako ubral celovit pristop k načrtovanju obnov vozišč ob optimalni porabi sredstev. Že povedano in pa zavedanje pomembnosti izvajanja pravočasnih obnovitvenih del pa sta bila eden razlogov, da je bilo leto 2007 rekordno tudi po obsegu obnovitvenih del, ki so bila ob dobrem načrtovanju uspešno izvedena tako, da so imela kar najmanjši vpliv na odvijanje prometa.

Slovenski avtocestni križ z vsakim dnevom bolj pridobiva svojo dokončno podobo, DARS d.d. pa je s tem pred novimi razvojnimi izzivi, največjimi doslej po letu 1994, ko je začel uresničevati Nacionalni program izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji. Prepričani smo, da bomo te izzive zmogli in znali uspešno izkoristiti in s tem začrtati nove dimenzije razvoja DARS d.d., ki bo tudi v prihodnosti ostal uspešna, odgovorna, predvsem pa okolju in uporabnikom prijazna gospodarska družba.

mag. Tomislav Nemeč, predsednik uprave

doc. dr. Žan Jan Oplotnik, namestnik predsednika uprave

Boštjan Rigler, član uprave

Aleš Hojs, član uprave

mag. Alojz Ratajc, član uprave – delavski direkto

UVOD

Ključni poslovni podatki

	2007	2006
Osnovni kapital	212.823 EUR	212.819 EUR
Kapital skupaj na dan 31. 12.	49.023.704 EUR	40.295.545 EUR
Vrednost aktive na dan 31. 12.	5.127.370.135 EUR	4.645.562.033 EUR
Lastniška struktura	100% lastnik je Republika Slovenija	100% lastnik je Republika Slovenija
Lastniška struktura delnic	100% lastnik je Republika Slovenija	100% lastnik je Republika Slovenija
Čisti poslovni izid	10.504.137 EUR	4.158.963 EUR
Realizacija gradenj in obnov avtocest*	609.510.986 EUR	542.870.447 EUR
Število km avtocest in drugih cest, predanih prometu:		
- avtoceste (4-pasovne)	0,0 km	7,8 km
- prva polovica avtoceste (4-pasovne)	2,4 km	0,0 km
- dvopasovne ceste	2,3 km	0,0 km
- ostale ceste	1,2 km	1,7 km
- priključki	0,0 km	2,0 km
Število obračunskih km avtocest v vzdrževanju in upravljanju na dan 31. 12.	525,398 km	521,783 km
Število km avtocest v vzdrževanju in upravljanju na dan 31. 12.:		
- avtoceste	438,245 km	436,992 km
- razcepi	13,351 km	13,351 km
- povezovalni odseki	9,297 km	8,550 km
- priključki	128,592 km	127,019 km
- predori	17,958 km	17,200 km
Število zaposlenih 31. 12.	1.128	1.106

* Pojasnilo:

Realizacija gradenj in obnov avtocest se nanaša na izvršena dela ter obveznosti iz kreditov in obveznic po določilih Pogodbe o izvajanju naročila za opravljanje nalog v zvezi z izgradnjo in obnavljanjem avtocest ter finančnim inženiringom in drugih povezanih nalog po Nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji.

Vrednost realizacije gradenj in obnov je izkazana z DDV.

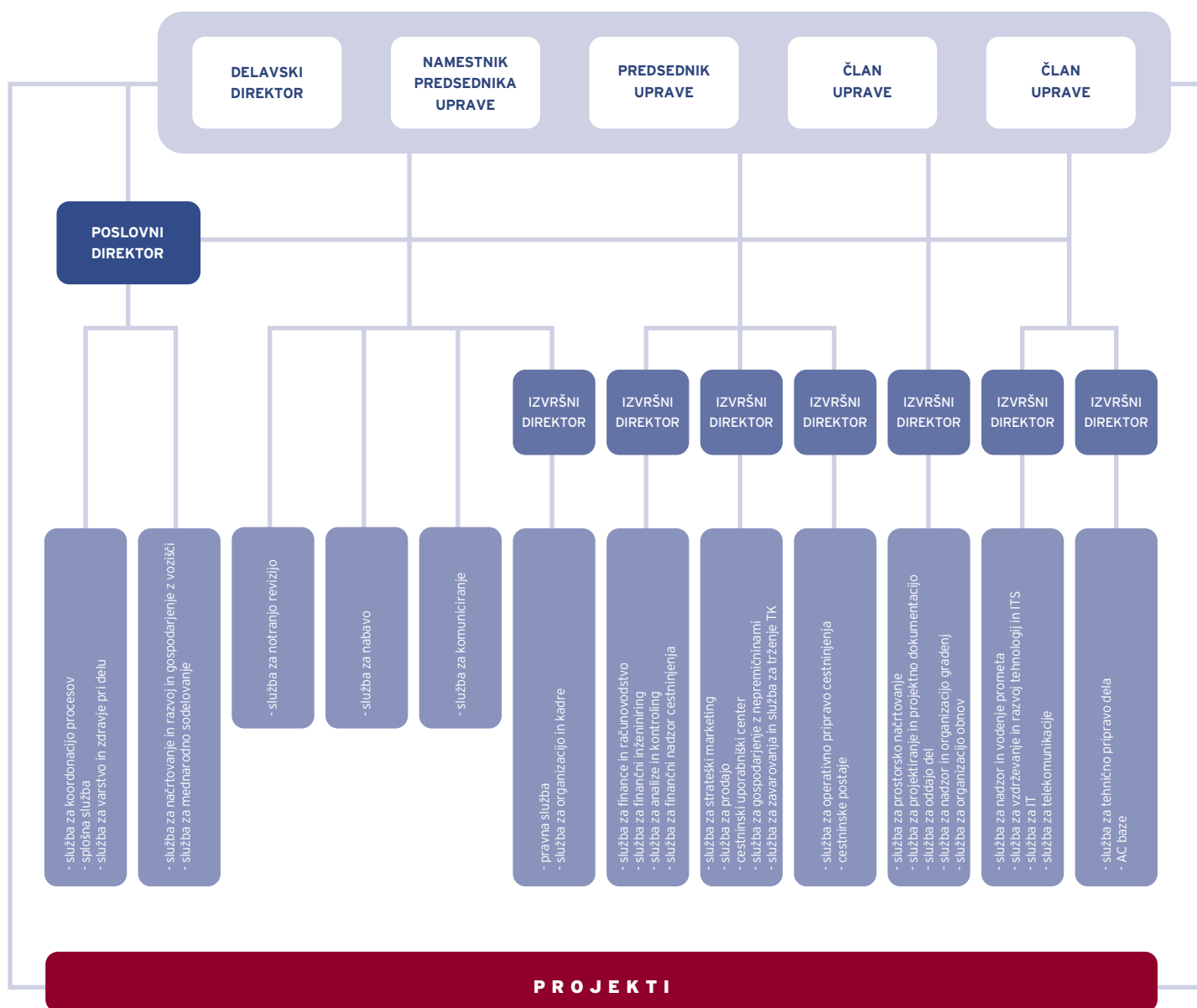
Predstavitev družbe

Splošni podatki o družbi

Ime družbe	Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d.
Skrajšano ime družbe	DARS d.d.
Sedež družbe	Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje
Telefon	03/426-40-71
Faks	03/544-20-01
Izpostava Ljubljana	Dunajska 7, 1000 Ljubljana
Telefon	01/300-99-00
Faks	01/300-99-01
E-pošta	info@dars.si
Spletna stran	www.dars.si
Vpis v sodni register	Okrožno sodišče v Celju, vložna številka 10615800
Matična številka	5814251
Identifikacijska številka za DDV	SI92473717
Osnovni kapital družbe	212.823,00 EUR
Uprava družbe	mag. Tomislav Nemeč, predsednik dr. Žan Jan Oplotnik, namestnik predsednika Boštjan Rigler, član Aleš Hojs, član mag. Alojz Ratajč, član - delavski direktor

Organiziranost družbe

Organizacija družbe temelji na treh osnovnih dejavnostih (organizacija gradnje in obnov avtocest, cestninjenje in redno vzdrževanje avtocest) in nekaj poslovnih funkcijah (finančni inženiring, trženje storitev, obveščanje o stanju na cestah, nadzor in vodenje prometa na avtocestah, idr.).

Upravljanje družbe

Organi upravljanja družbe DARS d.d. so: skupščina družbe, nadzorni svet in uprava.

Skupščina družbe

Skupščino družbe DARS d.d. predstavlja Vlada Republike Slovenije.

Nadzorni svet

V skladu z Zakonom o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (ZDARS – UPB1, Uradni list RS, št. 20 z dne 4. 3. 2004) nadzorni svet sestavlja šest članov, ki jih imenuje skupščina družbe, od katerih dva člana predlaga Ministrstvo za finance, dva člana Ministrstvo za promet, dva člana pa sta iz vrst zaposlenih na osnovi Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

Dne 28. 12. 2006 je bil spremenjen Statut DARS d.d., ki je število članov nadzornega sveta razširil iz šest na devet.

Nadzorni svet DARS d.d. so ob koncu leta 2007 sestavljali:

- Franc Slak – predsednik
- dr. Tomaž Vidic – namestnik predsednika
- Robert Sever, član
- Simon Ošo, član
- mag. Franc Capuder, član
- Vito Meško, član,
- Dimitrij Likar, član
- Darko Kodrič, član
- Zvonko Ivanušič, član.

Po spremembi statuta DARS d.d. je Svet delavcev DARS d.d. na svoji seji dne 6. 2. 2007 izvolil in v Nadzorni svet DARS d.d. imenoval Dimitrija Likarja kot predstavnika delavcev.

30. 8. 2007 je Vlada RS na podlagi odstopne izjave razrešila dr. Petra Verliča, namesto njega pa imenovala Roberta Severja.

Dne 16. 10. 2007 je Vlada RS v Nadzorni svet DARS d.d. imenovala dr. Tomaža Vidica in Simona Oša.

Svet delavcev je za novega člana Nadzornega sveta DARS d.d. 22. 11. 2007 izvolil Darka Kodriča, ki je nadomestil mag. Alojza Ratajca, ki je bil razrešen funkcije v Nadzornem svetu DARS d.d. zaradi njegovega imenovanja za člana uprave (delavskega direktorja) po odločbi Vlade RS dne 22. 11. 2007.

Na podlagi odstopne izjave mag. Helena Kamnar z mesta članice Nadzornega sveta DARS d.d. je Vlade RS dne 12. 12. 2007 sprejela sklep o njenem odstopu. Na njeno mesto je imenovala mag. Franca Capudra.

Uprava družbe

Uprava družbe DARS d.d. po Statutu družbe z dne 28. 12. 2006 šteje do 5 članov, od katerih je eden delavski direktor. V skladu z ZDARS in Statutom družbe na predlog Nadzornega sveta DARS d.d. imenuje člane Uprave DARS d.d. Vlada Republike Slovenije.

Upravo DARS d.d. so ob koncu leta 2007 sestavljali:

mag. Tomislav Nemec, predsednik

dr. Žan Jan Oplotnik, namestnik predsednika

Boštjan Rigler, član

Aleš Hojs, član

mag. Alojz Ratajč, član (delavski direktor)

Do 25. 10. 2007 je bila uprava družbe tričlanska in sicer:

Rajko Siročič - predsednik

Abdon Peklaj, član

Aleš Hojs, član

Vlada Republike Slovenije je dne 25. 10. 2007 razrešila dotedanjega predsednika uprave Rajka Siročiča in člana uprave Abdona Peklaja. Na mesto predsednika uprave družbe je imenovala mag. Tomislava Nemca, za namestnika predsednika dr. Žana Jana Oplotnika in za člana uprave Boštjana Riglerja. Dne 22. 11. 2007 je Vlada Republike Slovenije imenovala mag. Alojza Ratajca za člana uprave (delavskega direktorja). V upravi pa je kot član ostal Aleš Hojs.

Zgodovina družbe

V mesecu oktobru 1993 je bil sprejet Zakon o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji, na osnovi katerega je bila v mesecu novembru 1993 ustanovljena Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji in vpisana v sodni register dne 7. 12. 1993.

DARS d.d. je bil vse do konca leta 2003 javno podjetje v obliki delniške družbe. Edini ustanovitelj je bila Republika Slovenija, ki jo je zastopala Vlada Republike Slovenije. DARS d.d. je opravljal finančni inženiring, pripravljal, organiziral in vodil gradnjo in vzdrževanje omrežja avtocest ter upravljal avtoceste v Republiki Sloveniji, skladno z odločitvami Državnega zbora Republike Slovenije.

V mesecu decembru 2003 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji, ki ureja vprašanja v zvezi z načinom ustanovitve, preoblikovanja in delovanja družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji. Tako ima nova družba DARS d.d. položaj delniške družbe kot gospodarske družbe po Zakonu o gospodarskih družbah, katere edini ustanovitelj in delničar je Republika Slovenija, ki jo zastopa Vlada Republike Slovenije.

Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d. se je torej s 1. 1. 2004 preoblikovala iz javnega podjetja v obliki delniške družbe v redno gospodarsko družbo, ki na podlagi pogodbenega razmerja z državo organizira in vodi izgradnjo avtocest ter izvaja finančni inženiring, po drugi strani pa kot koncesionar uspešno opravlja in vzdržuje avtocestno omrežje ter razvija in trži nove storitve. DARS d.d. se je po uveljavitvi tega zakona v letu 2004 pripojilo tudi javno podjetje Podjetje za vzdrževanje avtocest, d.o.o.

V letu 2006 je bila s sprejemom in uveljavitvijo enotnega Akta o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest oziroma del zaključena reorganizacija družbe po preoblikovanju in pripojitvi v letu 2004. V avgustu 2006 je bila usklajena in podpisana tudi prva podjetniška kolektivna pogodba DARS d.d.

POSLOVNO
POROČILO

Poslanstvo, vizija, strateški cilji in politika kakovosti družbe

Poslanstvo družbe

Poslanstvo DARS d.d. je gradnja, obnavljanje, izvajanje finančnega inženiringa ter vzdrževanje in upravljanje z avtocestami tako, da bo zagotovljeno varno, učinkovito in uspešno delovanje avtocestnega sistema. Vlaganja v gradnjo novih avtocest družba izvaja tako, da se v največji možni meri multiplikativno odražajo v neposrednem in širšem okolju. Razvoj DARS d.d. izhaja neposredno iz njegovega poslanstva, to pa je: ustvarjanje povezovanja in možnosti čim hitrejšega in varnega vzpostavljanja prometnih in gospodarskih tokov.

Ob tem je potrebno omogočati varno in učinkovito čezmejno mobilnost ljudi in blaga, na način, ki spoštuje okolje in kvaliteto življenja lokalnega prebivalstva ter služi javnemu interesu s prispevkom k razvoju slovenskega gospodarstva.

Vizija družbe

DARS d.d. mora postati tehnološko razvita, stroškovno učinkovita in mednarodno konkurenčna družba. Utrdila bo vodilni položaj pri razvoju in upravljanju avtocest na domačem trgu, s ponudbo celovitih in kakovostnih storitev pa bo kot poslovno uspešen sistem krepila svoj položaj tudi na tujih trgih.

Vizija DARS d.d. je utrditi osrednjo, vodilno vlogo pri vodenju in organizaciji gradnje ter upravljanju in vzdrževanju avtocestnega omrežja in s tem utrditi ime stabilnega, zanesljivega, učinkovitega in zaupanja vrednega avtocestnega operaterja, ki bo svojim uporabnikom nudil kakovostne storitve, delničarjem dolgoročno zagotavljati dobiček, zaposlenim pa poklicno samouresničevanje in osebni razvoj.

Ustvarjanje sodobnih in kakovostnih povezav, optimalno ohranjanje ustreznega standarda avtocest za zagotavljanje ustrezne prometne varnosti in podaljšanje njihove življenjske dobe ter razvoj celostnih storitev, se bodo izrazili v zadovoljstvu uporabnikov avtocest in drugih storitev družbe.

Zadovoljstvo lastnika bomo dosegli s stabilnostjo in dolgoročno rastjo družbe in z zagotavljanjem čim večjega deleža sredstev iz koncesnine za odplačilo obveznosti iz kreditov, ki jih je v imenu in za račun države za gradnjo novih avtocest najela družba s poroštvom države. Pri organizaciji in vodenju gradnje novih ter upravljanju in vzdrževanju obstoječih avtocest bo družba še naprej prvenstveno skrbela za kakovost, ceno izvedbe in storitev ter roke. Pri tem bo z izvajalci strokovnih storitev (Činženirji) posebno skrb namenila stalnemu izboljšanju projektno-tehnične in razpisne dokumentacije, spodbujala bo uvajanje prometno-tehničnih in drugih rešitev, s katerimi se bo ohranjala ali izboljševala kakovost za enakovredno ceno.

Zadovoljstvo zaposlenih bo družba zagotavljala z uveljavljanjem njihovega osebnega razvoja in napredovanja, motiviranja, varnosti zaposlitve ob doseganju zastavljenih ciljev ter prijaznih delovnih pogojev. Ustrezna notranja organiziranost in motiviranost zaposlenih bosta orodje za doseganje želene ravni kakovosti storitev, produktivnosti, stroškovne učinkovitosti ter stabilnosti in dolgoročne rasti družbe.

Strateški cilji družbe

Strateški cilji družbe DARS d.d. so:

- ohraniti in razvijati vodilno pozicijo pri upravljanju in vzdrževanju avtocest v Sloveniji;
- postati referenčno podjetje v državni lasti za organizacijo gradnje avtocest in drugih infrastrukturnih projektov;
- z racionalnim in ekonomsko upravičenim razvojem cestninskega sistema zagotoviti največji možni delež sredstev koncesnina, potrebnih predvsem za odplačilo obveznosti iz kreditov, najetih v zvezi z gradnjo avtocest;
- okrepiti finančni inženiring upravljanja z dolgom;
- trajnostno razvijati in izboljševati standarde in postopke upravljanja in vzdrževanja avtocest;
- v središče svojega poslovanja postaviti uporabnike avtocest, njihove želje in potrebe ter skrb za okolje;
- prestrukturirati in optimizirati kadrovske strukture zaposlenih, potrebno za izvajanje obstoječih dejavnosti in poslovnih funkcij ter razvoj novih storitev.

Nadalje je potrebno zagotoviti kakovostne rešitve za uresničitev nacionalnega programa izgradnje avtocest:

- zasnova razvoja in trženja celovite ponudbe storitev uporabnikom,
- identifikacija in realizacija priložnosti kapitalskih in drugih oblik poslovnih povezav,
- razvoj in motiviranje kadrov.

Politika kakovosti družbe

Vodstvo in vsi zaposleni v Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji s strokovnim in odgovornim opravljanjem svojega dela zagotavljamo izpolnjevanje zahtev in pričakovanj lastnika družbe in uporabnikov naših storitev.

Naš cilj je ponuditi vsem uporabnikom naših storitev kakovostno in celovito storitev. Ta cilj dosegamo:

- s sprejemanjem odgovornih odločitev;
- z vzpostavljanjem ustreznih pogojev in odnosov znotraj in izven družbe;
- s skrbnim izbiranjem usposobljenih partnerjev;
- z doslednim spoštovanjem zakonodaje in razvojnih usmeritev,
- s podpiranjem razvoja stroke in pridobivanjem novih znanj ter
- z zavezanostjo varovanju okolja in prijaznosti do soljudi.

Pomembni dogodki v poslovnem letu 2007

- V letu 2007 so bili prometu predani naslednji odseki avtocest in drugih cest:
 - dvopasovna cesta Hajdina – Ptuj dolžine 2,3 km, vključno z mostom čez Dravo v dolžini 0,4 km,
 - prva polovica štiripasovne avtoceste Peračica - Podtabor v dolžini 2,4 km,
 - obvoznica Lendava v dolžini 1,2 km.
- **Januar**
S 1. 1. 2007 je začela veljati podjetniška kolektivna pogodba DARS d.d..
- **Marec**
15. 3. 2007 je Vlada RS sprejela Letni plan razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2007.
- **April**
12. 4. 2007 je Nadzorni svet DARS d.d. dal soglasje k Poslovnemu načrtu DARS d.d. za leto 2007.
- **Maj**
7. 5. 2007 je Državni zbor RS dal soglasje k Letnemu planu razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2007, ki ga je 15. 3. 2007 sprejela Vlada RS.
- **Junij**
Vlada Republike Slovenije se je na seji 29. 6. 2007 seznanila s Poročilom o preveritvi dejanskih utemeljenih stroškov za opravljanje naročila po pogodbi o naročilu in dejansko utemeljenih odhodkov za izračun koncesijske dajatve po pogodbah, ki sta jih sklenila Republika Slovenija in DARS d.d.. Na isti seji je Vlada Republike Slovenije sprejela ukrepe, ki jih je predlagala Strokovna skupina, imenovana s sklepom Vlade Republike Slovenije, številka 01400-1/2006/12 z dne 22. 3. 2006 ter Strokovni skupini naložila, da nadaljuje z delom in pripravi predlog sprememb koncesijske in agentske pogodbe.
- **Julij**
24. 7. 2007 je DARS d.d. sklenil z Novo Ljubljansko banko pogodbo o najemu 245 milijonov evrov kredita za financiranje izgradnje avtocestnih odsekov iz Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji.

Značilnosti gospodarskega okolja

V letu 2007 se je v razmerah ugodne mednarodne konjunktore visoka gospodarska rast povzpela na 6,1 %, kar je najvišja rast po osamosvojitvi. Ključna dejavnika rasti sta bila izvoz blaga in storitev (13-odstotna realna rast) in visoka domača investicijska aktivnost (realna rast investicij v osnovna sredstva je bila 17,2-odstotna). Investicijska dejavnost je bila lani najintenzivnejša v zadnjih letih; krepila jo je pospešena gradnja infrastrukture, močno so se okrepile tudi druge gradbene investicije. Ugodna poslovna pričakovanja pa so še naprej spodbujala rast investicij v opremo in stroje ter širjenje proizvodnih zmogljivosti. Med posameznimi dejavnostmi so h gospodarski rasti največji delež prispevali predelovalne dejavnosti in gradbeništvo. Rast državne in zasebne potrošnje se je v primerjavi z letom 2006 umirila. Visoka gospodarska aktivnost je vplivala tudi na trg dela, saj je bila rast zaposlenosti 2,7 %. Po dejavnostih se je zaposlenost najbolj povišala prav v gradbeništvu. Rast plač je bila umirjena in je z 5,9 % nominalne in 2,2 % realne rasti zaostajala za rastjo produktivnosti dela.

V opazovanem obdobju je bilo v Sloveniji že čutiti inflacijske pritiske, ki so bili dodatno stimulirani z gibanji cen nafte in osnovnih surovin ter hrane na svetovnih trgih. Povprečna inflacija je ob koncu leta znašala 3,6 %, medletna pa 5,6 %. Ob vseh pozitivnih učinkih, ki jih je imela visoka gospodarska rast na ekonomijo lahko, pa se je zaradi visokih investicij v stroje in opremo ter povečanem obsegu uvoza vmesnih dobrin za pospešeno rast proizvodnje v predelovalnih dejavnostih, blagovni uvoz povečal bolj kot izvoz, kar je posredno rezultiralo v povečanju primanjkljaja tekočega računa plačilne bilance na 4,8 % BDP za 2007.

Finančno poslovanje in upravljanje s finančnimi tveganji

Družba DARS je pri svojem poslovanju delovala skladno s ciljem zniževanja poslovnih in finančnih tveganj. Poslovna tveganja je na odhodkovni strani zavarovala prek instrumentov zavarovanja, ki jih je zahtevala od svojih dobaviteljev (predvsem prvovrstnih garancij in uporabo pogodbenih kazni v primeru zamude pri izvedbi del), na prihodkovni strani pa je družba sledila napovedim prometa in pobrane cestnine, saj je povpraševanje po storitvah uporabe avtocest nizko elastično in odzivnost uporabnikov predvidljiva, ob še sprejemljivem tveganju napačne ocene.

Družba DARS je pri svojem finančnem poslovanju sodelovala z več mednarodnimi in tujimi komercialnimi bankami ter praktično z vsemi slovenskimi bankami. Tovrstna diverzifikacija poslovanja direktno deluje na zniževanje tveganj prevelike odvisnosti od posamezne ustanove ter večja konkurenčnost poslovanja.

Finančna tveganja je družba DARS zniževala prek vrste instrumentov, tako naravne zaščite kot uporabe izvedenih finančnih instrumentov. DARS je v letu 2007 sklenil tri posle zavarovanja obrestnih tveganj. Valutna tveganja so bila zavarovana predvsem z uporabo naravne zaščite izenačevanja denarnih tokov. Tovrstno zaščito omogoča majhno število valut, s katerimi posluje DARS ter dejstvo, da je velika večina transakcij izvedena v valuti EUR.

Likvidnostna tveganja je družba DARS zmanjševala prek kvalitetnega upravljanja z likvidnostjo in oblikovanjem hitro likvidnega naložbenega portfelja.

Na področju opravljanja agentskih poslov po pogodbi o naročilu je DARS v letu 2007 sklenil kreditno pogodbo za novo zadolžitev z Novo Ljubljansko banko, d.d..

Naložbena politika DARS je bila v letu 2007, skladno z zakonom o DARS, usmerjena v dolžniške instrumente države in poslovnih bank, prav tako pa je DARS v sklopu upravljanja z likvidnostjo optimiral denarne tokove tako imenovanega računa izgradnje in računa DARS d.d..

Analiza poslovanja

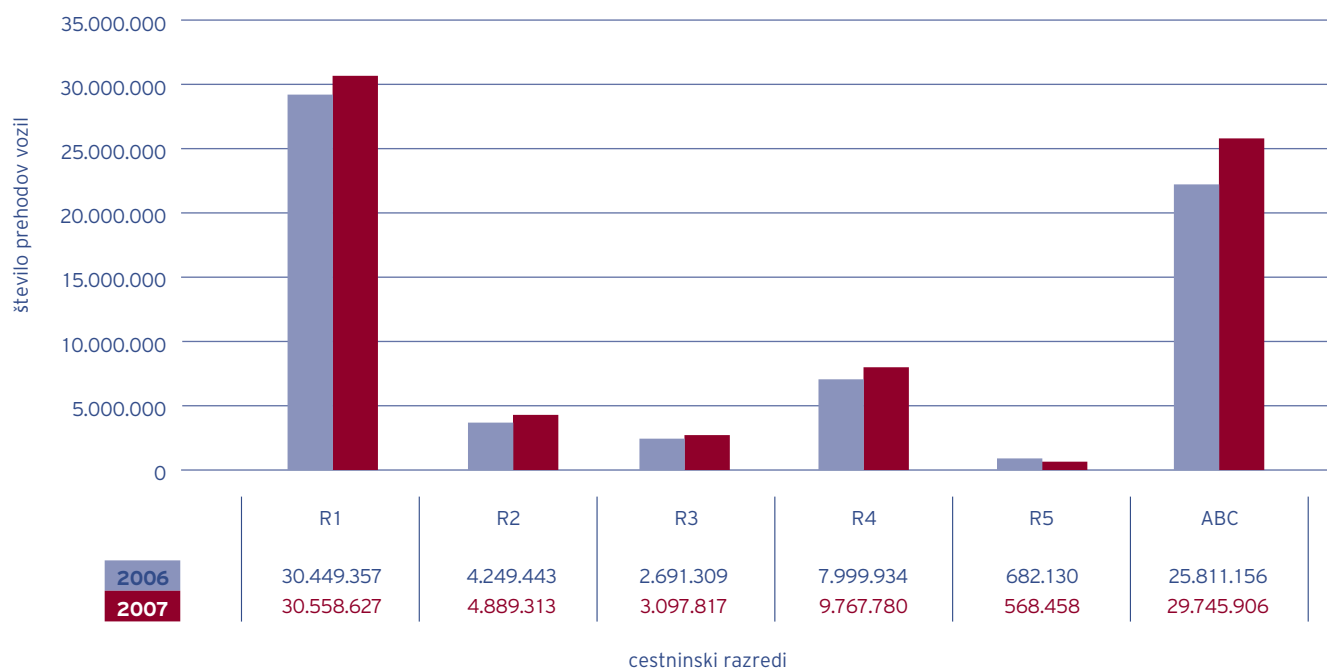
Pobiranje cestnine

Pobiranje cestnine je v letu 2007 potekalo na sedemindvajsetih cestninskih postajah v zaprtem in odprtem sistemu cestninjenja.

Število prehodov vozil na cestninskih postajah po cestninskih razredih v letu 2007

Cestninski razredi	Število prehodov vozil v letu 2007	Število prehodov vozil v letu 2006	Indeks 2007/2006	Strukturni delež v % za leto 2007
R1	30.558.627	30.449.357	100	39
R2	4.889.313	4.249.443	115	6
R3	3.097.817	2.691.309	115	4
R4	9.767.780	7.999.934	122	12
R5	568.458	682.130	83	1
ABC	29.745.906	25.811.156	115	38
SKUPAJ	78.627.901	71.883.329	109	100

Primerjava števila prehodov vozil na cestninskih postajah po cestninskih razredih za leti 2006 in 2007

V letu 2007 je bilo 78,6 milijonov prehodov vozil na cestninskih postajah, kar je 9% več kot v letu 2006.

Pobrana cestnina po cestninskih razredih v letu 2007

Cestninski razredi	Pobrana cestnina v letu 2007 v EUR	Pobrana cestnina v letu 2006 v EUR	Indeks 2007/2006	Strukturni delež v % za leto 2007
R1	48.784.120	48.114.327	101	27
R2	11.108.265	9.695.580	115	6
R3	12.521.878	10.768.535	116	7
R4	65.371.388	52.538.425	124	36
ABC	41.863.441	35.862.201	117	23
SKUPAJ	179.649.093	156.979.069	114	100

Opomba: Podatki o pobrani cestnini so prikazani brez DDV.

Podatki o pobrani cestnini na cestninskih postajah po cestninskih razredih se od prihodkov od cestnin razlikujejo iz naslednjih razlogov:

- za popuste po ceniku (za nalaganje dobroimetij na elektronske medije, odloženo plačevanje cestnine itd.), zaradi katerih je prihodek manjši kot je bilo dejansko naloženo/porabljeno (ocenjeno po prehodih cestninskih postaj) in
- poročilo o pobrani cestnini je pripravljeno po izmenah (tretja nočna izmena datumsko zajeta na dan pričetka izmene), prihodki pa po dejansko izdanih računih oz. porabi dobroimetij na elektronskih medijih.

Realizacija gradenj in obnov avtocestnih odsekov

V letu 2007 je znašala realizacija gradenj in obnov avtocestnih odsekov (brez nadomestila za izvajanje naročila in brez obveznosti iz investicijskih kreditov ter obveznic) 609.510.986 EUR, kar je 2 odstotka nad planom.

Pri gradnji novih avtocestnih odsekov so bila v letu 2007 opravljena dela v skupni vrednosti 534.183.393 EUR, kar je 7 odstotkov nad planom.

Planirana in realizirana vrednost gradenj in obnov avtocest v letu 2007

(Vrednosti na posameznih odsekih vsebujejo stroške financiranja)

Avtocestni odsek	Plan 2007 v EUR	Realizacija 2007 v EUR	Indeks Realizacija 2007 / Plan 2007
MARIBOR - LENART	35.433.064	35.796.384	101
LENART - COGETINCI: Lenart - Spodnja Senarska	25.461.292	27.035.901	106
HAJDINA - ORMOŽ: Hajdina - Ptuj	2.029.943	6.612.691	326
BELTINCI - PINCE: BELTINCI - LENDAVALA 1. faza	31.835.989	49.096.237	154
LENART - BELTINCI: Cogetinci - Vučja vas	19.354.298	24.178.357	125
AC PESNICA - SLIVNICA: Zrkovska cesta - Ptujška cesta	16.679.999	10.144.048	61
PESNICA - SLIVNICA: Zrkovska - priključek Pesnica	33.790.002	37.530.375	111
BELTINCI - PINCE: LENDAVALA - PINCE I. faza	33.703.518	72.397.497	215
AC PESNICA - SLIVNICA: Nova Zrkovska c. km 0,87 - km 3,8	1.220.001	4.059.334	333
LENART - COGETINCI: SPODNJA SENARSKA - COGETINCI	39.827.205	42.139.313	106
AC SLIVNICA - DRAŽENCI	26.444.109	25.473.939	96
Draženci - Gruškovje, pododsek MMP Gruškovje - državna meja - dodatni program	4.882.741	2.505.546	51
SKUPAJ PROJEKT 1	270.662.161	336.969.621	124
RAZDRTO - VIPAVA: Rebernice	38.632.259	40.310.022	104
AC KLANEC - ANKARAN: Navezava na Luko Koper I. faza	12.547.960	9.823.560	78
AC KLANEC - ANKARAN: Ploščad BS Bertoki	209.998	526	0
AC KOPER - IZOLA	17.015.882	5.785.700	34
SKUPAJ PROJEKT 4	68.406.099	55.919.808	82
ŠENTVID - KOSEZE	58.124.124	41.140.421	71
BIČ - HRASTJE: PONIKVE - HRASTJE	9.569.550	4.655.389	49
ŠMARJE SAP - VIŠNJA GORA: Ploščad BS Cikava	1.609.998	59.331	4
PERAČICA - PODTABOR	11.161.683	11.442.034	103
AC VRBA - PERAČICA	38.238.240	45.718.599	120
AC HRASTJE - KRONOVO: Lešnica - Kronovo	27.639.455	31.067.551	112
BIČ - HRASTJE: PLUSKA - PONIKVE	13.452.799	7.210.640	54
SKUPAJ PROJEKT 6	159.795.849	141.293.964	88

SKUPAJ NOVE AVTOCESTE	498.864.109	534.183.393	107
SKUPAJ DOKONČANJA DEL NA AC ZGRAJENIH PO LETU 1994	18.230.604	17.718.296	97
SKUPAJ DOKONČANJA DEL NA AC ZGRAJENIH PRED LETOM 1994	9.180	262.082	2855
PRIPRAVA PROJEKTNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE ZA ODSEKE PO LETU 2007	5.769.066	2.801.524	49
ODKUPI ZEMLJIŠČ IN DRUGIH NEPREMIČNIN ZA ODSEKE PO LETU 2007	3.338.341	958.236	29
MMP DRAGONJA	1.251.878	1.194.133	95
ŠMARJE - DRAGONJA: Obvozna cesta Dragonja	834.585	0	0
VADBENI POLIGON IG	125.188	0	0
Center za nadzor in vodenje prometa in cestninski center (Dragomelj)	1.669.170	307.968	18
SISTEM ZA NADZOR IN VODENJE PROMETA (ITS)	6.948.385	6.336.192	91
STROŠKI KOORDINIRANJA VPD	292.105	210.685	72
POTRJEVANJE KVALITETE	271.240	240.260	89
REVIZIJE (ZGO-1)	629.999	938.355	149
RAZŠIRITEV OBSTOJEČIH ČELNIH CESTNINSKIH POSTAJ	0	99.177	-
ELEKTRONSKI CESTNINSKI SISTEM	7.368.386	403.344	5
Ukinitev mednarodnih mejnih prehodov v območju avtocest in hitrih cest	0	281.472	-
GRADNJA NAVEZOVALNIH CEST	5.959.911	3.210.344	54
OBNAVLJANJE IN OPREMA AC	45.370.001	40.365.525	89
SKUPAJ (brez akontacije nadomestila za izvajanje naročila)	596.932.148	609.510.986	102
NADOMESTILO ZA OPRAVLJANJE NAROČILA	31.070.065	30.049.597	97
SKUPAJ (brez obveznosti iz investicijskih kreditov in obveznic)	628.002.213	639.560.583	102
OBVEZNOSTI IZ INVESTICIJSKIH KREDITOV IN OBVEZNIC	106.175.543	112.309.444	106
VSE SKUPAJ	734.177.756	751.870.027	102

Opomba: Vrednosti so izkazane z DDV.

Realizacija gradenj in obnov avtocest se nanaša na izvršena dela ter obveznost iz kreditov in obveznic po določitih Pogodbe o izvajanju naročila za opravljanje nalog v zvezi z izgradnjo in obnavljanjem avtocest ter finančnim inženiringom in drugih povezanih nalog po Nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji.

Nadomestilo za opravljanje naročila je nižje od planiranega, ker je v postavki upoštevan tudi dokončni obračun nadomestila za leto 2006 (dobropis) na osnovi dejansko realiziranih vrednosti iz POR ROAC za leto 2006.

Prihodki DARS d.d.

Pregled prihodkov DARS d.d. v letu 2007

Vrsta prihodkov	2007 v EUR	2006 v EUR	Indeks 2007/2006	Strukturni deleži za leto 2007
Prihodki iz pogodbe o izvajanju	26.398.091	17.882.299	148	12
Prihodki od pobrane cestnine, zakupnin, zapor in prekomernih obremenitev ter drugi prihodki	184.726.120	160.453.139	115	87
Prihodki od cestnin	174.719.492	151.951.470	115	82
Prihodki od zakupnin	4.380.392	3.988.316	110	2
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	1.406.321	1.229.410	114	1
Prihodki od služnosti	162.073	67.069	242	0
Prihodki od zakupa optičnih vlaken/telekomunikacije	427.929	0	•	0
Drugi prihodki od prodaje	1.385.599	202.069	686	1
Drugi poslovni prihodki (odškodnine od zavarovalnic,...)	2.244.314	3.014.804	74	1
Finančni prihodki	1.381.930	2.077.371	67	1
Drugi prihodki	85.167	24.912	342	0
SKUPAJ	212.591.308	180.437.720	118	100

V poslovnem letu 2007 so prihodki družbe DARS d.d. znašali 212.591.308 EUR, kar je 18 odstotkov več v primerjavi z letom 2006 in 8% več od načrtovanih prihodkov v Poslovnem načrtu DARS d.d. za leto 2007 (v nadaljevanju: PN 2007).

- Prihodki iz pogodbe o izvajanju naročila so znašali 26.398.091 EUR in so se v primerjavi z letom 2006 povečali za 48 odstotkov. Primerjava z lanskim letom ni smiselna zaradi poročila DDV v obdobju 2004-2006.
- Na rast prihodkov je najbolj vplivalo povečanje prihodkov od cestnin, ki so znašali 174.719.492 EUR in so bili za 15 odstotkov višji v primerjavi z letom 2006. V strukturi prihodkov so predstavljali 82-odstotni delež.
- Prihodki od zakupnin so znašali 4.380.392 EUR. Večji del so se nanašali na zakupnine za uporabo površin za spremljajoče dejavnosti ob avtocestah – za izvajanje servisnih dejavnosti s področja gostinstva in za postavitve bencinskih servisov, ostalo pa na zakupnine (povračila za uporabo zemljišč) za postavitve baznih postaj in repetitorjev mobilne telefonije. V strukturi prihodkov so predstavljali 2-odstotni delež, v primerjavi z letom 2006 so porasli za 10 odstotkov.
- Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev so v letu 2007 znašali 1.406.321 EUR, kar je 14 odstotkov več v primerjavi z letom 2006. Prihodki iz naslova zapor so se nanašali na zapore na avtocestnih odsekih zaradi izvajanja obnovitvenih del oziroma odpravljanja napak v garancijskem roku. Prihodki zaradi prekomernih obremenitev so se nanašali na izredne prevoze na avtocestah.

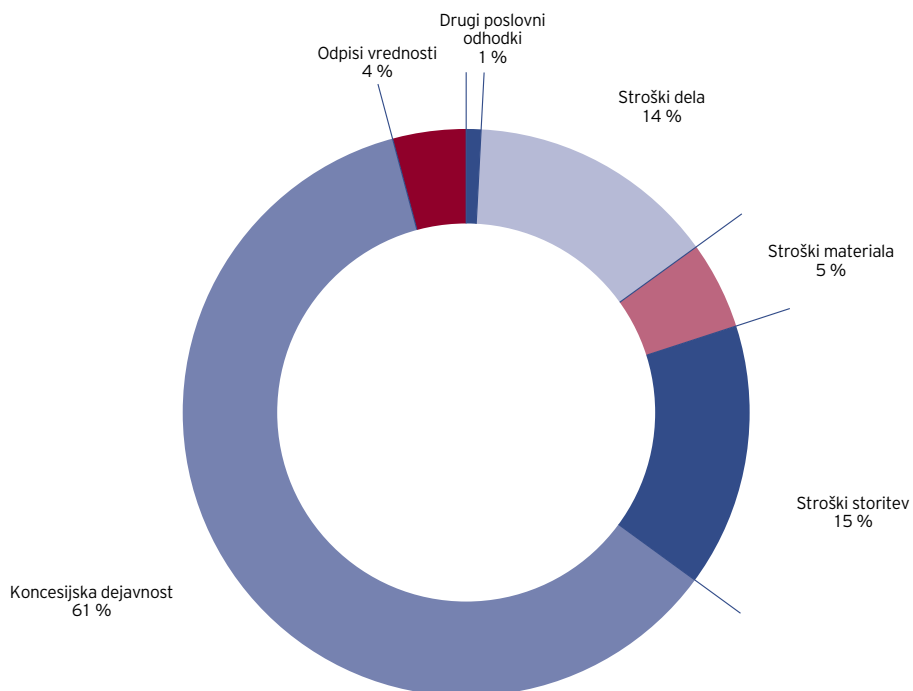
- Prihodki od služnosti so znašali 162.073 EUR in so bili za 142 odstotkov višji v primerjavi z letom 2006. Prihodki od služnosti izhajajo iz dodelitve stvarne služnosti za dovoljene posege v območje avtocest.
- Prihodki od zakupa optičnih vlaken / telekomunikacij so bili doseženi v višini 427.929 EUR. V letu 2006 teh prihodkov ni bilo.
- Drugi prihodki od prodaje v višini 1.385.599 EUR so obsegali prihodke od prodaje elektronskih tablic, prihodke od drugih storitev na domačem trgu, prihodke od prodaje odpadnega materiala, prihodke od počitniških kapacitet, prihodke od pluzenja in reševanja pri prometnih nezgodah, prihodke od oglaševanja, prihodke od izdanih soglasij, itd.. V primerjavi z letom 2006 so skoraj 7-krat višji.
- Drugi poslovni prihodki v višini 2.244.314 EUR so v glavnem obsegali prejete odškodnine od zavarovalnic za odpravo nastale škode na avtocestnih odsekih in objektih. Sledijo prihodki od odprave rezervacij, nato prevrednotovalni poslovni prihodki itd.. V primerjavi z letom 2006 so bili nižji za 26 odstotkov. V strukturi prihodkov so predstavljali 1-odstotni delež.
- Finančni prihodki so znašali 1.381.930 EUR. V primerjavi z letom 2006 so se zmanjšali za 33 odstotkov.
 - 1.367.283 EUR oz. 99 odstotkov finančnih prihodkov se je nanašalo na finančne prihodke iz posojil, danih drugim, ki so nastali z nalaganjem kratkoročnih viškov likvidnih sredstev pri bankah.
 - 14.647 EUR finančnih prihodkov pa se je nanašalo na finančne prihodke iz poslovnih terjatev do drugih.
- Drugi prihodki so v letu 2007 znašali 85.167 EUR. V glavnem so se nanašali na prejete odškodnine od sodb in zaračunane pogodbene kazni.

Odhodki DARS d.d.

Pregled odhodkov DARS d.d. v letu 2007

Vrsta odhodkov	2007 v EUR	2006 v EUR	Indeks 2007/2006	Strukturni deleži za leto 2007
Stroški dela	27.557.899	26.178.259	105	14
Stroški materiala	9.487.267	7.494.520	127	5
Stroški storitev	29.264.001	26.113.222	112	15
Koncesijska dajatev	122.637.200	103.105.148	119	61
Odpisi vrednosti	8.074.260	9.314.981	87	4
Drugi poslovni odhodki	1.834.670	2.015.955	91	1
Finančni odhodki	11.701	90.066	13	0
Drugi odhodki	17.471	4.510	387	0
SKUPAJ	198.884.469	174.316.659	114	100

Strukturni deleži posameznih vrst v celotnih odhodkih DARS d.d. v letu 2007

Odhodki družbe DARS d.d. so v letu 2007 znašali 198.884.469 EUR in so v primerjavi z letom 2006 višji za 14 odstotkov.

- Stroški dela so znašali 27.557.899 EUR. V primerjavi z letom 2006 so se povečali za 5 odstotkov, predvsem na račun odpravnin in stroškov dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenecov. Delež stroškov dela v odhodkih družbe je bil 14-odstotni.
- Stroški materiala so znašali 9.487.267 EUR in so predstavljali 5-odstotni delež v odhodkih družbe. V primerjavi z letom 2006 so se povečali za 27 odstotkov, predvsem zaradi višjih stroškov elektronskih tablic, ki so v letu 2007 znašali 3.132.994 EUR, kar je 93 odstotkov več kot v letu 2006.
- Stroški storitev brez koncesijske dajatve v višini 29.264.001 EUR so se v primerjavi z letom 2006 povečali za 12 odstotkov. V strukturi odhodkov predstavljajo 15-odstotni delež. Najbolj so se povečali stroški inženirja in to za 1.929.560 EUR oz. 13 odstotkov, saj je bila tudi realizacija gradenj in obnov avtocestnih odsekov (brez upoštevanja nadomestila za izvajanje naročila ter obveznosti iz kreditov in delnic in ob upoštevanju stroškov financiranja) v letu 2007 za 12 odstotkov višja od realizacije v letu 2006.
- V skladu z določbami koncesijske pogodbe je družba imela za 122.637.200 EUR koncesijske dajatve, ki jo plačuje državi na osnovi podeljene koncesije za izključno pravico upravljanja in vzdrževanja avtocest v Republiki Sloveniji. Koncesijska dajatev je predstavljala 61 odstotkov vseh odhodkov družbe. V primerjavi z letom 2006 je bila višja za 19 odstotkov, predvsem zaradi višjih prihodkov od cestnin kot je bilo planirano in ostalih prihodkov, ki so vplivali na obračun koncesijske dajatve.
- Odpisi vrednosti so znašali 8.074.260 EUR in so obsegali:
 - amortizacijo v višini 8.002.348 EUR,
 - prevrednotovalne poslovne odhodke pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih v višini 12.752 EUR in
 - prevrednotovalne poslovne odhodke pri obratnih sredstvih v višini 59.160 EUR.

Odpisi vrednosti so bili v primerjavi z letom 2006 manjši za 13 odstotkov.

- Drugi poslovni odhodki so znašali 1.834.670 EUR. Obsegali so:
 - 273.698 EUR stroškov, ki niso neposredno povezani s poslovanjem (članarine zbornicam, prispevek za zaposlovanje invalidov, prispevek za stavbno zemljišče, stroški s počitniškimi kapacitetami in podobno) ter
 - stroške dolgoročnih rezervacij v višini 1.560.972 EUR, in sicer:
 - 90.906 EUR za dolgoročno vnaprej vračunane stroške iz naslova pričakovanih izgub v zvezi z odškodninskimi zahtevki za tožbe, povezane z upravljanjem in vzdrževanjem avtocest ter za tožbe delavcev iz delovnih razmerij v višini 57.581 EUR,
 - 185.250 EUR za dolgoročno vnaprej vračunane stroške iz delovnih razmerij, ki bodo nastali kot posledica prehoda na sistem cestninjenja v prostem prometnem toku,
 - 108.496 EUR za predviden dokup pokojninske dobe in za odpravnine tehnološkim viškom, ki bodo posledica prehoda na sistem cestninjenja v prostem prometnem toku,
 - 968.709 EUR za oblikovanje dolgoročne pasivne časovne razmejitev za poravnavo potencialne obveznosti iz naslova prodanih elektronskih tablic za vračilo kupnine kupcem ob morebitnem vračilu elektronskih tablic (kupci elektronskih tablic imajo možnost vrniti elektronske tablice v sedmih letih),
 - 117.534 EUR za oblikovanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade,
 - 32.497 EUR za oblikovanje rezervacij za izplačila ob upokojitvi za zaposlene, ki v skladu z dogovorom med sindikati in družbo niso vključeni v pokojninski načrt kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.
- Finančni odhodki so bili doseženi v višini 11.701 EUR, kar predstavlja 13 odstotkov vrednosti finančnih odhodkov iz leta 2006. V celoti so se nanašali na finančne odhodke iz poslovnih obveznosti in izvirajo iz odhodkov za zamudne obresti in negativnih tečajnih razlik.
- Drugih odhodkov je bilo za 17.471 EUR in so se nanašali na plačane odškodnine na podlagi sodb ter na zaračunane pogodbene kazni.

Poslovni izid

Celotni poslovni izid družbe DARS d.d. je za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2007 znašal 13.706.840 EUR in je bil v primerjavi z letom 2006 višji za 124 odstotkov.

Upošteva davek iz dobička v višini 3.141.155 EUR in odložene davke v višini 61.548 EUR je bil za poslovno leto 2007 dosežen čisti poslovni izid v višini 10.504.137 EUR, ki je bil za 153 odstotkov višji od čistega poslovnega izida leta 2006.

Opis poslovnih aktivnosti družbe

Službe uprave

Služba za notranjo revizijo

Služba za notranjo revizijo, ki je s svojim delovanjem pričela v oktobru 2006, je v letu 2007 vzpostavila osnove za njeno nadaljnje delo. Tako je na začetku leta pripravila revizijsko analizo tveganja ter na podlagi le-te pripravila tudi Strateški načrt dela Službe za notranjo revizijo za obdobje od 2007 – 2009 in Letni načrt dela Službe za notranjo revizijo za leto 2007. Po sprejetju navedenih dokumentov s strani uprave je Služba za notranjo revizijo pričela izvajati notranje revizije v skladu z Letnim načrtom dela Službe za notranjo revizijo za leto 2007.

Cilj izvajanja notranjih reviziji je bil predvsem podati zagotovilo o vzpostavitvi in delovanju sistema notranjih kontrol ter ocena njihove učinkovitosti.

V letu 2007 sta bili izvedeni dve notranji reviziji:

1. revizija nabavne funkcije za potrebe izvajanja dejavnosti po koncesijski pogodbi in
2. revizija na področju za izvedbo cestninjenja (proces cestninjenja v ožjem smislu).

Služba za notranjo revizijo je za procese, ki se odvijajo na navedenih področjih, podala zagotovilo, da so notranje kontrole vzpostavljene in da delujejo, seveda pa so bile ugotovljene tudi nekatere pomanjkljivosti. Z namenom odprave le teh in z namenom izboljšanja poslovanja na revidiranih področjih je služba za notranjo revizijo podala 40 priporočil, katerih uveljavitev bo preverila v letu 2008.

Služba za notranjo revizijo opravlja tudi svetovalno dejavnost, sodeluje z zunanjimi revizorji ter revizorji Računskega sodišča RS.

Služba za nabavo

V letu 2007 se je služba za nabavo reorganizirala in sedaj opravlja naslednje naloge:

- izvaja skladiščno poslovanje (zaposleni v skladiščih so sedaj kadrovsko umeščeni v službo za nabavo),
- vodi postopke javnih naročil in
- izvaja delo v dokumentarni kontroli (likvidacija računov).

V letu 2007 sta bila pripravljena in uveljavljen dva interna pravilnika, in sicer Pravilnik o skladiščnem poslovanju in Pravilnik o storitvenem poslovanju, ki urejata enoto skladiščno in storitveno poslovanje na nivoju družbe.

Z namenom racionalizacije postopkov in poenostavitve dela so se postopki javnega naročanja preusmerili k sklepanju večletnih pogodbenih razmerij, ki omogočajo dobaviteljem oziroma izvajalcem večjo gotovost in s tem možnost nižjih cen.

Služba za komuniciranje

Koncesijska pogodba službi za komuniciranje nalaga predvsem nalogo organizacije sistema za obveščanje javnosti o stanju in prometu na avtocestah in izvajanje obveščanja v skladu z usmeritvami ministrstva, pristojnega za promet, in sicer gre za naloge priprave zasnove informacijskega sistema, zasnove centra za obveščanje in izvajanje obveščanja javnosti. Tako je v letu 2007 Prometno-informacijski center za državne ceste uporabnikom le-teh zagotavljal hitre, kakovostne in kontinuirane informacije o stanju prometa. Center uspešno povezuje vse trenutno možne vire prometnih informacij na eni strani in jih na drugi strani posreduje uporabnikom s pomočjo medijev, interneta, teleteksta, glasovne postaje in v obliki individualnih informacij po telefonu.

Poleg tega je služba za komuniciranje načrtovala, izvajala in analizirala tudi:

- eksterno komuniciranje – s posebnim poudarkom na medijih, državnih inštitucijah, finančnih institucijah, uporabnikih avtocest in lokalnim skupnostim ob gradbiščih bodočih avtocest,
- interno komuniciranje (odnosi z zaposlenimi), v okviru katerega je bilo poskrbljeno za izdajanje internega glasila, urejanje intranetnega portala, organizacijo dogodkov za zaposlene, ipd.

Poslovne službe

Služba za načrtovanje, razvoj ter gospodarjenje z vozišči

Skladno z Zakonom o DARS je bilo izdelano Poročilo o izvajanju letnega plana razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2006. Pripravljena je bila ocena dinamike izvajanja gradenj in obnov v obdobju 2007 – 2010 ter posodobljena analiza izvajanja ReNPIA v obdobju 2003 – 2006 s projekcijo izvajanja v letih 2007 – 2008. V drugi polovici leta 2007 so bile pripravljene strokovne podlage za plan razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2008.

V letu 2007 se je nadaljeval postopek vzpostavitve banke cestnih podatkov (BCP) za ceste v upravljanju DARS d.d. Izdelavno je bilo poročilo o izdatkih za javne ceste za leto 2006.

Na področju gospodarjenja z vozišči se je v letu 2007 nadaljevalo z vpeljavo ekspertnega sistema dTIMS_CT za gospodarjenje z vozišči na cestah v upravljanju DARS d.d.. Dokončana in predstavljena je bila prva nadgradnja sistema, ki vključuje nove modele propadanja, postopek dimenzioniranja voziščne konstrukcije, dodani so priključki, počivališča in upoštevani celotni stroški sanacijskih ukrepov z vsemi vzporednimi stroški (zapore, ograje, projekti, nadzor, idr.).

S sistemom je bil izdelan 2, 5 in 10 letni plan obnov z grafičnimi in statističnimi prikazi stanja omrežja v odvisnosti od različnih predvidenih proračunov za vzdrževanje vozišč. Na podlagi rezultatov je bil pripravljen predlog plana sanacij vozišč za leti 2008 in 2009.

Izdelana je bila primerjava operativnega plana obnov s planom obnove vozišč, na podlagi katere se nadgradnja sistema nadaljuje.

Na osnovi podatkov, vključenih v ekspertni sistem, je bil pripravljen »Pregled vzdolžne ravnosti na avtocestnih odsekih« za leto 2007 in naknadno še pregled po ostalih kriterijih (prečna ravnost, koeficient drsnega trenja, MSI-Modificirani Švicarski Indeks in skupni indeks stanja vozišč).

Konec leta se je pričelo z izvajanjem novega kroga meritev stanja vozišč, ki so nujno potrebne za pravilno delovanje sistema za gospodarjenje z vozišči.

Služba za mednarodno sodelovanje

Za koriščenje sredstev Kohezijskega sklada je služba v letu 2007 sodelovala s pristojnimi ministrstvi Republike Slovenije in institucijami Evropske skupnosti pri izvajanju postopkov za koriščenje sredstev ter organizirala in vodila izvajanje potrebnih nalog ostalih področij DARS, vključenih v aktivnosti Kohezijskega sklada. S potrditvijo zaključnega poročila je bil uspešno zaključen projekt izgradnje odseka AC Smednik – Krška vas, nadaljevali so se postopki za projekt izgradnje odseka Vrba -Peračica.

Skladno z Operativnim programom razvoja okoljske in prometne infrastrukture so se izvajali postopki za koriščenje sredstev evropske kohezijske politike za 4 avtocestne projekte, ki so vključeni v sofinanciranje iz kohezijskega sklada v programskem obdobju 2007-2013.

Poleg sredstev Kohezijskega sklada so bila v letu 2007 črpana tudi sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj v obliki tehnične pomoči za pripravo nekaterih študij za 3. razvojno os in sredstva iz proračuna TEN-T za pripravo določene projektne in prostorske dokumentacije na odseku Slivnica – Draženci – Gruškovje.

Tudi v letu 2007 se je nadaljevalo aktivno sodelovanje v mednarodnih projektih. Organiziranih je bilo več sestankov v zvezi s projekti TEMPO-CONNECT, programom EASYWAY ter projektom PROMET. Nadaljevalo se je sodelovanje pri projektu vzpostavitve interoperabilnosti cestninskih sistemov v alpskem območju MEDIA in projektu s področja prometne varnosti RANKERS. Pripravljali so se predlogi novih projektov in dokumentacija, potrebna za njihovo sofinanciranje iz evropskih sredstev.

V okviru članstva družbe v združenju ASECAP je družba v letu 2007 sodelovala v upravnem odboru, skupščini, izvršilnem odboru, delovnih telesih in projektih združenja.

Splošna služba

Izvedena je bila centralizacija obdelave vhodne pošte ter v jesenskem obdobju uvedba elektronskega pisarniškega poslovanja prejete in odposlane pošte po sistemu črtne kode. Prav tako je bila vzpostavljena centralna organizacija in vodenje kurirske službe, v okviru katere je bila izdelana racionalizacija kurirskih poti. Za ureditev stanja v okviru razpoložljivih arhivskih prostorov je bil izdelan interni pravilnik internih aktov s področja arhiviranja dokumentarnega gradiva v okviru arhiva DARS.

Služba za varstvo in zdravje pri delu

Služba za varstvo in zdravje pri delu je:

- na področju zdravstvenega varstva organizirala zdravstvene preglede, cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu in gripi ter sodelovala pri izpolnjevanju dokumentacije za invalidske komisije;
- na področju izobraževanja je izvedla splošna interna izobraževanja s področja varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti ter dela s posebno zahtevnimi delovnimi stroji, orodji in napravami;
- na področju požarnega varstva je organizirala preglede in servise gasilnih aparatov ter hidrantov;
- na področju delovnega okolja je izvedla meritve kemijskih škodljivosti pri barvanju talnih obeležb;
- opravljala je aktivnosti na deloviščih novogradenj in obnov;
- na ostalih področjih je izvedla revizijo ocene tveganja. V oceni tveganja so bili predvideni nekateri novi ukrepi za izboljšanje varnosti in zdravja zaposlenih.

Področje za pravne zadeve, organizacijo in kadre

Pravna služba

Pravna služba je v letu 2007 izvajala naloge v skladu s pogodbo o izvajanju naročila in v skladu s koncesijsko pogodbo.

S strani pravne službe so bile vsem strokovnim službam DARS d.d. zagotovljene pravne storitve svetovanja v zvezi z njihovim področjem dela, kot na primer na področju urejanja delovnih razmerij vključno z vodenjem pravnih postopkov pred delovnimi sodišči, na področju javnih naročil, na področju urejanja obligacijskih razmerij z izvajalci del, v zvezi z urejanjem kreditnih razmerij in drugih poslov v zvezi z zagotavljanjem virov sredstev, ter pri urejanju razmerij z najemniki počivališč in urejanje odškodninskih razmerij v zvezi s škodnimi dogodki na avtocestah vključno z vodenjem pravnih postopkov. Pravna služba je prav tako zagotavljala pravni pregled skladnosti predlaganih sklepov uprave z veljavno zakonodajo in notranjimi akti družbe, svetovala drugim organom držbe (nadzornemu svetu), sodelovala pri pripravi nove zakonodaje in podzakonskih aktov z Ministrstvom za promet in drugimi državnimi organi.

Velik del opravljenega dela pravne službe v letu 2007 pa se nanaša na pridobivanje zemljišč, potrebnih za gradnjo avtocest in cest, ki so predvidene z Letnim planom razvoja in obnov in urejanje razmerij s tem v zvezi.

Pravna služba je zagotavljala ažuriranje statusnih aktov DARS d.d. in s tem povezane vpise v sodni register.

Služba za organizacijo in kadre

Upoštevaajoč kadrovske politiko je bil kadrovske načrt družbe za leto 2007 naslednji:

ORGANIZACIJSKA ENOTA	Stanje zaposlenih na dan 31. 12. 2006	Prihodi / prezaposlovanje v letu 2007	Načrtovano stanje zaposlenih na dan 31. 12. 2007
Uprava in poslovne funkcije	133	19	161
Dejavnost organiziranja gradnje in obnavljanja avtocest	16	1	16
Dejavnost izvajanja vzdrževanja	536	45	563
Dejavnost pobiranja cestnine	421	17	409
Skupaj:	1.106	82	1.149

Realizacija kadrovskega načrta v tem delu je bila uspešna, kar je razvidno iz spodnje tabele (upoštevaje novo organizacijsko strukturo).

ORGANIZACIJSKA ENOTA	Stanje zaposlenih na dan 31. 12. 2007
Na področju izvajanja vzdrževanja avtocest	563
Na področju izvajanja pobiranja cestnine	388
Ostale organizacijske enote	177
Skupaj:	1.128

Področje za finance in trženje

Finance, računovodstvo in kontroling

Službe, oblikovane v okviru področja za finance, računovodstvo in kontroling, so v letu 2007 izvajale naloge v skladu s pogodbo o izvajanju naročila in v skladu s koncesijsko pogodbo.

V okviru izvajanja nalog je področje posebno pozornost posvetilo:

- pripravi predlogov za financiranje NPIA RS in finančnega načrta DARS d.d., za zagotavljanje nemotene preskrbe s finančnimi viri;
- pripravi predlogov finančnih konstrukcij posameznih avtocestnih odsekov iz NPIA RS;
- pridobitvi namenskih sredstev za financiranje NPIA RS, sredstev Kohezijskega sklada, finančnih virov na finančnih in kapitalskih trgih in drugih finančnih virov za financiranje NPIA RS;
- optimiranju virov sredstev za izvajanje izgradnje avtocest iz NPIA RS;
- zagotavljanju tekoče preskrbe s finančnimi viri;
- upravljanju z dolgom, najetim za izvajanje nalog izgradnje avtocest iz NPIA RS, s ciljem zniževanja valutnih, obrestnih in drugih tveganj;
- donosnemu plasiranju presežka likvidnostnih sredstev;
- spremljanju financiranja NPIA RS v celoti ter po posameznih odsekih iz NPIA ter spremljanju realizacije virov in porabe sredstev;
- poročanju Ministrstvu za promet in Ministrstvu za finance;
- sodelovanju z mednarodnimi in domačimi finančnimi institucijami.

Prodaja in marketing

Služba za strateški marketing je opravljala predvsem naloge organiziranja, vodenja in izvajanja analiz in raziskav relevantnega trga, tržnih priložnosti in možnosti za razvoj novih izdelkov in storitev. Uspešno je bila uveljavljena storitev za uporabnike elektronskih medijev – možnost nalaganja dobroimetja na daljavo s pomočjo interneta, ki je vsaj delno prispevala k skrajševanju čakalnih dob na cestninskih postajah.

Služba je aktivno sodelovala pri pripravi koncepta uvedbe elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku, pri pogajanjih z avtoprevozniki in pripravi cenikov cestnin, v okviru česar je bilo po naročilu Ministrstva za promet uvedena tudi diferencirana cestnina v nočnem času v turistični sezoni in v času božično-novoletnih praznikov.

Služba za prodajo je opravljala naslednje naloge:

- sklepanje poplačniških pogodb za plačevanje cestnine,
- izdelava in distribucija predračunov za domače in tuje uporabnike elektronskih medijev,
- priprava cestninskih računov in dobavnic za nalaganje dobroimetja za predplačnike,
- izdajanje računov za poplačnike ter izterjava do tožbe,
- priprava stop list za neplačnike,
- sklepanje pogodb z izdajatelji plačilnih kartic,
- prenosi datotek in izdajanje računov kartičarjem, potrjevanje provizij,
- organizacija prodaje elektronskih medijev na zunanjih prodajnih mestih,
- komuniciranje z uporabniki avtocest,
- sklepanje pogodb za počivališča (uspešno je bilo oddanih v najem 8 počivališč, ki se nahajajo na odsekih avtocest v gradnji), izdajanje računov, priprava analiz, vezanih na poslovanje s počivališči.

Cestninski uporabniški center je opravljal naloge pomoči uporabnikom elektronskih medijev za plačevanje cestnine. Poseben poudarek je bil na reševanju reklamacij. Z namenom uporabnikom prijaznejšega opravljanja storitev smo preuredili tudi obstoječe prostore centra, tako, da lahko uporabniki vse opravijo na enem mestu.

Služba za gospodarjenje z nepremičninami je bila ustanovljena v zadnjem kvartalu leta 2006. V letu 2007 je na podlagi internih postopkov (ugotavljanje presežnih zemljišč, formalni postopki za odprodajo ugotovljenih presežkov, postopkov obveščanja tistih, ki povprašujejo po posameznih zemljiščih v upravljanju Dars, definiranja možnih načinov odprodaje in vzpostavljanju manjkajočih evidenc) začela pospešeno obravnavati stare in na novo prispele vloge za odprodajo presežnih zemljišč. Pri svojem delu se je soočala predvsem s težavami pri pridobivanju ustreznih podatkov za zemljišča ob starejših odsekih avtocest.

Služba za zavarovanja je začela z delovanjem konec prvega kvartala. Prioritetna naloga v prvi fazi je bila predvsem vzpostavitev celovitega in enotnega sistema zavarovanj v družbi. Tako so bili že v letu 2007 na tem področju doseženi rezultati v smislu zniževanja premij za posamezne vrste zavarovanj, uvrstitev v ugodnejše premijske razrede, doseganje popustov iz naslova pravočasnih plačil premij, itd.. Ravno tako pa so se začeli razreševati v našo korist nekateri odškodninski zahtevki, ki so jih zavarovalnice v preteklosti zaradi neenotnega pristopa zavračale.

Služba za trženje telekomunikacij je s trženjem optičnih vlaken aktivno začela šele v prvi polovici leta 2007, ko je Vlada RS potrdila poslovni načrt in s tem priznane stroške za trženje optike. Rezultati prodaje so vzpodbudni, izkazalo pa se je, da bo možno bistveno uspešneje tržiti optična vlakna po dograditvi avtocestnega križa, ko bodo v tem smislu povezani vsi odseki. Pripravljen pa je bil tudi poslovni načrt za trženje kapacitet, ki bo družbi omogočal trženje kompleksnejših in s tem donosnejših telekomunikacijskih storitev.

Področje za izvedbo cestninjenja

Pobiranje cestnine je potekalo skladno z določili koncesijske pogodbe, zakona o javnih cestah, uredbo o cestninskih cestah in cestnini za uporabo cestninskih cest, uredbo o cestnini za uporabo cestnega predora Karavanke in cenikom cestnine za uporabo cestninskih cest. Še posebej pa so lansko leto zaznamovali naslednji dogodki in aktivnosti:

- Uvajanje evra kot zakonitega plačilnega sredstva v Sloveniji. Najbolj intenzivno je bilo prvih nekaj mesecev, ko je bilo potrebno zagotoviti predoskrbo evro gotovine, jemanje tolarjev iz obtoka in oblikovanje pravih zalog menjalne gotovine. Poleg ureditve vsega potrebnega za normalno poslovanje s povečanimi količinami kovancev je bilo poskrbljeno za dodatne stroške za odkrivanje ponaredkov. Po začetnem obdobju zamenjave gotovine se je poslovanje z evro gotovino stabiliziralo in v končni fazi olajšalo poslovanje cestnine.
- Povečanje kapacitet cestninske postaje Torovo z razširitvijo, ki je bila zaključena pred poletno sezono, je pomenila bistveno večjo prepustnost CP in s tem povečan standard storitve za uporabnike avtocest.
- Delna modifikacija prevoza iztržkov cestnine po cestninskih postajah.
- Optimizacija informacijske podpore blagajniškega poslovanja se je izvajala tudi v letu 2007. Prenova je bila sicer začeta že leto prej, v fazi optimizacije pa je bila še dodelana, nekateri postopki in funkcionalnosti pa so bili prilagojeni za bolj tekoče cestninjenje. Dodatne prilagoditve so bile potrebne tudi za zagotovitev uporabe diferenciranega cenika, ki je omogočal zaračunavanje nižjih cen cestnine v nočnem času.
- Kontrolo blagajniškega poslovanja se je izvajala zelo intenzivno tako analitično kakor tudi operativno. Na ta način je bilo doseženo doslednejše zaračunavanje cestnine in večja natančnost poslovanja. Največje kršitelje predpisanega načina poslovanja so se sankcionirale tudi s prekinitvijo pogodbe o zaposlitvi.
- Delovne obremenitve in natančnost poslovanja so se spremljale z analiziranjem podatkov o poslovanju. Kazalniki, izračunani na ta način, so omogočali boljšo primerljivost zaposlenih in optimizacijo poslovanja. Na takšni osnovi se je lahko veliko dela opravilo s stroškovno ugodnejšim študentskim delom, ki je v poletnih mesecih na nekaterih postajah predstavljalo preko 80% opravljenega dela cestninskih blagajnikov.
- Delo študentov je bilo obravnavano sistematično, od objavljanja potreb do prijave, usposabljanja, razporejanja po cestninskih postajah, obračunavanja opravljenega dela in arhiviranja dokumentacije.
- Obnove cestninskih postaj so zajemale obnove vozišč, ki so bile nujne in zamenjavo dotrajanih cestninskih kabin.
- Vzpostavljanje avtomatskega sistema cestninjenja na manjših CP Lukovica in Blagovica, ki bo v celoti zaživel spomladi 2008, je potekalo že v letu 2007, ko je bilo potrebno predvideti vse postopke, ki se bodo izvajali na teh postajah.

V ozadju dogajanja na cestninskih postajah je nastajal zakon o cestnini, ki je predvideval drugačen način izvajanja cestninskega nadzora. V ta namen se je v letu 2007 poskusilo opredeliti oblike in način izvajanja cestninskega nadzora. Kljub temu, da gre razvoj cestnine v nekoliko drugo smer kot je predvideval zakon o cestnini, se osnove za izvajanje nadzora niso veliko spremenile, le možnosti za izvajanje nadzora so nekoliko manjše.

Vzpostavljanje službe za nadzor bo verjetno glavna naloga področja za izvedbo cestninjenja v letu 2008, ki bo zelo tesno povezana z reorganizacijo poslovanja in s tem povezanimi kadrovskimi vprašanji.

Področje za organizacijo gradenj in obnov

Služba za prostorsko načrtovanje

Na področju priprave projektne, prostorske in druge dokumentacije so v letu 2007 tekli postopki za 17 državnih lokacijskih načrtov oziroma državnih prostorskih načrtov, pri čemer so bile opravljene različne faze postopka.

Doseženo je bilo:

- Izdelani sta bili dve primerjalni študiji variant, vključno s pripadajočimi strokovnimi podlagami ter dve okoljski poročili, ki v postopku umeščanja tras v prostor predstavljajo strokovno podlago za sprejem odločitve o najustreznejši varianti, in sicer za novo državno cesto od meje z Republiko Avstrijo do avtoceste A1 (severni del tretje razvojne osi, oktober 2007) in za glavno cesto na odseku Ptuj – Markovci (avgust 2007).
- Vlada Republike Slovenije je na podlagi predhodno izdelanih primerjalnih študij variant, vključno s pripadajočimi strokovnimi podlagami in okoljskimi poročili sprejela sklepe o izbiri najustreznejše variante za dva odseka, in sicer za navezovalno cesto Jeprca – Stanežiče – Brod (marec 2007) ter za avtocesto na odseku Draženci – MMP Gruškovje (april 2007).
- Po spremembi prostorske zakonodaje aprila 2007 sta minister za promet in minister za okolje in prostor na podlagi predhodno izdelanih primerjalnih študij variant, vključno s pripadajočimi strokovnimi podlagami ter okoljskimi poročili sprejela odločitev o najustreznejši varianti za dva odseka, in sicer za hitro cesto na odseku Koper – Dragonja (julij 2007) in za avtocestni priključek Brezovica (november 2007).
- Izvedeni sta bili javni razgrnitvi predloga državnega lokacijskega načrta za dva projekta, in sicer za ureditev letališča Cerklje (november – december 2007) in za obvoznico Dragonje (marec 2007).
- Izvedena je bila javna predstavitev primerjalne študije variant in predloga najustreznejše variante za en (1) odsek, in sicer za novo državno cesto od meje z Republiko Avstrijo do avtoceste A1 (severni del tretje razvojne osi, oktober 2007).
- Izvedena je bila javna seznanitev sprememb rešitev po izvedeni javni razgrnitvi za en odsek, in sicer za hitro cesto na odseku Jagodje – Lucija (april 2007).
- Vlada Republike Slovenije je na podlagi predlogov državnih lokacijskih načrtov sprejela pet uredb o državnih lokacijskih načrtih, in sicer za oskrbni center Maribor na AC odseku Slivnica – Pesnica, za obvoznico Dragonje, za AC odsek Šentvid – Koseze (razširjen projekt: spremembe in dopolnitve lokacijskega načrta zaradi polnega priključka Šentvid), za glavno cesto na odseku Žeje – Vodice in za AC bazo – izpostavo Podtabor.

Služba za projektiranje in projektno dokumentacijo

Na področju priprave investicijske dokumentacije so se izvajale aktivnosti za naročanje, pregled in potrjevanje investicijske dokumentacije (investicijski programi, novelacije investicijskih programov, študije izvedbe nameravane investicije, poročila o izvajanju investicijskega projekta ter poročila o spremljanju učinkov investicije).

V letu 2007 sta bili izdelani in potrjeni Novelaciji investicijskih programov za odseka AC Pluska – Ponikve in AC Ponikve – Hrastje. Aktivnosti so potekale tudi pri izdelavi investicijskih programov za glavni cesti Želodnik – Mengeš in Mengeš – Žeje, AC priključek Naklo ter drugo novelacijo investicijskega programa za AC Šentvid – Koseze.

Na področju priprave projektne dokumentacije so se izvajale aktivnosti za naročanje, pregled in potrjevanje projektne dokumentacije (izvedba geološko-geotehničnih raziskav v fazi projektiranja, projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekti za razpis, projekti za izvedbo, različne strokovne podlage in študije v fazi projektiranja, organiziranje recenzij in revizij projektov za gradbeno dovoljenje v skladu z ZGO-1, priprava razpisne dokumentacije ter izvedba javnih naročil za pridobitev izdelovalcev navedene dokumentacije, priprava izhodišč za razpise razvojno raziskovalnih nalog s področja gradnje in sodelovanje pri izdelavi tehničnih specifikacij).

V letu 2007 so bili izdelani in potrjeni projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja za AC Slivnica – Draženci (etapa B), Srminska vpadnica, Želodnik – Mengeš, Mengeš – Žeje, AC priključek Naklo, Počivališče Vipava, Oskrbni center Maribor, CP Brezje, CP Dragotinci, CP Banuta, CP Prepolje, Vodenje prometa na Rebernicah in Vodenje prometa na delu primorske avtoceste.

Služba za nadzor in organizacijo gradenj

V letu 2007 so bili prometu predani naslednji odseki avtocest in drugih cest:

- dvopasovna cesta Hajdina – Ptuj dolžine 2,3 km vključno z mostom čez Dravo v dolžini 2,3 km
- prva polovica štiripasovne avtoceste Peračica - Podtabor v dolžini 2,4 km
- obvoznica Lendava v dolžini 1,2 km

Gradnja se je nadaljevala na naslednjih odsekih avtocest in drugih cest:

- odsek dvopasovne ceste Nova Zrkovska cesta od 1,9 km do 3,8 km
- štiripasovna avtocesta Lendava – Pince dolžine 16,7 km
- ploščad za BS Bertoki
- ploščad za BS Cikava
- štiripasovna avtocesta Maribor – Lenart dolžine 7,8 km
- štiripasovna avtocesta Lenart – Spodnja Senarska dolžine 7,2 km
- štiripasovna avtocesta Cogetinci – Vučja vas dolžine 11,6 km
- štiripasovna avtocesta Zrkovska cesta – priključek Pesnica dolžine 6,3 km
- štiripasovna avtocesta Zrkovska cesta – Ptujška cesta dolžine 4,2 km
- navezave na Luko Koper (Bertoška vpadnica) dolžine 3,4 km
- hitra cesta Razdrto – Vipava: Rebernice dolžine 10,7 km
- štiripasovna avtocesta Vrba – Peračica dolžine 10 km
- druga polovica štiripasovne avtoceste Peračica – Podtabor v dolžini 2,4 km
- štiripasovna avtocesta Šentvid – Koseze dolžine 3,7 km
- štiripasovna avtocesta Slivnica – Draženci v dolžini 18,9 km
- štiripasovna avtocesta Lešnica – Kronovo dolžina 5,5 km
- hitra cesta Koper - Izola dolžine 5,1 km

Gradnja se je v letu 2007 pričela dveh avtocestnih odsekih:

- štiripasovna avtocesta Pluska – Ponikve dolžine 6,3 km
- štiripasovna avtocesta Ponikve – Hrastje dolžine 8,6 km
- štiripasovna avtocesta Draženci – Gruškovje (od MMP Gruškovje do meje z HR) dolžine 0,6 km

Pripravljalna dela pred začetkom gradnje so se izvajala na naslednjih avtocestnih odsekih, odsekih hitrih cest, navezovalnih cest in avtocestnih priključkov:

- navezave na Luko Koper (Srminska vpadnica)
- Markovci - Gorišnica
- Gorišnica – Ormož

Služba za organizacijo obnov

V letu 2007 se je v okviru obnavljanja avtocest nadaljevalo z intenzivno obnovo dotrajanih odsekov AC in premostitvenih objektov in izvajalo naložbe v obstoječe AC omrežje in sicer:

Zaradi potreb izkazanih pri izvedbi spomladanskih sezonskih pregledov in na osnovi pridobljene projektne dokumentacije ter nerealiziranih nekaterih drugih del ter predvsem zaradi upoštevanja ojačitev voziščnih konstrukcij in vgrajevanja varnostnih ograj višjega standarda so se obnovitvena dela vozišč izvedla v finančno večjem obsegu od predvidenega. Izvajala so se dela na:

- obnovi vozišča na gorenjskem kraku: na odseku AC Hrušica-Lipce (priključek Hrušica in priključek Lipce) in na odseku AC Kranj Z – Kranj V,
- obnova vozišča na primorskem kraku: na odsekih AC Brezovica – Vrhnika, AC Razdrto – Senožeče (Goli vrh – čebulovica),
- obnova vozišča na štajerskem kraku: na odsekih AC Fram – Slovenska Bistrica, AC Celje – Arja vas, AC Slivnica - Hoče, HC Pesnica – Maribor, HC Maribor - Tezno in na priključku Meljska cesta,
- obnova vozišč na dolenskem kraku na odsekih AC Šmarje Sap – Grosuplje in AC Grosuplje – Ivančna Gorica,
- obnova vozišča ljubljanskega avtocestnega obroča na AC odsekih LJ (Zaloška – Litijska), LJ (Litijska – Malence) in LJ (Dolenjska – Barjanska - Vič),
- manjše preplastitve na celotnem AC omrežju.

Izvedba obnov objektov je bila nižja od planirane. Glavni razlog za realizacijo, nižjo od planirane je nerealizirana sanacija in razširitev mosta čez Ljubljano na priključku Vrhnika (nepriročna zemljišča in dovoljenja) in nerealizirana sanacija nadvoza na priključku Fram.

Izvedla so se naslednja večja dela:

- izvedba sanacije desnega viadukta Verd in izgradnja PH ograje; upoštevano pri naložbah v varovanje okolja,
- obnova nadvoza na priključku Vrhnika,
- II. faza sanacije talnega oboka v predoru Karavank,
- zamenjava dilatacije na podvozu Mala stara vas, viaduktu Dramlje in na viaduktu Škedenj (grapa),
- zamenjava dotrajanih varovalnih ograj in ureditev brežin na več AC odsekih.

V okviru naložb v vozišča in objekte je bilo realizirano le 23 odstotkov planirane realizacije. Glavni razlog za nižjo realizacijo je da se niso pričela dela za izgradnjo izpostave ACB Postojna v Logatcu.

V okviru investicijskih naložb je bila izvedena rekonstrukcija in dograditev malih garaž in izgradnja novih velikih garaž v ACB Slovenske Konjice.

V okviru naložb v opremo obstoječega AC omrežja so bila izvedena naslednja večja dela:

- razsvetljava razcepov Malence in počivališča Tepanje,
- rušenje in ureditev CP Hoče,
- zapiranje intervencijskih in BVO prehodov,
- nadgradnja varnostnih in ostalih naprav v predorih Pletovarje in Golo rebro,
- zamenjava kažipotne signalizacije in uskladitev z elaboratom vodenja na Gorenjski AC.

Realizacija je manjša od predvidene predvsem zato, ker se zaradi pritožbe na javnem razpis niso pričela dela na nadgradnji elektrostrojnih varnostnih naprav v predorih Pletovarje in Golo rebro.

V okviru postavke obnov in naložb v varovanje okolja so bila izvedena naslednja večja dela:

- izgradnja PHO Kozarje V. in VI.,
- zamenjava protihrupne ograje na AC odseku LJ (Dolenjska – Barjanska),
- izgradnja PHO na AC odseku Pesnica – Maribor (leva stran),
- izvedba aktivne protihrupne zaščite na HC Maribor – Tezno,
- izgradnja aktivne in pasivne protihrupne zaščite na AC odseku Hrušica – Lipce (Verdenikova pri Jesenicah).

Realizacija obnov in naložb v varovanje okolja je bila v okviru planirane.

Služba za oddajo del

Na področju javnih naročil je bilo v letu 2007 doseženo:

- pričetih je bilo za 256,8 mio EUR postopkov javnih naročil, kar je 94,1 % in v primerjavi z letom 2006 20% manj kot leta 2006;
- v Uradnem listu RS in EU je bilo objavljenih 79 javnih razpisov;
- v obdobju od 1.1.2007 do 10.1.2007 so Ponudniki zahtevali pravno varstvo z vložitvijo 19 zahtevkov za revizijo na 9 (devetih) javnih razpisih, kar je v primerjavi z letom 2006 manj, saj smo v letu 2006 reševali 24 revizijskih zahtevkov. Od 19 zahtevkov za revizijo je Državna revizijska komisija v enem primeru zahtevku za revizijo delno ugodila, v 4 primerih ugodila, v 14 primerih pa je potrdila odločitev naročnika in zahtevek za revizijo zavrnila kot neutemeljen;
- podpisanih je bilo 14 večjih pogodb za gradnjo v skupni vrednosti 359,7 mio EUR;
- v skladu s pravili kohezijskega sklada smo uspešno zaključili več postopkov oddaje javnega naročila za odseka AC Slivnica-Draženci in AC Pluska - Ponikve ter Ponikve-Hrastje.

Področje vzdrževanja avtocest

Služba za vzdrževanje in razvoj tehnologij in inteligentne transportne sisteme (ITS)

Na področju vzpostavitve sistemov za nadzor in vodenje prometa (SNVP) so se izvajale aktivnosti za vzpostavitev sistemov na odsekih ljubljanske obvoznice, Postojna - Kozina, Razdrto - Vipava, pred predorom Karavanke, Koper - Izola in na mariborskem AC sistemu. Pripravila se je analiza potreb po vzdrževanju SNVP Klanec - Ankaran in potrebna dokumentacija za sklenitev vzdrževalne pogodbe.

Začela so se izvajati dela za vzpostavitev SNVP na zahodni ljubljanski obvoznici in v regionalnem nadzornem centru Ljubljana. Aktivnosti so potekale na projektu izgradnje oz. vzpostavitve novega regionalnega nadzornega centra Ljubljana. Na določenih AC odsekih so se namestile radarske table za opozarjanje na hitrost, izvedeni sta bili razvojno raziskovalni nalogi s področja vodenja prometa, nadaljevale pa so se aktivnosti v mednarodnem projektu TEMPO z namenom pridobivanja nepovratnih sredstev.

Na področju varnosti v predorih so se izvajale naloge DARS-a kot upravitelja predorov in uradnika za varnost, kot izhajajo iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/54/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih varnostnih zahtevah za predore v vseevropskem cestnem omrežju. Pričelo se je s podrobnim poročanjem pristojnemu upravnemu organu tj. Ministrstvu za promet o nesrečah in incidentih v predoru, nadaljevalo se je z odpravljanjem neustreznega stanja predorov na podlagi izvedenih pregledov usklajenosti obstoječih predorov, ki so tangirani z Direktivo, s strani Prometnega inšpektorata Republike Slovenije v času med 28. 11. 06 in 6. 12. 06 (rok december 2010, za predor Karavanke april 2019), v sklopu izdelave in obvladovanja varnostne dokumentacije predorov se je pristopilo k izvedbi javnega naročila za izdelavo analiz tveganj za predore in k ureditvi načrtov zaščite in reševanja. V sodelovanju s službami za ukrepanje ob izrednem dogodku sta bili izvedeni obdobjna vaja v sistemu trojanskih predorov in, skupaj z avstrijsko stranjo, vaja v celotnem obsegu v predoru Karavanke. Izvajalo se je predpisane postopke pri sanaciji ugotovljenih izrednih stanj sistemov (drsnost vozišč, izpadi sistemov zvez in ozvočenja, merilnih inštrumentov za CO in vidljivosti).

Na cestno vremenskem sistemu so bile vgrajene nove vremenske postaje, in sicer na lokacijah: razcep Kozarje, višnjegorski klanec, Sava Šentjakob in Verd. Jeseni se je pričela tudi nadgradnja obstoječih telekomunikacijskih povezav CVP iz modemske povezave na optično omrežje.

Usposobljen je bil mobilni sistem za nadzor prometa v delovnih zaporah, namenjen predvsem obveščanju uporabnikov o nastali situaciji v območju zapore.

V skladu s 1. akcijskim načrtom uvedbe elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku s pogoji za interoperabilnost v EU (Sklep Vlade RS z dne 29. 6. 2006) je bil zasnovan koncept uvedbe elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku na AC in HC z DSRC tehnologijo (DARS, april 2007) in pripravljena investicijska in projektno-tehnična dokumentacija za t.i. vmesno stopnjo uvedbe elektronskega cestninjenja na obstoječih cestninskih postajah za vozila vseh cestninskih razredov. 19. 7. 2007 je Vlada RS sprejela nov Akcijski načrt, katerega končni cilj je uvedba satelitskega cestninjenja za tovorna vozila na avtocestnem in vzporednem omrežju. Zaradi novih usmeritev so bile izdelane nove preveritve prometnih tokov na obstoječih cestninskih postajah, ki bi se naj prilagodile prostemu prehodu tovornih vozil.

Projekt telekomunikacij in služba za telekomunikacije

V letu 2007 se je pričelo s trženjem telekomunikacij in obenem s tem tudi z vstopom na trg elektronskih komunikacij kot telekomunikacijski operater. Optična vlakna so bila oddana večjemu številu ponudnikov za obdobja od 3 do 10 let. V sklopu trženja so bile realizirane navezave do večjih mestnih središč (Ljubljana, Maribor, Kranj, Koper) ter navezave na ostale ponudnike na mestih, kjer še ni zgrajena avtocesta in tudi ni lastnih optičnih vlaken (Vrba-Podtabor ter povezava do CP Pesnice).

Pripravljen je bil poslovni načrt za trženje kapacitet in kolokacij ter projektna naloga za postavitve DWDM omrežja, ki deluje na združevanju valovnih dolžin ter omogoča trženje raznovrstnih kapacitet. Sistem tudi omogoča enoten nadzor vsega tk omrežja za lastne potrebe in večje hitrosti prenosa v primeru tehnološko zahtevnejših oblik cestninjenja in s tem večjih zahtev za nemoteno poslovanje družbe. S tem so bili tudi postavljeni temelji za razvoj telekomunikacijske dejavnosti DARS-a, kot potencialno enega od najmočnejših infrastrukturnih operaterjev v državi.

Vzpostavljena je bila tudi prva povezava na nivoju valovnega združevanja signalov na relaciji Dunajska-Grič za potrebe redundantnega shranjevanja podatkov, kjer so se zaposleni tudi srečali s sistemov ter njegovimi možnostmi. V Murski Soboti je bil vzpostavljen sistem IP telefonije, ki omogoča bistveno večje funkcionalnosti od tradicionalnih rešitev. Predvsem sama IP platforma omogoča konvergenco storitev.

Vzpostavljena je bila navezava na križišča javne razsvetljave, ki omogoča vpogled na dogajanja na vpadnicah v mesto za potrebe poslovno informacijskega centra.

Nadgrajena je bila telekomunikacijska oprema za potrebe redundantnih povezav za prenos cestnine ter ostalih nujnih prenosov podatkov za nemoteno poslovanje družbe.

V letu 2007 se je tudi nadaljeval projekt nižanja stroškov telefonije z vključevanjem internih povezav med komutacijskimi centri DARS-a.

Vgrajen je bil nov optični kabel z 48 vlakni na odseku predora Karavanke, ki ima namen tunelskega kabla in novo povezuje elektro niše z optičnim kablom. Služba za telekomunikacije je tudi izvedla sanacije in zaščite optičnega omrežja v primeru prekinitev na optičnem omrežju, potrebne spremembe v omrežju v primeru navezav cestno vremenskih postaj in stacionarnih merilnikov hitrosti ter potrebne razširitve na delilnikih za potrebe nemotenega poslovanja družbe in trženja storitev.

Za potrebe umirjanja hitrosti na avtocestah v Republiki Sloveniji je bilo v sklopu sodelovanja z ministrstvom za notranje zadeve vzpostavljenih 17 merilnih mest za stacionarne merilnike hitrosti ter neposreden prenos iz enajstih lokacij v prostorih policije.

V sklopu rednega vzdrževanja pet in štiridesetih telekomunikacijskih vozlišč je služba za telekomunikacije skrbela za ureditev ustreznih pogodbenih razmerij z zunanjimi vzdrževalci za potrebe vzdrževanja komutacijskih centrov, sistemov prenosa ter zakupa telekomunikacijskih vodov.

Služba za nadzor in vodenje prometa

Delo v službi za nadzor in vodenje prometa se je organizacijsko prilagajalo potrebam izvajanja rednega vzdrževanja in obnovitvenih del na elektro-strojni opremi avtocest in opremi v sestavu inteligentnih transportnih sistemov.

Služba vrši nadzor in vodi promet, organizira in izvaja vzdrževalna dela na elektro-strojni opremi in sistemih, ki jih zakon o javnih cestah opredeljuje kot cestne naprave, kar vključuje tudi obnovitvena dela na cestnih napravah ter sodelovanje pri gradnji cestnih naprav na novih avtocestnih odsekih in objektih.

Pristopilo se je k nadgradnji normativov na področju vzdrževanja elektro-strojne opreme.

Na elektro-distribucijskih podjetjih so se izvedle spremembe tarifnih skupin za posamezna odjemna mesta.

Izvajal se je nadzor in vzdrževanje predora Ljubelj (naročnik DRSC).

Izvajalo se je servisiranje in parametriranje naprav SICK v predorih z lastnimi kadri.

Izveden je bil razpis in izbira izvajalca za prenos funkcij nadzornega centra v Postojni v center za nadzor in vodenje prometa v Kozini. Izvedba bo predvidoma realizirana v juniju 2008.

Strokovno osebje službe je bilo vključeno pri obnovitvenih delih LPRO in pripravi projektnih nalog za obnovitvena dela, sodelovali smo na recenzijah projektne dokumentacije in operativnih sestankih novogradenj.

Služba za informacijsko tehnologijo (IT)

Na celotni računalniški infrastrukturi se je nadaljevalo s prenovo in poenotenjem systemske in programske opreme ter dokupom nekatere specifične programe za posamezne uporabnike. Kar nekaj aktivnosti je bilo usmerjenih tudi v dvig zanesljivosti kritičnih sistemov in v racionalizacijo tiskalniškega poslovanja (opreme).

Na aplikativnem delu so bili dopolnjeni-nadgrajeni nekateri segmenti poslovno-finančnega informacijskega sistem Microsoft Business Solutions Navision z namenom povečati učinkovitost poslovanja in lažjo povezljivost s podsistemi ostalih področij. Nadaljevala se je konsolidacija aplikacije za izračun plač ter ostalih prejemkov. Sistem je bil nadgrajen z dodatnimi poročili ter nekaterimi spremembami, ki uporabnikom omogočajo večjo fleksibilnost pri poslovanju ter iskanju zelenih podatkov. Izvedlo se je veliko manjših sprememb ter dodelav na programskih sklopih, ki so bili že uvedeni (npr. nadgradnja sistema izmenjave podatkov za potrebe naročanje dobroimetja preko DARS-ove spletne strani, spremembe na kadrovske delu, kot so izračunavanje delovne uspešnosti, izračunavanje ter izdajo odločbe o dopustih, na prodajnem delu smo izvedli izboljšavo procesa izdaje poplačniških računov. Pričele so se tudi priprave za prehod sistema na novejšo verzijo podatkovne baze in postavitev v stanje visoke razpoložljivosti, ki bo predvidoma zaključena v letu 2008.

Na ostalih informacijskih sistemih za podporo poslovanju je bil predvsem poudarek na prenovi procesov in aplikacij za skladiščno in materialno poslovanje, kjer je bil sprejet nov pravilnik o skladiščem poslovanju. Podprti so bili procesi naročanja po pogodbi, zahtevki za izdajo iz skladišča, ter zahtevnice za dvig materiala iz skladišča. Na novo so bili tudi novi postopki pri zahtevkih za dvig materiala prek delovnega naloga. Prenovljena je bila aplikacija za spremljanje vhodno/izhodne pošte, katera je sedaj podprta v okviru dokumentnega sistema, ki vsebuje še module za spremljanje sej uprave, delegiranje nalog, spremljanje pogodb, elektronsko likvidacijo računov in elektronski arhiv dokumentov. Intenzivno so se odvijale aktivnosti na segmentu sistema za registracijo delovnega časa, kjer so se funkcionalnosti nadgradile za pripravo in prenos podatkov v sistem za obračun osebnih dohodkov.

Na sistemskem delu se je nadaljevala konsolidacija in virtualizacija strežniške opreme. Vzpostavljena je bila visoka razpoložljivost za kritične strežniške sisteme kot so e-poštni strežnik, podatkovni strežnik, izvedla se je optimizacija sistema za izdelovanje varnostnih kopij, vzpostavljen je bil sistem za nadzor omrežja ter strežniške strojne opreme, izvedla se je postavitev sekundarnega diskovnega polja na drugi lokaciji ter prenos podatkov med primarnim in sekundarnim diskovnim poljem, zaključila se je reorganizacija aktivnega imenika in prehod vseh lokaciji na dinamičen (DHCP) sistem dodeljevanja omrežnih naslovov.

Izvedba vzdrževanja avtocest

Redno vzdrževanje avtocest

Zaradi sorazmerno mile zime v obdobju 2006/2007 je bila poraba posipnih materialov precej pod povprečnimi količinami. Ugodno zimsko vreme je omogočilo opravljanje del, ki se sicer izvajajo v pomladanskem in jesenskem obdobju.

V spomladanskem času se je delo organiziralo tako, da so bila večja vzdrževalna dela izvedena do poletne sezone. Dela so bila opravljena vsakodnevno, pri čemer so bili upoštevani dnevi, ko je bilo zaradi praznikov ali turistične konice pričakovati povečanje prometa. V teh dneh so se opravljala tista vzdrževalna dela, ki niso ovirala prometa. Poleg del rednega vzdrževanja so se izvajala dela s področja obnov in rekonstrukcije voziščnih konstrukcij ter objektov.

V letu 2007 je nekaj odsekov avtocest doseglo starost 10 let, kar je pomenilo, da so se izvajala tudi dela v okviru odprave napak v garancijski dobi. Izvajanje vseh teh procesov – rednega vzdrževanja, obnov in rekonstrukcij ter odprav pomanjkljivosti – je bilo terminsko in organizacijsko načrtovano in v okviru predvidenih planov tudi izvedeno.

Izvedena so bila tudi vsa druga dela rednega vzdrževanja, med njimi zalivanje rež in razpok, barvanje talnih označb ter sanacije nekaterih platojev počivališč.

Zaradi izrednega povečanja prometa težkih tovornih vozil so se pričela hitro uničevati cestišča, predvsem na območju štajerske in pomurske avtoceste, kjer se hitro dvigujejo potrebe po obnovi cestišča.

V letu 2007 so se predvsem na odseku štajerske avtoceste intenzivno ukvarjali s problematiko pomanjkanja parkirnih mest za težka tovorna vozila, kar je zahtevalo dodatno angažiranje zaposlenih, predvsem v avtocestni bazi Slovenske Konjice.

Prometu je bil predan nov odsek na gorenjskem kraku avtoceste (Podtabor – Peračica) v dolžini 3,0 km. Tako je bilo na dan 31. 12. 2007 v pristojnosti DARS d.d. v vzdrževanju 525,398 ekvivalent kilometrov avtocest in drugih cest.

V sklopu izvajanih projektov so se v letu 2007 zaključile sledeče naloge:

- delovni nalog za spremljanje izvajanja del je bil uveden in se izvaja v vseh ACB,
- delovni nalog za spremljanje mehanizacije je bil izveden do faze, ki omogoča aplikacije v vseh ACB v letu 2008,
- projekt upravljanja in gospodarjenja z komunalnimi napravami je bil zaključen in zagotavlja sistemsko izvajanje nalog iz tega področja pri vsakodnevnem delu,
- specialne ekipe so v letu 2007 izvajale dela na talnih obeležbah, čiščenju predorov, čiščenju in pregledu kanalov. Usposobljena je bila ekipa za dela na postrojenju za zalivanje reg.

Veliko pozornosti je bilo namenjeno vzdrževanju počivališč. Pristopilo se je k redifiniranju odnosov z najemniki (Petrol, OMV), izveden pa je bil tudi natančen popis stanja na počivališčih.

Služba za pripravo dela je opravljala vsa dela v zvezi z varstvom cest kot je opisano v Zakonu o cestah (poglavje V. – Varstvo državnih cest in prometa) in reševala zavarovalniške zadeve iz odgovornosti in po škodnih primerih, ki jih naredijo udeleženci v prometu na avtocestah. Poleg tega je opravljala še sledeče:

- izdelava določenih ponudb za podizvajalce ali izvajalce investitorja DARS,
- izdelava cenikov del, ki se je med letom prenesla na komercialo,
- izdelava mnenj za zapore na avtocestah.

Upravljanje avtocest

Na področju upravljanja avtocest in hitrih cest sta bila v letu 2007 sprejeta dva načrta, in sicer:

- regijski načrt za zaščito in reševanje v primeru večjih prometnih nesreč na avtocestah Posavju (sprejela ga je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, izpostava Brežice) in
- regijski načrt za zaščito in reševanje v primeru večjih prometnih nesreč na avtocestah v Primorju (sprejela ga je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, izpostava Koper)

Skupaj z načrtom, ki je bil za področje Zahodne štajerske sprejet že leta 2006, so torej konec leta 2007 veljali trije regijski načrti. DARS d.d. je na ostalih področjih (Kranj, Maribor, Ljubljana, Murska Sobota) s pristojnimi izpostavami pripravljala strokovne podlage za pripravo regijskih načrtov za zaščito in reševanje v primeru večjih prometnih nesreč na avtocestah.

V letu 2007 so se vsa dela na avtocestah in hitrih cestah ter vsa vzdrževalna dela že izvajala v zaporah, ki jih ureja Pravilnik o označevanju in zavarovanju del na javnih cestah in ovir v cestnem prometu (Ur. List RS št. 116/2006). V celotnem letu je bilo tako s strani DARS d.d. izdanih 128 zapor za večja dela (sanacije, preplastitve, odprave napak v garancijski dobi in podobno), dela rednega vzdrževanja in intervencije pa se izvajajo z dnevnimi zaporami .

V zvezi z nadzorom nad stanjem avtocest in njihovo prometno ureditvijo so se izvajali pregledi elaboratov za zapore in za omejitve prometa na avtocestah in hitrih cestah, reševale so se pobude in predlogi za spremembe in dopolnitve prometne ureditve in vodenje prometa, vključujoč tudi pobude za postavitve turistične signalizacije.

Pri izgradnji in obnovah avtocest in ostalih cest se je sodelovalo pri tehničnih pregledih in komisijskih prevzemih zgrajenih in obnovljenih avtocest in hitrih cest, pri čemer je bilo zelo pomembno sodelovanje pri razmejitvah upravljavcev objektov in naprav, ki niso sestavni del avtoceste, ter sodelovanje pri pregledu avtocest oz. hitrih cest pred iztekom garancijske dobe.

V letu 2007 je bilo zaradi dopolnjenega Pravilnika o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah zaznati nekaj več postavitve turistične signalizacije ob avtocestah in hitrih cestah za pomembne kulturne, naravovarstvene in turistične cilje, ki so državne pomena.

Na osnovi proučitve prometnih razmer je DARS v letu 2007 utemeljil in realiziral vzpostavitev prometne signalizacije, ki prepoveduje prehitvanje tovornih vozil na avtocestah v V. transportnem koridorju. Signalizaciji je bila dodana še dopolnilna tabla, ki določa urna obdobja veljave prepovedi. Ocenjuje se, da so vzpostavljene prepovedi pozitivno vplivale na prometne razmere. Kriterij za vzpostavitev te signalizacije je bil povezan s celotnimi prometnimi obremenitvami in povezan s številom težkih tovornih vozil. Določen je bil kriterij, da se prepoved prehitvanja tovornih vozil predpiše na tistih avtocestah, kjer je več kot 3000 tovornih vozil na dan.

V letu 2007 je Republika Slovenija odpravila notranje meje, kar je pomenilo, da je DARS kot upravljavec in vzdrževalec avtocest in hitrih cest izvedel aktivnosti za vzpostavitev neoviranega prometa čez bivše mednarodne mejne prehode Šentilj, Karavanke, Vrtojba, Fernetiči in Škofije, do koder vodijo avtoceste oziroma hitre ceste.

Izvajale so se naloge, vezane na javna pooblastila, saj DARS izdaja dovoljenja in soglasja, ki so določena z ukrepi za varstvo avtocest in hitrih cest za zavarovanje prometa na njih po Zakonu o javnih cestah, izdajali so se projektni pogoji in soglasja k projektni dokumentaciji v skladu z Zakonom o javnih cestah in Zakonom o graditvi objektov (ZGO-1), prav tako pa so se izvajale aktivnosti, vezane na dodeljevanje stvarne služnosti za dovoljene posege v območje avtocest in hitrih cest.

Ravnanje z okoljem

Varovanje okolja

Hrup

V letu 2007 so se izvajale postavitve protihrupnih ograj (v nadaljevanju: PHO) istočasno s cesto v okviru novogradenj, nekatere pa tudi ob starejših odsekih avtocest, ker niso bile izvedene istočasno z izgradnjo ceste. Največ dodatnih PHO ob starih avtocestah je bilo postavljenih v okolici Ljubljane in Maribora.

Varovanje voda

V letu 2007 so bila izvedena vsa vzdrževalna dela, ki so prispevala k vzpostavitvi stanja, ki je preprečeval negativen vliv na podtalno vodo. V letu 2007 ni bilo onesnaženj. Bila so izvedena čiščenja objektov (lovilci olj, zadrževalni bazeni). Dogodile so se nekatere manjše prometne nesreče, kjer je obstajala možnost havarije z nevarnimi snovmi, vendar so bili ti dogodki pravočasno preprečeni.

Emisije plinov

Emisije plinov niso kritične, spremljanje pa omogoča avtomatsko krmiljenje sistemov za prezračevanje predorov.

Vplivi na okolje pri posipanju vozišč

Zaradi preprečevanja poledice in zaradi zagotavljanja dobrega stanja vozišča v času zime, se vozišča v zimskem času posipajo z različnimi posipnimi materiali. Posipni materiali teoretično vplivajo na tla, kvaliteto površinske in podtalne vode, rastlinje, ljudi in živali, na objekte (cestišča, mostove, viadukte in zgradbe) ter tudi na vozila. Že v preteklosti izdelane študije so pokazale, da je vpliv soljenja vozišč na podtalnico majhen, saj pride do redčenja soli s faktorjem 100 do 500 krat.

Poraba posipnih materialov je bila v letu 2007 bistveno nižja kot v predhodnem letu.

Ravnanje z zaposlenimi

Starostna in izobrazbena struktura zaposlenih

V DARS d.d je bilo na dan 31. 12. 2007 zaposlenih 1.128 delavcev, od tega 294 žensk in 834 moških oziroma 26,06 % žensk in 73,94 % moških.

Starostna struktura zaposlenih

Starost	Število zaposlenih	Delež v %	Kumulativno število zaposlenih
od 21 do 25 let	37	3,28	37
od 26 do 30 let	108	9,57	145
od 31 do 35 let	207	18,35	352
od 36 do 40 let	206	18,26	558
od 41 do 45 let	194	17,20	752
od 46 do 50 let	162	14,36	914
51 in več let	214	18,97	1128
SKUPAJ	1.128	100,00	1.128

Izobrazbena struktura zaposlenih

Izobrazba	Število zaposlenih	Delež v %
nižja	26	2,30
poklicna	517	45,83
srednja	401	35,55
višja	68	6,03
visokošolska in univerzitetna	110	9,75
magisterij	5	0,44
doktorat	1	0,09
SKUPAJ	1.128	100,00

Prihodi in odhodi delavcev med letom

V letu 2007 se je v družbi DARS d.d. zaposlilo 81 ljudi, od tega 25 s poklicno izobrazbo, 34 s srednjo izobrazbo, 3 z višjo, 17 z visokošolsko in univerzitetno izobrazbo ter 2 z magisterijem. Med letom je DARS d.d. zapustilo 60 delavcev, in sicer se je 20 delavcev upokojilo, 18 delavcev je bilo trajni presežek, 11 jih je družbo zapustilo na lastno željo, 5 delavcev je dobilo odpoved s strani delodajalca, 3 delavci izredno odpoved, en delavec je bil odsoten zaradi študija in dvema je prenehalo delovno razmerje za določen čas.

Izobrazba	Prihodi	Odhodi
nižja	-	7
poklicna	25	29
srednja	34	13
višja	3	5
visokošolska in univerzitetna	17	6
magisterij	2	-
SKUPAJ	81	60

Izobraževanje

Izobraževanje zaposlenih je bilo v letu 2007 usmerjeno predvsem v udeležbo na tistih oblikah izobraževanja, ki pomenijo doprinos poslovnih znanj, obvladovanje novih tehnologij ter razvoj in izvajanje novih storitev. Realizirane so bile tudi obvezne oblike izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja delavcev v povezavi z zahtevami za izpolnitev zakonskih zahtev za opravljanje dela.

Aktivnosti na področju upravljanja človeškega kapitala v letu 2007

Zaposleni v družbi DARS so eden od ključnih dejavnikov, ki bo zagotovil doseganje strateških ciljev. Pri tem so pomembni tako razvoj ključnih skupin zaposlenih kot večji izkoristek vse kadrovske moči družbe. Pri razvoju zaposlenih smo nadaljevali z aktivnostmi kot so:

- razvoj znanj vseh zaposlenih, ki so potrebna za doseganje razvojnih poslovnih ciljev družbe,;
- razvoj potrebnih znanj delavcev, ki so zaposleni na področju pobiranja cestnine, s katerimi se zagotavlja mobilnost, prezaposlovanje, posledično pa se izvaja postopno kadrovsko prestrukturiranje;
- razvoj različnih ključnih skupin zaposlenih, ki smo jih pripravljali za prevzemanje odgovornejših strokovnih in vodstvenih nalog, kar zagotavlja kontinuiteto v kadrovskih potencialih in s tem zmanjševanje poslovnega tveganja.

Z dodatnim izobraževanjem in usposabljanjem smo si prizadevali za fleksibilno kadrovsko strukturo in profesionalna znanja, ki bodo potrebna za uskladitev izobrazbene in kvalifikacijske strukture zaposlenih z zahtevano in s strani družbe zaželeno izobrazbo, za širjenje dejavnosti družbe, za nove storitve, za doseg optimalne zasedbe delovnih mest z vidika standardov produktivnosti, organizacije dela in za zadovoljevanje potreb uporabnikov avtocest.

Pričakovani razvoj družbe

Razvoj DARS d.d. bo tudi v prihodnjem obdobju temeljil na osnovnih dejavnostih, katere opravlja v danem trenutku. Cilj razvoja je povečanje stroškovne učinkovitosti v okviru opravljanja prave koncesijske dejavnosti, ob iskanju dodatnih tržnih možnosti z razvojem novih storitev.

Izvajanje programa gradnje avtocest

Poslanstvo in strategija DARS d.d. se na področju gradnje novih avtocest, ki jih DARS d.d. gradi v imenu države, nista bistveno spremenila in ostajata: ob čim manjših stroških v okviru razpoložljivih sredstev čim prej zgraditi v Nacionalnem programu gradnje avtocest določeno avtocestno omrežje.

DARS d.d. bo še naprej zagotavljal kakovostni finančni inženiring na področju najemanja kreditov in izdajanja obveznic, opravljal pa bo tudi vse potrebne posle za vračilo zapadlih obveznosti. Ob tem bo DARS d.d. lastniku in naročniku zagotavljal kvalitetno sprotno spremljanje finančnega stanja avtocestnega projekta.

Upravljanje in vzdrževanje avtocest

Pomen upravljanja in vzdrževanja avtocest se bo v prihodnosti, hkrati s širitvijo omrežja, še povečeval. Z dokončanjem in povezavo posameznih delov avtocestnega omrežja ter z navezavo na evropski avtocestni sistem bo DARS d.d. lahko uporabnikom ponudil celovite storitve.

Zaradi podaljševanja avtocestnega omrežja se bo povečeval obseg tekočega vzdrževanja avtocestnega omrežja. Zviševanje produktivnosti bo mogoče zagotoviti le s tehnološkim razvojem in optimizacijo poslovnih procesov. Pri zagotavljanju optimalne prevoznosti omrežja bo potrebno poiskati ravnotežje med nivojem zagotavljanja prevoznosti predvsem v zimskem času, stroški in nenazadnje varovanjem okolja.

Poseben izziv bo tudi v prihodnje razvoj cestninskega sistema. Vlada Republike Slovenije je sprejela usmeritev, da bi leta 2008 prešli na elektronsko pobiranje cestnine v prostem prometnem toku. DARS d.d. lahko s svojimi izkušnjami pri upravljanju obstoječega cestninskega sistema nudi strokovno podporo pri razvoju novega cestninskega sistema.

Razvoj novih storitev

Za zagotavljanje dodatnih prihodkov bo družba ob osnovnih dejavnostih, ki jih opravlja, razvijala komplementarne storitve, ki bi v povezavi z trenutno prevladujočo dejavnostjo, opredeljeno v koncesijski pogodbi ter pogodbi o izvajanju naročila, omogočale razvoj družbe.

RAČUNOVODSKO
POROČILO

Splošna pojasnila k računovodskim izkazom

Namen računovodskih izkazov je dajati informacije o finančnem položaju, uspešnosti in spremembah finančnega položaja podjetja, ki so koristne za širok krog uporabnikov pri njihovem odločanju. Računovodski izkazi morajo zadovoljiti splošne potrebe večine uporabnikov, zato tudi ne dajejo vseh informacij, ki bi jih uporabniki morebiti potrebovali pri gospodarskem odločanju. Zaradi teh razlogov in popolnejšega informiranja je treba računovodskim izkazom dodati pojasnila in dodatne razpredelnice ter druge informacije, ki bralcem za potrebe njihovega odločanja zagotavljajo dodatne podatke in informacije.

Na podlagi Zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (ZDARS – UPB-1, Uradni list RS 20/2004; v nadaljevanju ZDARS) ima družba DARS d.d. od 1. 1. 2004 dalje položaj delniške družbe kot redne gospodarske družbe po Zakonu o gospodarskih družbah (prej javno podjetje). Edini ustanovitelj in delničar družbe je Republika Slovenija, ki jo zastopa Vlada Republike Slovenije.

Na podlagi sprememb ZDARS je DARS d.d. z Republiko Slovenijo, zanjo Vlada Republike Slovenije, sklenil dve pogodbi, in sicer:

- Pogodbo o izvajanju naročila za opravljanje nalog v zvezi z izgradnjo in obnavljanjem avtocest ter finančnim inženiringom in drugih povezanih nalog po Nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji, podpisano dne 29. 4. 2004 (v nadaljevanju pogodba o izvajanju naročila);
- Koncesijsko pogodbo za upravljanje in vzdrževanje avtocest v Republiki Sloveniji, podpisano dne 29. 4. 2004 (v nadaljevanju koncesijska pogodba).

Pogodba o izvajanju naročila

Predmet pogodbe o izvajanju naročila je ureditev medsebojnih razmerij med Republiko Slovenijo in DARS za izvrševanje naročila za opravljanje nalog, ki so natančno opredeljene v prilogah I, II in III te pogodbe:

- Priloga I – DARS te naloge opravlja v imenu in za račun Republike Slovenije:
 - naloge v zvezi s prostorskim načrtovanjem in umeščanjem avtocest v prostor,
 - naloge v zvezi s pridobivanjem zemljišč in drugih nepremičnin za gradnjo avtocest.
- Priloga II – DARS te naloge opravlja v svojem imenu in za račun Republike Slovenije:
 - naloge v zvezi z izdelavo projektne dokumentacije za gradnjo in obnavljanje avtocest,
 - naloge v zvezi z gradnjo in obnavljanjem avtocest,
 - naloge v zvezi s finančnim inženiringom,
 - druge naloge, ki so potrebne v zvezi z izvajanjem naročila.
- Priloga III – DARS te naloge opravlja ali v svojem imenu in za račun Republike Slovenije ali v imenu in za račun Republike Slovenije:
 - naloge v zvezi z upravljanjem in razpolaganjem z nepremičninami, ki so bile pridobljene v zvezi z gradnjo avtocest, pa niso bile v celoti uporabljene za izgradnjo avtocest ali niso potrebne za njihovo upravljanje in vzdrževanje.

Družba v svojem imenu in za račun Republike Slovenije opravlja naloge v zvezi z izgradnjo in obnavljanjem avtocest v skladu z Nacionalnim programom izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju NPIAC) ter opravlja finančni inženiring sredstev, namenjenih za izgradnjo avtocest in odplačilo posojil, najetih za njihovo izgradnjo (vključno z najemom kreditov in izdajo dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest).

Na podlagi sklenjene pogodbe o izvajanju naročila z Republiko Slovenijo pripada družbi DARS d.d., za opravljanje nalog po tej pogodbi pravica do nadomestila v višini 5,49% od vrednosti vseh del, ki jih določa vsakokratni Letni plan razvoja in obnavljanja avtocest (v nadaljevanju LP ROAC). Mesečna akontacija nadomestila se plačuje na podlagi predhodne odobritve s strani ministrstva za promet tako, da se iz transakcijskega računa izgradnje prenesejo sredstva na transakcijski račun DARS d.d., dokončen obračun nadomestila pa se opravi na podlagi dejansko realiziranih vrednosti del iz vsakoletnega poročila Državnemu zboru o realizaciji LP ROAC.

Koncesijska pogodba

Koncesijska pogodba ureja medsebojna razmerja v zvezi s koncesijo za upravljanje in vzdrževanje avtocest in plačilo koncesijske dajatve. Upravljanje in vzdrževanje obsega:

- dejavnost in naloge upravljanja avtocest;
- izvajanje rednega vzdrževanja avtocest in objektov na njih;
- dejavnost in naloge pobiranja cestnine za uporabo cestninskih avtocest.

Koncesija za redno vzdrževanje in upravljanje se podeljuje za avtoceste, s katerimi DARS d.d. upravlja in jih vzdržuje ob podpisu pogodbe ter tudi za vse avtoceste oziroma njihove odseke, ki bodo zgrajeni v okviru NPIAC v Republiki Sloveniji.

Koncesionar (DARS d.d.) izvršuje koncesijo v svojem imenu in za svoj račun ter plačuje koncedentu (državi) koncesijsko dajatev, ki je po koncesijski pogodbi opredeljena kot razlika med cestnino in drugimi prihodki na eni strani in priznanimi odhodki za izvajanje dejavnosti koncesije ob upoštevanju normalnega donosa na kapital na drugi strani. Priznani odhodki so določeni glede na:

- število vstopov in izstopov vozil na avtocesto oz. prehodov cestninskih postaj,
- v odstotku od letnega zneska prihodkov od cestnine,
- število kilometrov avtocest v upravljanju družbe in
- obrestne mere v odnosu do kapitala družbe.

Koncesijska dajatev, katere mesečni obračun predhodno potrdi ministrstvo za promet, se poravna tako, da se denarna sredstva s transakcijskega računa družbe DARS d.d. prenesejo na transakcijski račun izgradnje avtocest, kjer predstavljajo vir za servisiranje dolga, najetega za gradnjo avtocest. Dokončen poračun letnega zneska koncesijske dajatve se opravi na podlagi prihodkov in priznanih odhodkov, najkasneje 8 dni po prejemu mnenja revizorja o letnem poročilu DARS d.d.

DARS d.d. ima pri izvajanju koncesije pravico uporabljati vse objekte, potrebne za vzdrževanje avtocest in pobiranje cestnine, ki so v lasti države kot koncedenta. V koncesijski pogodbi je določeno, da se oprema in naprave koncesije zgradijo oz. kupijo v okviru izgradnje avtocest za račun Republike Slovenije za odseke avtocest, katerih gradnja je v teku ob podpisu koncesijske pogodbe oziroma se je ali se bo začela v letu 2004. Opremo in naprave iz prejšnjega stavka prenese koncedent koncesionarju v last. V navedeno stvarno premoženje sodijo premična oprema in naprave, potrebne za opravljanje dejavnosti vzdrževanja avtocest in pobiranja cestnine, sistema ABC, informacijskega sistema in sistema za obveščanje ter obvestilna signalizacija. Ostalo opremo in naprave za izvajanje koncesije pa koncesionar DARS d.d. kot gospodarska družba zagotavlja sam iz prihodkov od poslovanja. Po izteku koncesijskega razmerja bo država to opremo in naprave odkupila po tržni ceni, ki jo bo določil ustrezni cenilec.

Računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe DARS d.d. s pojasnili in razkritji najpomembnejših kategorij so pripravljene v skladu z zakonom o gospodarskih družbah in z računovodskimi ter poročevalskimi zahtevami slovenskih računovodskih standardov 2006 (v nadaljevanju SRS 2006), v kolikor niso v nasprotju z ostalimi zakoni, ZDARS in zakonom o računovodstvu.

Računovodski izkazi s pojasnili kažejo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe DARS d.d. Upoštevani sta bili temeljni računovodski predpostavki in sicer upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov in upoštevanje časovne neomejenosti delovanja. Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov in s tem tudi celotnega računovodenja so predvsem razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Pri pripravi računovodskih izkazov so upoštevane zahteve previdnosti, prednosti vsebine pred obliko in pomembnosti poslovnih dogodkov ter izkazovanje resničnega in poštenega premoženja ter obveznosti družbe.

Na podlagi ZDARS je poslovanje v imenu države ločeno od poslovanja družbe. Iz tega razloga DARS d.d. vodi sredstva in obveznosti do virov sredstev Republike Slovenije prejete v upravljanje ločeno od sredstev in obveznosti do virov sredstev družbe DARS d.d., saj s sredstvi Republike Slovenije le upravlja. Družba DARS d.d. za zunanje uporabnike računovodskih izkazov sestavlja skupne računovodske izkaze, za interne potrebe poročanja pa v skladu z ZDARS sestavi računovodske izkaze posebej za sredstva lastnine Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d. in posebej za družbo DARS d.d..

Pri sestavi računovodskih izkazov za sredstva lastnine Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d. sta poleg zakona o gospodarskih družbah in slovenskih računovodskih standardov upoštevana še ZDARS in zakon o računovodstvu.

Najeta posojila in izdani dolžniški vrednostni papirji za namen financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest, ki jih DARS d.d. najame v svojem imenu in za račun države, se v skladu z ZDARS in pogodbo o izvajanju naročila izkazujejo v bilanci stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev lastnine Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d., ker po vsebini predstavljajo vlaganja v sredstva države. Obveznosti iz najetih posojil in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev so zavarovane s poroštvom Republike Slovenije.

Uporabljene računovodske usmeritve so najprej pojasnjene za premoženje družbe, nato pa ločeno še za državno premoženje.

Vse postavke, ki so v poslovnih knjigah izražene v tuji valuti, so v evre preračunane po srednjem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja.

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih.

Metode uporabljene za vrednotenje postavk bilance stanja v lasti DARS d.d.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva zajemajo naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine (licence, računalniški programi).

Neopredmetena sredstva se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost je sestavljena iz vseh izdatkov, ki so potrebni za njihov nakup, oziroma stroškov, ki so potrebni za njihovo usposobitev za uporabo.

Neopredmetena sredstva se zaradi okrepitve ne prevrednotujejo.

Neopredmetena osnovna sredstva so izkazana v bilanci stanja zbirno z neodpisano vrednostjo, ki je razlika med nabavno vrednostjo in nabranim popravkom vrednosti.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva vključujejo zemljišča, zgradbe, opremo ter opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi ter so izkazana v bilanci stanja zbirno, po posameznih vrstah teh sredstev, z neodpisano vrednostjo, ki je razlika med nabavno vrednostjo in nabranim popravkom vrednosti. Osnovna sredstva, ki jih podjetje ne more uporabljati, ker so poškodovana, zastarana ali podobno, so izločena trajno iz uporabe.

Opredmeteno osnovno sredstvo se ob začetnem pripoznavanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za uporabo.

Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če povečujejo prihodnje koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi; pri tem stroški, ki omogočajo podaljšanje dobe koristnosti opredmetenega osnovnega sredstva, najprej zmanjšajo do takrat obračunani amortizacijski popravek njegove vrednosti.

Popravila ali vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Kadar se pojavijo, se pripoznajo kot odhodki.

Pri odtujitvi osnovnega sredstva v lasti DARS d.d. se razlika med čistim donosom ob odtujitvi in preostalo knjigovodsko vrednostjo odtujenega opredmetenega sredstva prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke, če je prva večja od druge, oziroma med prevrednotovalne poslovne odhodke, če je druga večja od prve.

V letu 2007 ni bilo izvedeno prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev v lasti DARS d.d.

Amortizacija

Neodpisana vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev se zmanjšuje z amortiziranjem. Osnova za obračun amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev družbe je nabavna vrednost.

Opredmeteno osnovno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca potem, ko je osnovno sredstvo razpoložljivo za uporabo. Neopredmeteno osnovno sredstvo pa se začne amortizirati, ko je na razpolago za uporabo.

Opredmetenega osnovnega sredstva in neopredmetenega sredstva družba amortizira posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, zemljišča pa se ne amortizirajo. Amortizacijske stopnje za opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva so določene s sklepom uprave družbe:

Osnovno sredstvo	Stopnja amortizacije do 01. 01. 2007	Stopnja amortizacije od 01. 01. 2007
Računalniški programi	50%	50%
Zgradbe	5%	3%
Deli gradbenih objektov	/	6%
Oprema (pisarniško pohištvo, oprema delavnic, oprema za vzdrževanje, biro oprema idr...)	25%	20%
Oprema in naprave ABC sistema	25%	20%
Računalniki in računalniška oprema	50%	50%
Osebni avtomobili	12,50%	20%
Mehanizacija	25%	20%
Drobni inventar	25%	20%

Za opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva, ki so se začela amortizirati pred dnev začetka uporabe ZDDPO-2, se do dokončne amortizacije uporabljajo amortizacijske stopnje v skladu s sklepom uprave 64/27 z dne 22. 3. 2005.

Letna amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev družbe predstavlja strošek poslovanja družbe.

Amortizacijo opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev je treba obračunavati, tudi če se sredstvo ne uporablja več ali je izločeno iz uporabe, dokler ni v celoti amortizirano.

Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe so sredstva, ki jih ima družba, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečala svoje finančne prihodke. Dolgoročne finančne naložbe se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna sredstva.

Družba mora v skladu z ZDARS likvidnostne presežke sredstev vlagati v državne vrednostne papirje ali v lastne vrednostne papirje, v dolžniške vrednostne papirje ali depozite prvovrstnih bank s sedežem v Republiki Sloveniji.

Odložene terjatve za davek

Terjatve za odloženi davek se pripoznajo za zneske davka od dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih. Odložene terjatve za davek se pripoznajo le, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago odpravljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odložene terjatve.

Nepomembni zneski terjatev za odloženi davek niso pripoznani.

Zaloge

Količinska enota zaloge materiala se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo: nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste.

Vrednosti sestavin v ceni enote in celotna cena enote izhajajo v začetku iz izvirnih velikosti. Če se v obračunskem obdobju cene na novo nabavljenih enot razlikujejo od cen oziroma stroškov enot iste vrste v zalogi se uporablja metoda drsečih povprečnih cen.

Kratkoročne finančne naložbe

Družba mora v skladu z ZDARS likvidnostne presežke sredstev vlagati v državne vrednostne papirje ali v lastne vrednostne papirje, v dolžniške vrednostne papirje ali depozite prvovrstnih bank s sedežem v Republiki Sloveniji.

Kratkoročne finančne naložbe se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna sredstva.

Kratkoročne finančne naložbe, izražene v tujih valutah, se na dan nastanka preračunajo v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Kratkoročne poslovne terjatve

Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami družbe se izkazujejo kratkoročne terjatve do kupcev v državi in tujini, kratkoročne terjatve za obračunane obresti od vpoglednih sredstev in finančnih naložb, dani avansi, terjatve za vstopni DDV in druge terjatve.

Kratkoročne poslovne terjatve se ob začetnem pripoznanju izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Terjatve, izražene v tujih valutah, se na dan nastanka preračunajo v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve družba ugotavlja ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov o dvomu v poplačljivost le-teh. Za dvomljive in sporne terjatve oblikuje popravek vrednosti terjatev ali odpis v 100% višini. Popravki so izkazani v breme prevrednotevalnih poslovnih odhodkov v celotnem znesku teh terjatev.

Denarna sredstva

Denarna sredstva vključujejo gotovino v blagajni, stanje denarnih sredstev na računih pri bankah, denar na poti in depozite na odpoklic. Denar na poti je denar, ki se prenaša iz blagajne na ustrezni račun pri banki in se istega dne še ne vpiše kot dobroimetje pri njej.

Denarna sredstva so posebej izkazana v domači in tuji valuti. Denarna sredstva, izražena v domači valuti, se izkazujejo po nominalni vrednosti. Tuje valute se preračunajo v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan prejema.

Kapital

Kapital je obveznost do lastnikov, ki pred prenehanjem podjetja ne zapade v plačilo. Kapital družbe sestavljajo: vpoklicani kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička in še nerazdeljeni čisti dobiček poslovnega leta.

Kot kapitalne rezerve ima družba izkazan znesek prenesenega stvarnega premoženja za opravljanje nalog upravljanja in vzdrževanja avtocest, ki ga je zagotovila Republika Slovenija ob preoblikovanju družbe in splošni prevrednotovalni popravek kapitala, ki je bil 1. 1. 2006 prenesen v kapitalne rezerve.

Zakonske rezerve so rezerve, ki so določene z zakonom o gospodarskih družbah. Družba mora imeti oblikovane rezerve najmanj v višini 10 odstotkov osnovnega kapitala.

Druge rezerve iz dobička so nenominiran kapital in se letno povečujejo z razporeditvijo čistega dobička.

Družba razkriva sestavine in gibanje kapitala v izkazu gibanja kapitala.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti. Dolgoročne rezervacije so oblikovane na račun vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov in se zmanjšujejo za koriščenje v skladu s predvidenim načrtom, za kar so oblikovane.

Med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami se izkazujejo odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke.

V skladu z SRS 2006 je družba na podlagi aktuarskega izračuna oblikovala dolgoročne rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Aktuarski izračun na dan 31.12.2007 se je opravil za vsakega zaposlenega tako, da je upošteval strošek odpravnine ob upokojitvi, ki mu pripada po pogodbi o zaposlitvi, ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad za skupno delovno dobo do upokojitve.

V letu 2006 je družba pristopila k pokojninskemu načrtu kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. V skladu s pogodbo med družbo in sindikati so imeli možnost pristopa k zavarovanju vsi zaposleni družbe razen zaposleni, ki so na dan 31. 12. 2006 izpolnjevali starostni pogoj, in sicer: za ženske dopoljenih največ 50 let in za moške dopoljenih največ 55 let. Tem zaposlenim delodajalec ob upokojitvi izplača enkratni znesek v višini neobrestovanih premij, ki bi jih v skladu s pokojninsko shemo vplačal v korist zaposlenega, če bi bil le ta vključen v pokojninski načrt. V ta namen je družba oblikovala dolgoročne rezervacije.

Družba izkazuje dolgoročne rezervacije na račun dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov iz naslova pričakovanih izgub v zvezi z odškodninskimi zahtevki za tožbe povezane z upravljanjem in vzdrževanjem avtocest ter za tožbe delavcev iz delovnih razmerij.

V letih 2005, 2006 in 2007 je družba oblikovala dolgoročne rezervacije na račun dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov iz delovnih razmerij, ki bodo nastali kot posledica prehoda na satelitski sistem cestninjenja. Satelitski sistem cestninjenja, kjer uporabnik avtoceste plačuje strošek uporabe avtoceste po načelu prevožene poti, je v skladu s sklepom Vlade Republike Slovenije (51. seja, 22. novembra 2001) končna vizija in cilj cestninskega sistema v Republiki Sloveniji. Končni rok za uvedbo novega satelitskega sistema cestninjenja je predvidoma za tovorni promet avgust 2009, za ostala vozila pa december 2010.

Družba DARS d.d. ocenjuje, da bo ena izmed posledic spremenjenega sistema cestninjenja nastanek tehnoloških viškov v družbi, ki bo predvidoma zajel 300 delavcev. Del delavcev se bo glede na potrebe znotraj družbe prekvalificiralo v druge poklice, predvsem v cestninski nadzor. Za 16 delavcev bo možen dokup pokojninske dobe. četrtno stroška dokupa pokojninske dobe je družba vnaprej vračunala v stroške leta 2007 in oblikovala dolgoročne rezervacije.

Družba ocenjuje, da bo potrebno 100 delavcem plačati odpravnine. četrtno stroška odpravnin je družba vnaprej vračunala v stroške leta 2007 in oblikovala dolgoročne rezervacije. Ostala četrtnina ocenjenih stroškov iz delovnih razmerij bo postopoma obremenila poslovanje družbe v letu 2008.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitev na račun dolgoročno odloženih prihodkov so oblikovane v višini sofinancerskih deležev uporabnikov sistema ABC (Avtomatsko Brezgotovinsko Cestninjenje). Gre za dolgoročne rezervacije, ki se nanašajo na dana jamstva od prodaje elektronskih tablic v letu 2004 in naprej. Na koncu obračunskega obdobja se oblikovane dolgoročne pasivne časovne razmejitev preračunajo tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze. Do 31. 12. 2003 so se dolgoročne rezervacije oblikovale v bilanci stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev v upravljanju.

Med postavko dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev na račun dolgoročno odloženih prihodkov vodi družba prejete namenske donacije za pridobitev osnovnih sredstev. Namenjene so za pokrivanje stroškov amortizacije tako nabavljenih osnovnih sredstev in se porabljajo s prenašanjem med poslovne prihodke.

Kratkoročne poslovne obveznosti

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi se izkazujejo kratkoročne obveznosti do dobaviteljev iz naslova upravljanja in vzdrževanja avtocest, obveznosti do zaposlenih ter do državnih institucij za davke in prispevke.

Kratkoročne poslovne obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da upniki zahtevajo njihovo poplačilo. Obveznosti, izražene v tujih valutah, se na dan nastanka preračunajo v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Kratkoročne časovne razmejitev

Aktivne časovne razmejitev zajemajo kratkoročno odložene stroške, ki ob svojem nastanku ne bremenijo dejavnosti, s katero se družba ukvarja, in ne vplivajo na poslovni izid.

Pasivne kratkoročne časovne razmejitev zajemajo vnaprej vračunanane stroške in kratkoročno odložene prihodke.

Vnaprej vračunani stroški so stroški, ki bremenijo poslovni izid tekočega poslovnega leta. Obveznost za plačilo je pričakovana v naslednjem obračunskem obdobju. Predvidena bremenitev obračunskega obdobja je narejena po že vnaprej sprejetih obveznostih. Družba je v letu 2007 oblikovala pasivne časovne razmejitev na osnovi vnaprej vračunanih stroškov odpravnin iz poslovnega razloga in vnaprej vračunanih stroškov storitev.

Kratkoročno odloženi prihodki nastanejo, če še niso opravljene sicer že zaračunanane ali celo plačane storitve. Kratkoročno odloženi prihodki družbe so bili oblikovani za prihodke od prodaje cestnine v obliki naloženega dobroimetja na elektronske cestninske medije (ABC in DARS kartice), ki so bili zaračunani in plačani v letu 2007, ne sledijo pa jim cestninski prehodni v istem letu. Prihodki bodo odloženi, dokler uporabniki storitev ne opravijo cestninskega prehoda.

Medsebojna razmerja med družbo in državo

V bilanci premoženja družbe se med sredstvi pojavljajo terjatve do države iz naslova uporabe sredstev DARS d.d. za financiranje sredstev lastnine Republike Slovenije prejetih v upravljanje DARS d.d.. V isti višini je v bilanci sredstev lastnine Republike Slovenije prejetih v upravljanje DARS d.d. izkazana obveznost države do družbe.

V bilanci premoženja družbe se med obveznostmi pojavljajo obveznosti do države iz naslova uporabe sredstev lastnine Republike Slovenije prejetih v upravljanju DARS d.d. za financiranje sredstev družbe DARS d.d.. V isti višini je v bilanci sredstev lastnine Republike Slovenije prejetih v upravljanje DARS d.d. izkazana terjatev države do družbe.

V skupni bilanci stanja se medsebojna razmerja ne prikazujejo, ker se medsebojno pobotajo.

Prihodki

Prihodki se pripoznajo, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstva ali z zmanjšanjem dolga in je povečanje mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki se pripoznajo, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku. Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke.

čisti prihodki od prodaje se nanašajo na:

- prihodke od cestnine,
- prihodke od zakupnin za oddajo površin za spremljajoče dejavnosti v zakup,
- prihodke od zapor in povračil za izredne prevoze,
- prihodke od služnosti za napeljevanje objektov in naprav javnega pomena ob avtocesti,
- prihodki od telekomunikacij,
- prihodke po pogodbi o izvajanju naročila. Za opravljanje poslov po tej pogodbi pripada DARS d.d. nadomestilo, ki je opredeljeno kot odstotek od vrednosti vseh del, ki jih določa vsakokratni LP ROAC in se po predhodni odobritvi ministra za promet poravna iz transakcijskega računa izgradnje. Mesečne akontacije nadomestila se plačujejo na osnovi vrednosti del iz LP ROAC, dokončen obračun nadomestila pa se opravi na podlagi dejansko realiziranih vrednosti del iz vsakoletnega poročila Državnemu zboru o realizaciji LP ROAC. Na podlagi analize dejanskih stroškov DARS d.d. za leto 2003 in ocenjenih stroškov inženirjev za leto 2004 je bilo za leta 2004, 2005, 2006 in 2007 določeno nadomestilo v višini 5,49% vrednosti del gradnje in obnove avtocest.

Pogodbeni stranki bosta višino nadomestila preverili vsaki dve leti. V kolikor pride do odstopanja za več kot 5% od utemeljenih odhodkov DARS d.d. glede na naloge, ki jih bo družba opravljala na podlagi te pogodbe, lahko vsaka pogodbeni stranka zahteva spremembo višine nadomestila, vendar le za naslednje leto. V mesecu marcu 2006 je Vlada Republike Slovenije ustanovila strokovno skupino za preveritev dejansko utemeljenih stroškov za opravljanje naročila po pogodbi o izvajanju naročila ter za preveritev višine dejansko utemeljenih odhodkov za izračun koncesijske dajatve.

Pri obračunu nadomestila je določena tudi stroškovna nagrada oziroma kazen v višini 10% od prihranka oz. prekoračitve glede na potrjeno vrednost investicijskega programa. Ta variabilni del nadomestila lahko znaša največ 1% od vrednosti s strani ministra za promet potrjenega investicijskega programa in velja za vse projekte, katerih investicijski program bo potrjen po podpisu te pogodbe. Začetna višina provizije je utemeljena na analizi dejanskih podatkov iz preteklosti, medtem ko pogodba predvideva jasen mehanizem in arbitražo za prilagajanje provizije v primeru utemeljenih sprememb odhodkov. Pri tem dogovorjene spremembe nadomestila veljajo le za vnaprej in tako vsaka pogodbeni stran prevzame del tveganja vsakega tekočega poslovnega leta.

- druge poslovne prihodke.

Finančni prihodki so prihodki iz naslova obresti in pozitivnih tečajnih razlik. Finančni prihodki se pripoznajo, če ne obstaja utemeljen dvom glede njihove velikosti in plačljivosti. Obresti se obračunavajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačni del glavnice in veljavno obrestno mero.

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke, ki v obravnavanem poslovnem letu povečujejo poslovni izid (prejete odškodnine, nagrade za zaposlovanje invalidov nad kvoto,...).

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Odhodke razčlenjujemo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke.

Poslovni odhodki DARS d.d. se nanašajo na odhodke povezane z upravljanjem in vzdrževanjem avtocest v skladu s koncesijsko pogodbo. Odhodki so razdeljeni na:

- stroške materiala,
- stroške storitev, ki zajemajo:
 - storitev koncesijske dajatve po koncesijski pogodbi, ki ureja medsebojne obveznosti med DARS d.d. in Republiko Slovenijo na področju upravljanja in vzdrževanja obstoječih avtocest. Koncesionar (DARS d.d.) izvršuje koncesijo v svojem imenu in za svoj račun in plačuje koncedentu (Republiki Sloveniji) koncesijsko dajatev, ki je opredeljena kot razlika med cestnino in vsemi drugimi prihodki na eni strani in priznanimi odhodki za izvajanje dejavnosti koncesije ob upoštevanju normalnega donosa na kapital na drugi strani. Priznani odhodki so določeni glede na število vstopov in izstopov vozil na avtocesto oz. prehodov cestninskih postaj, v odstotku od letnega zneska prihodkov od cestnine ter glede na število kilometrov avtocest v upravljanju družbe.
Koncesijsko dajatev DARS d.d. mesečno nakazuje na transakcijski račun izgradnje, namenjen financiranju izgradnje gradnje in obnov avtocest v okviru izvajanja pogodbe o naročilu. Dokončen poračun letnega zneska koncesijske dajatve se opravi na podlagi prihodkov in priznanih odhodkov najkasneje 8 dni po prejemu mnenja revizorja o letnem poročilu DARS d.d.
 - storitve nadzornega inženirja za področje gradnje in obnavljanja ter vzdrževanja avtocest, ki v skladu s pogodbo o izvajanju naročila in koncesijsko pogodbo predstavlja strošek DARS d.d., za katerega družba prejme nadomestilo po pogodbi o izvajanju naročila.
 - storitve potrebne za izvajanje vzdrževanja in upravljanja avtocest ter pobiranje cestnine
- stroške dela,
- odpise vrednosti (razkritja povezana z obračunom amortizacije so prikazana v sklopu razkritij neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev) in
- druge poslovne odhodke.

Finančni odhodki so odhodki iz naslova obresti in negativnih tečajnih razlik. Finančni odhodki se pripoznajo po obračunu ne glede na plačila, ki so povezana z njimi.

Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke, ki v obravnavanem poslovnem letu zmanjšujejo izid poslovanja.

Davek od dohodka pravnih oseb

Davek od dohodka je obračunan po zakonu o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je celotni dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka v višini 23%.

Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov iz bilance stanja na dan 31. 12. 2007 in 31. 12. 2006, iz podatkov izkaza poslovnega izida za leto 2007 ter iz dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev pritokov in odtokov.

Izkaz denarnih tokov sestavljajo denarni tokovi pri poslovanju, naložbenju in financiranju.

Metode uporabljene za vrednotenje postavk bilance stanja v lasti Republike Slovenije prejete v upravljanje DARS d.d.

Opredmetena osnovna sredstva v upravljanju DARS d.d.

Opredmetena osnovna sredstva so izkazana v bilanci stanja zbirno, po posameznih vrstah teh sredstev, z neodpisano vrednostjo kot razliko med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti. Osnovna sredstva, ki jih podjetje ne more uporabljati, ker so poškodovana ali zastarana, se izločijo trajno iz uporabe.

Postavka opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju vključuje:

1. Zemljišča:

- delno izločena zemljišča avtocestnih baz.

2. Zgradbe, ki predstavljajo aktivirane avtoceste oz. avtoceste prenesene v uporabo:

a) Spodnji ustroj, ki je sestavljen iz:

- odkupljenih zemljišč,
- gradbenih del na spodnjem ustroju,
- stroškov arheoloških izkopavanj,
- stroškov projektov,
- stroškov financiranja gradnje avtocest,
- stroškov nadzora gradnje avtocest ipd.;

b) Zgornji ustroj, ki je sestavljen iz:

- zgornjega ustroja avtoceste kot cestišče (gradbenih del na zgornjem ustroju),
- varnostne in protihrupne zaščitne ograje,
- vertikalne in horizontalne signalizacije,
- opreme in naprav za vodenje prometa, sistema klica v sili ter telekomunikacijskih vodov;

c) Objekti:

- viadukti, mostovi,
- podvozi, nadvozi,
- predori z vso opremo;

d) Zgradbe na avtocestah:

- vzdrževalne avtocestne baze,
- cestninske postaje s kabinami in nadstreški,
- drugi zidani objekti ob avtocestah (transformatorske postaje);

e) Zgradbe za prenos na pooblaščenega upravljavca:

- vključujejo posebej aktivirana opredmetena osnovna sredstva za infrastrukturne objekte in naprave, katerih DARS d.d. po zakonodaji ni pooblaščen upravljavec zato se bodo prenašala pooblaščenim in pristojnim upravljavcem, kot na primer:
 - regulacija vodotokov,
 - prestavitve vodovodov, plinovodov, elektrovodov, raznih komunalnih vodov ipd.,
 - deviacije in ureditve cest, objektov na cestah in železnicah (nadvozi, podvozi, prepusti, krožišča...), ki niso avtoceste (državne, občinske, krajevne ceste...), in smo jih za potrebe izgradnje avtocest izgradili oz. rekonstruirali.

3. Druge naprave in oprema na avtocestah:

- nedokončane naložbe v opremo AC baz in
- oprema RS trajno izločena iz uporabe, ki je uničena ali zastarela in predlagana v postopek trajne izločitve.

4. Opredmetena osnovna sredstva v gradnji predstavljajo avtoceste, objekti in avtocestne baze v gradnji.

Nabavna vrednost zgrajenih avtocest in avtocest v gradnji je sestavljena iz:

- prevrednotenih nabavnih vrednosti in popravkov vrednosti prenesenih avtocest s strani Republike Slovenije v upravljanje ob ustanovitvi družbe leta 1994 in

- fiktivne vrednosti stroškov, potrebnih za usposobitev za uporabo novih avtocest, objektov in avtocestnih baz ter avtocest v gradnji: stroški izdelave projektov, odkupi zemljišč, stroški cenitev odškodnin, stroški spremembe namembnosti zemljišč, stroški gradnje, stroški inženirja do konca leta 2003, stroški po pogodbi o izvajanju naročila (za opravljanje agentskega posla), stroški financiranja (obresti od črpanih posojil do zaključka gradnje, stroški bančnih nadomestil pri zadolževanju) do kolavdacijskega zapisnika ter drugi stroški, ki so povezani z gradnjo (arheološka izkopavanja, revizije, kontrole kvalitete itd).

V nabavno vrednost je vključena tudi revalorizacija nabavne vrednosti za rast cen življenjskih potrebščin do konca leta 2001.

Odpise opredmetenih osnovnih sredstev, ki jih ima družba v upravljanju, družba obračunava posamično. Obračunavati se začnejo prvi dan naslednjega meseca potem, ko je osnovno sredstvo razpoložljivo za uporabo. Opredmetena osnovna sredstva v upravljanju se začnejo uporabljati z dnem odprtja avtoceste za promet, pri čemer pa ni nujno, da je investicija zaključena in so odpravljene vse pomanjkljivosti.

Družba opravlja odpis po enakomerni metodi časovnega amortiziranja.

Osnovo za obračun odpisov predstavlja polna nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju. V osnovo se po aktiviranju vključujejo tudi vsa naknadna investicijska vlaganja, ki povečujejo prihodnje koristi opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju. Kasneje nastali stroški, ki so povezani z zgrajenimi avtocestami in omogočajo podaljšanje dobe uporabnosti avtocest (investicijsko vzdrževanje – obnova vozišč, objektov), najprej zmanjšajo do takrat obračunani amortizacijski popravek vrednosti teh osnovnih sredstev.

Pravna podlaga za obračunavanje odpisa sredstev Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d. je zakon o računovodstvu (Ur.l. RS, št. 23/1999) in na njegovi podlagi sprejet Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur.l. RS, št. 45/2005 in 138/2006). V skladu z navedenim predpisom so za leto 2007 uporabljene naslednje stopnje odpisa:

Opredmeteno osnovno sredstvo	Stopnja odpisa
Deli avtoceste:	
zgornji ustroj avtoceste	5%
spodnji ustroj avtoceste	-
objekti (predori, viadukti, mostovi)	2%
Drugi upravljavci	-
Zgradbe	3%/4%
Oprema RS (povprečna stopnja)	20,9%

Osnovnih sredstev, ki bodo prenesena pooblaščenim upravljavcem, se ne odpisuje (sredstva bodo prenesena po nabavni vrednosti, novi upravljavci bodo sami odločili, kako in na kakšen način opraviti prevrednotenje premoženja in ustrezen odpis).

Stroški odpisa opredmetenih sredstev v upravljanju se nadomestijo v breme dolgoročnih obveznosti do države, ker višina tega stroška ni vračunana v ceno uporabe avtoceste, država pa za ta namen ne zagotavlja posebnih sredstev.

V letu 2007 se ni izvedlo prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju.

Kratkoročne finančne naložbe do drugih

Družba mora v skladu z ZDARS likvidnostne presežke sredstev vlagati v državne vrednostne papirje ali v lastne vrednostne papirje, v dolžniške vrednostne papirje ali depozite prvovrstnih bank s sedežem v Republiki Sloveniji.

Kratkoročne finančne naložbe v tuji valuti se na koncu poslovnega leta preračunajo v domačo valuto (evro) po srednjem tečaju Banke Slovenije na zadnji dan poslovnega leta. Tečajna razlika, ki se pojavi pri tem, poveča ali zmanjša dolgoročno obveznost do države.

Kratkoročne poslovne terjatve

Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami, se izkazujejo kratkoročne terjatve do kupcev, kratkoročne terjatve za vstopni DDV, kratkoročne terjatve za evropska sredstva in kratkoročne terjatve za obračunane obresti na vpogledna sredstva in obresti od danih depozitov.

Kratkoročne poslovne terjatve se ob začetnem pripoznanju izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Obresti se obračunavajo v skladu s pogodbo na dan zapadlosti kratkoročne terjatve in na dan bilanciranja. Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami lastnine Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d. ni izkazanih nobenih terjatev v tuji valuti.

Denarna sredstva

Denarna sredstva vključujejo denarna sredstva na računih v domači in tuji valuti. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah je preračunano v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije na zadnji dan poslovnega leta. Tečajna razlika, ki se pojavi pri tem, poveča ali zmanjša dolgoročno obveznost do države.

Medsebojna razmerja med državo in družbo

V bilanci premoženja Republike Slovenije prejetega v upravljanje DARS d.d. se med sredstvi pojavljajo terjatve države (sredstev v upravljanju) do družbe DARS d.d. iz naslova uporabe sredstev lastnine Republike Slovenije prejetih v upravljanje DARS d.d. za financiranje sredstev družbe DARS d.d. V isti višini je v bilanci premoženja družbe DARS d.d. izkazana obveznost družbe do države.

V bilanci premoženja Republike Slovenije prejetega v upravljanje DARS d.d. se med obveznostmi pojavljajo obveznosti do družbe iz naslova uporabe sredstev DARS d.d. za financiranje sredstev lastnine Republike Slovenije prejetih v upravljanje DARS d.d. V isti višini je v bilanci premoženja družbe DARS d.d. izkazana terjatev družbe do država.

V skupni bilanci stanja se medsebojna razmerja ne prikazujejo, ker se medsebojno pobotajo.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev

Dolgoročne pasivne časovne razmejitev, oblikovane v preteklih letih, se zmanjšujejo za koriščenje v skladu s predvidenim načrtom, za kar so oblikovane.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitev za sredstva v upravljanju so bile oblikovane do 1. 1. 2004 za vrednosti sofinancerskih deležev uporabnikov sistema ABC. Gre za dolgoročne rezervacije, ki se nanašajo na dana jamstva od prodaje elektronskih tablic oziroma na obveznosti za vračilo neamortiziranega dela kupnine ob morebitnem vračilu elektronskih tablic (DARS d.d. daje možnost uporabniku elektronske tablice, da jo v roku 7 let vrne). Dolgoročne rezervacije iz naslova prodanih elektronskih tablic so bile ob

začetnem pripoznanju oblikovane v višini sofinanciranja elektronskih tablic s strani uporabnikov do polne nabavne cene. Na koncu obračunskega obdobja se oblikovane dolgoročne rezervacije popravijo tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze. Odpravljanje dolgoročnih rezervacij je v preteklih letih predstavljalo vir za nakup novih elektronskih tablic in povečevalo obveznost do države iz dela cestnin za naložbe v osnovna sredstva.

Od 1. 1. 2004 se elektronske tablice ne nabavljajo iz sredstev v upravljanju, ampak iz sredstev družbe DARS d.d., zato se oblikujejo rezervacije v bilanci sredstev DARS d.d.. Odprava dolgoročnih rezervacij, oblikovanih v preteklih letih, tako predstavlja dodatni vir za gradnjo avtocest.

Dolgoročne finančne obveznosti do bank za posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju

Med dolgoročnimi finančnimi obveznostmi do bank za posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju se izkazujejo dolgoročno prejeta domača in tuja posojila za financiranje gradnje avtocest.

Dolgoročne finančne obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, se izkazujejo kot kratkoročne finančne obveznosti.

Dolgoročne finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev. Dolgovi, izraženi v tujih valutah, se ob nastanku preračunajo v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Na koncu poslovnega leta se dolgoročne finančne obveznosti na osnovi prejetih tujih posojil prevrednotijo po srednjem tečaju Banke Slovenije na zadnji dan poslovnega leta. Prevrednotenje dolgoročnih finančnih obveznosti zmanjšuje dolgoročno obveznost do države.

Plačila obresti od najetih dolgoročnih posojil za financiranje gradnje avtocest povečujejo nabavno vrednost avtocest, dokler so avtocestni odseki, za katere so bili krediti najeti, v gradnji. Po predaji avtocestnega odseka v promet, plačila obresti od najetih posojil zmanjšujejo oblikovani vir za plačilo obresti.

Družba DARS d.d. v skladu z ZDARS in pogodbo o izvajanju naročila v svojem imenu in za račun države najame posojila z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest. Obveznosti iz najetih posojil so zavarovane s poroštvom Republike Slovenije.

Dolgoročne obveznosti na podlagi obveznic za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju

Dolgoročne obveznosti na podlagi izdanih obveznic se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev.

Dokler so avtocestni odseki, ki so financirani z izdajo obveznic, v gradnji, plačila obresti od izdanih obveznic povečujejo nabavno vrednost avtocest. Po predaji avtocestnega odseka v promet, plačila obresti od izdanih obveznic zmanjšujejo oblikovani vir za plačilo obresti.

Podjetje DARS d.d. v skladu z ZDARS in pogodbo o izvajanju naročila v svojem imenu in za račun države izda obveznice z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest. Obveznosti iz izdanih obveznic so zavarovane s poroštvom Republike Slovenije.

Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od države

Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od države so oblikovane v višini:

- vrednosti od države v upravljanje prenesenih zgrajenih avtocest in avtocest v gradnji ob ustanovitvi DARS d.d.,
- v letih od 1994 do 2001 oblikovanih učinkov prevrednotenja aktiviranih avtocest in avtocest v gradnji z uporabo koeficienta rasti cen življenjskih potrebščin,
- vseh zbranih namenskih sredstev za gradnjo in obnavljanje avtocest (obrestovanih do 31. 03. 2002), v skladu z zakonom o zagotovitvi namenskih sredstev za graditev državnih cest, določenih v Nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji (Ur.l. RS, št. 57/98 in 18/2002),
- sredstev cestnin, ki so se do 31. 12. 2003 v skladu z vsakoletnim LP ROAC in finančnim načrtom namenila za financiranje gradnje avtocest, obnov vozišč, objektov in opreme na avtocestah (investicijsko vzdrževanje), odplačilo glavnice in plačilo obresti od investicijskih kreditov ter naložbe v osnovna sredstva na avtocestah (nabava opreme za vzdrževanje avtocest),
- prejetih sredstev do 31. 12. 2002 iz naslova povračil zavarovalnic za povzročeno škodo na avtocestah,
- prejetih obresti od finančnih naložb ter prejetih a vista obresti za denarna sredstva na transakcijskih računih izgradnje,
- dodatnih povečanj vrednosti od države v upravljanje prenesenih zgrajenih avtocest in avtocest v gradnji ob ustanovitvi DARS d.d. (ponovno prevrednotenje opravljeno leta 2001),
- sredstev koncesijske dajatve, ki jo določa koncesijska pogodba, kot dolgoročnega vira v skladu z ZDARS za odplačilo glavnice in plačilo obresti od najetih posojil za obnovo in gradnjo avtocest,
- vplačanega presežka pri izdaji obveznic,
- prejetih sredstev iz Kohezijskega sklada za gradnjo avtocest,
- vrednosti brezplačne pridobitve zemljišč za gradnjo avtocest,
- sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj - tehnična pomoč,
- finančne pomoči Evropske unije za projekt TEN-T in
- sredstev Evropske unije za mednarodni projekt program TEMPO.

Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje so zmanjšane v višini:

- prevrednotenja prejetih dolgoročnih tujih in domačih posojil,
- prevrednotenja deviznih sredstev na transakcijskih računih in certifikatov v tuji valuti,
- vrednosti odpisov sredstev v upravljanju, ker država ne zagotavlja sredstev za pokritje stroškov odpisov in ker višina tega stroška ni vračunana v ceno uporabe avtoceste,
- vrednosti brezplačnih prenosov opredmetenih osnovnih sredstev pooblaščenim upravljavcem,
- plačil obresti od najetih kreditov in izdanih obveznic za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju ter
- dodatnega oblikovanja popravka vrednosti od države v upravljanje prenesenih zgrajenih avtocest in avtocest v gradnji ob ustanovitvi DARS d.d. (ponovno vrednotenje opravljeno leta 2001).

Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od občin

Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od občin, so oblikovane v višini sofinanciranja gradnje avtocest s strani lokalnih skupnosti in javnih podjetij za izgradnjo komunalnih vodov.

Kratkoročne finančne obveznosti do bank

Kratkoročne finančne obveznosti do bank za posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju zajemajo kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v plačilo v naslednjem letu.

Druge kratkoročne finančne obveznosti do bank predstavljajo natečene obresti na dan 31. 12. 2007 za najeta bančna posojila in izdane obveznice za gradnjo in obnavljanje avtocest.

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev se izkazujejo kratkoročne obveznosti do domačih in tujih izvajalcev gradbenih del ter obveznosti iz naslova kupnin in odškodnin pri pridobivanju zemljišč.

Kratkoročni dolgovi se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da upniki zahtevajo njihovo poplačilo.

Računovodski izkazi družbe DARS d.d.

Za davčne in statistične potrebe družba sestavi:

- skupno bilanco stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev,
- izkaz poslovnega izida DARS d.d.,
- skupen izkaz denarnih tokov,
- izkaz gibanja kapitala,
- izkaz in predlog uporabe bilančnega dobička.

Za notranje uporabnike informacij, družba razdeli bilanco stanja v skladu z ZDARS in zakonom o računovodstvu na:

- bilanco stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev družbe DARS d.d. in
- bilanco stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev lastnine Republike Slovenije prejetih v upravljanje DARS d.d.

Sredstva družbe DARS d.d. so sredstva, terjatve in naložbe ter denarna sredstva, ki so družbi potrebne za upravljanje in vzdrževanje avtocest.

Sredstva Republike Slovenije prejeta v upravljanje DARS d.d. so opredmetena osnovna sredstva v upravljanju: zgrajene avtoceste in avtoceste v gradnji, terjatve in naložbe ter denarna sredstva, potrebna za gradnjo, katerih lastnica je država in jih je dala v upravljanje družbi DARS d.d., ni pa ob prenosu nanjo prenesla tudi lastninske pravice na njih.

Izkaz poslovnega izida se za sredstva Republike Slovenije prejeta v upravljanje DARS d.d. ne sestavlja, ker morebitni "prihodki" v skladu s pogodbo o izvajanju naročila predstavljajo dodatni vir za gradnjo avtocest, "odhodki" pa povečujejo nabavno vrednost avtocest.

Skupna bilanca stanja na dan 31. 12. 2007

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
SREDSTVA	5.127.370.135	4.645.562.033
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	5.038.613.218	4.571.132.471
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	354.472	208.608
1. Dolgoročne premoženjske pravice	354.472	208.608
II. Opredmetena osnovna sredstva	5.036.611.072	4.569.220.650
1. Zemljišča in zgradbe	3.820.366.135	3.799.367.305
a) Zemljišča	772.592	767.605
b) Zgradbe	3.819.593.543	3.798.599.701
3. Druge naprave in oprema	17.094.399	17.403.377
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	1.199.150.538	752.449.968
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	1.199.150.538	752.449.968
IV. Dolgoročne finančne naložbe	674.641	668.632
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	674.641	668.632
c) Druge delnice in deleži	964	964
č) Druge dolgoročne finančne naložbe	673.677	667.668
VI. Odložene terjatve za davek	973.033	1.034.581
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	87.494.442	73.389.352
II. Zaloge	1.893.165	1.844.569
1. Material	1.893.165	1.844.569
III. Kratkoročne finančne naložbe	47.038.209	13.435.552
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	47.038.209	13.435.552
c) Druge kratkoročne finančne naložbe	47.038.209	13.435.552
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	33.483.829	43.883.527
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	6.968.818	5.691.357
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	26.515.011	38.192.169
V. Denarna sredstva	5.079.239	14.225.705
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	1.262.475	1.040.210
IZVENBILANČNA EVIDENCA	397.346.760	357.238.088

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	5.127.370.135	4.645.562.033
A. KAPITAL	49.023.704	40.295.545
I. Vpoklicani kapital	212.823	212.819
1. Osnovni kapital	212.823	212.819
II. Kapitalske rezerve	26.428.057	26.428.057
III. Rezerve iz dobička	17.130.755	11.878.691
1. Zakonske rezerve	21.282	21.282
5. Druge rezerve iz dobička	17.109.473	11.857.409
VI. čisti poslovni izid poslovnega leta	5.252.069	1.775.978
B. REZERVACIJE IN DOLG. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	5.738.414	5.359.612
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	1.778.730	1.757.135
2. Druge rezervacije	3.773.735	3.564.541
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	185.949	37.936
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	4.847.996.919	4.351.201.166
I. Dolgoročne finančne obveznosti	2.198.663.420	1.714.476.809
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	2.038.297.872	1.554.111.261
3. Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	160.365.548	160.365.548
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	2.649.333.499	2.636.724.357
6. Dolgoročne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od države	2.626.780.055	2.614.951.901
7. Dolgoročne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od občine	20.748.712	19.993.272
8. Dolgoročne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od drugih	1.804.732	1.779.184
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	215.659.170	241.161.903
II. Kratkoročne finančne obveznosti	77.216.776	70.537.374
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	77.216.776	70.537.374
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	138.442.394	170.624.529
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	132.573.558	167.591.752
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	16.059	13.959
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	5.852.777	3.018.818
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	8.951.928	7.543.806
IZVENBILANČNA EVIDENCA	397.346.760	357.238.088

Izkaz poslovnega izida družbe DARS d.d. za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2007

v EUR (brez centov)	2007	2006
1. Čisti prihodki od prodaje	208.879.897	175.320.633
Prihodki od cestnin	174.719.492	151.951.470
Prihodki od zakupnin	4.380.392	3.988.316
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	1.406.321	1.229.410
Prihodki od služnosti	162.073	67.069
Prihodki po agentski pogodbi	26.398.091	17.882.299
Drugi prihodki od prodaje	1.813.528	202.069
4. Drugi poslovni prihodki	2.244.314	3.014.804
5. Stroški blaga, materiala in storitev	-161.388.468	-136.712.889
a) Stroški materiala	-9.487.267	-7.494.520
b) Stroški storitev	-29.264.001	-26.113.222
c) Dajatev po koncesijski pogodbi	-122.637.200	-103.105.148
6. Stroški dela	-27.557.899	-26.178.259
a) Stroški plač	-19.186.004	-18.860.817
b) Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	-3.793.581	-3.352.638
c) Drugi stroški dela	-4.578.314	-3.964.804
7. Odpisi vrednosti	-8.074.260	-9.314.981
a) Amortizacija	-8.002.348	-9.265.291
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopred. sr. in opred. osnovnih sr.	-12.752	-17.617
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	-59.160	-32.072
8. Drugi poslovni odhodki	-1.834.670	-2.015.955
10. Finančni prihodki iz danih posojil	1.367.283	890.654
b) Finančni prihodki iz posojil, danim drugim	1.367.283	890.654
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	14.647	1.186.717
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	14.647	1.186.717
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	0	-43.169
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	0	-43.169
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-11.701	-46.897
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev	-3.032	-5.507
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	-8.669	-41.389
15. Drugi prihodki	85.168	24.912
16. Drugi odhodki	-17.471	-4.510
17. Davek iz dobička	-3.141.155	-2.059.536
18. Odloženi davki	-61.548	97.437
19. čisti poslovni izid obračunskega obdobja	10.504.137	4.158.963

Skupni izkaz denarnih tokov za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2007

v EUR (brez centov)	2007	2006
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Postavke izkaza poslovnega izida		
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	212.559.422	179.547.066
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevredn.) in finančni odh. iz posl. obveznosti	-190.869.368	-164.990.581
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-3.202.703	-1.962.099
	18.487.351	12.594.387
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		
Začetne manj končne poslovne terjatve	11.892.036	-20.976.516
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-222.265	-936.889
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	61.548	-97.437
Začetne manj končne zaloge	-48.597	-317.888
Končni manj začetni poslovni dolgovi	-22.926.160	117.364.739
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	1.786.924	4.912.508
	-9.456.513	99.948.516
c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)	9.030.838	112.542.902
B. Denarni tokovi pri naložbenju		
a) Prejemki pri naložbenju		
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	-2.177.366	339.174
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	26.560	49.347
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	0	12.479.196
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	673.542.723	489.520.949
	671.391.917	502.388.666
b) Izdatki pri naložbenju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-368.466	-182.485
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-475.183.604	-399.799.337
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-707.145.380	-461.446.223
	-1.182.697.451	-861.428.044
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)	-511.305.534	-359.039.378
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju		
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	546.780.633	440.540.035
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	198.081.310	61.289.183
	744.861.943	501.829.218
b) Izdatki pri financiranju		
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	3.353.167	1.832.653
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	-253.310.902	-241.342.087
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-1.775.978	-2.580.150
	-251.733.713	-242.089.585
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)	493.128.230	259.739.633
Č. Končno stanje denarnih sredstev	5.079.239	14.225.705
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)	-9.146.466	13.243.157
y) Začetno stanje denarnih sredstev	14.225.705	982.548

Izkaz gibanja kapitala za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2007

v EUR (brez centov)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička		V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
	1. Osnovni kapital		1. Zakonske rezerve	4. Druge rezerve iz dobička		1. Čisti dobiček poslovnega leta	
A. 1 Stanje na dan 31. 12. 2006	212.819	26.428.057	21.282	11.857.409	0	1.775.978	40.295.545
a) Spremembe zaradi prehoda na evro	4			-4			0
A. 2 Stanje na dan 1. 1. 2007	212.823	26.428.057	21.282	11.857.405	1.775.978	0	40.295.545
B. Premiki v kapital							
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta 2007						10.504.137	10.504.137
C. Premiki v kapitalu							
b) Prerazporeditev čistega dobička poslovnega leta 2007 po sklepu uprave in s soglasjem nadzornega sveta				5.252.068		-5.252.068	0
Č. Premiki iz kapitala							
a) Izplačilo dividend za leto 2006					-1.775.978		-1.775.978
D. Stanje na dan 31.12.2007	212.823	26.428.057	21.282	17.109.473	0	5.252.069	49.023.704
BILANČNI DOBIČEK na dan 31. 12. 2007						5.252.069	5.252.069

Izkaz gibanja kapitala za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2006

v EUR (brez centov)	I.	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička		V. Preneseni čisti poslovni izid	VI.	Skupaj kapital
	Vpoklicani kapital		1.	4.		Čisti poslovni izid poslovnega leta	
	1. Osnovni kapital		1. Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička		1. Čisti dobiček poslovnega leta	
A. 1 Stanje na dan 31. 12. 2005	212.819	26.428.057	21.282	10.081.431	0	2.580.150	39.323.739
a) Preračuni zaradi prehoda na SRS 2006					-607.006		-607.006
A. 2 Stanje na dan 1. 1. 2006	212.819	26.428.057	21.282	10.081.431	1.973.144	0	38.716.733
B. Premiki v kapital							
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta 2006						4.158.963	4.158.963
C. Premiki v kapitalu							
b) Prerazporeditev čistega dobička poslovnega leta 2006 po sklepu uprave in s soglasjem nadzornega sveta				1.775.978		-1.775.978	0
c) Poravnava izgube kot odbitne postavke sestavine kapitala					607.006	-607.006	0
Č. Premiki iz kapitala							
a) Izplačilo dividend za leto 2005					-2.580.150		-2.580.150
D. Stanje na dan 31. 12. 2006	212.819	26.428.057	21.282	11.857.409	0	1.775.978	40.295.545
BILANČNI DOBIČEK na dan 31.12.2006						1.775.978	1.775.978

Izkaz in predlog uporabe bilančnega dobička

v EUR (brez centov)	2007	2006
A. ČISTI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA 2007	10.504.137	4.158.963
Č. PRENESENA ČISTA IZGUBA	0	607.006
F. POVEČANJE REZERV IZ DOBIČKA	5.252.068	1.775.978
4. Povečanje drugih rezerv iz dobička	5.252.068	1.775.978
G. BILANČNI DOBIČEK NA DAN 31.12.2007	5.252.069	1.775.978

Uprava družbe je skladno z določbami zakona o gospodarskih družbah sklenila, da se polovico čistega poslovnega izida tekočega leta razporedi v druge rezerve iz dobička. Nadzorni svet je predlagano oblikovanje drugih rezerv iz dobička potrdil in je ustrezno izkazano v računovodskih izkazih družbe.

Uprava in Nadzorni svet DARS d.d. predlagata skupščini DARS d.d., da se bilančni dobiček za poslovno leto 2007 v višini 5.252.069 EUR uporabi za naslednje namene:

- 5.147.840 EUR za izplačilo dividend in
- 104.229 EUR za izplačilo nagrad članom nadzornega sveta DARS d.d.

Pojasnila k računovodskim izkazom

Pojasnila k bilanci stanja DARS d.d.

Bilanca stanja DARS d.d. na dan 31. 12. 2007

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
SREDSTVA	78.735.447	79.754.459
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	20.080.985	18.505.852
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	354.472	208.608
1. Dolgoročne premoženjske pravice	354.472	208.608
II. Opredmetena osnovna sredstva	18.078.839	16.594.031
1. Zemljišča in zgradbe	1.471.946	1.342.250
a) Zemljišča	29.923	24.936
b) Zgradbe	1.442.022	1.317.314
3. Druge naprave in oprema	15.576.787	14.762.728
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	1.030.107	489.053
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	1.030.107	489.053
IV. Dolgoročne finančne naložbe	674.641	668.632
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	674.641	668.632
c) Druge delnice in deleži	964	964
č) Druge dolgoročne finančne naložbe	673.677	667.668
VI. Odložene terjatve za davek	973.033	1.034.581
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	54.419.700	35.132.133
II. Zaloge	1.893.165	1.844.568
1. Material	1.893.165	1.844.568
III. Kratkoročne finančne naložbe	40.738.209	13.435.552
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	40.738.209	13.435.552
c) Druge kratkoročne finančne naložbe	40.738.209	13.435.552
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	6.829.916	6.383.291
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	5.996.933	5.191.932
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	832.983	1.191.359
V. Denarna sredstva	4.958.410	13.468.721
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	1.262.475	1.040.114
Č. TERJATVE IZ NASLOVA UPORABE SREDSTEV DARS d.d. ZA FINANCIRANJE SREDSTEV REPUBLIKE SLOVNIJE V UPRAVLJANJU	2.972.287	25.076.359
IZVENBILANČNA EVIDENCA	21.035.446	6.334.456

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	78.735.447	79.754.459
A. KAPITAL	49.023.704	40.295.545
I. Vpoklicani kapital	212.823	212.819
1. Osnovni kapital	212.823	212.819
II. Kapitalske rezerve	26.428.057	26.428.057
III. Rezerve iz dobička	17.130.755	11.878.691
1. Zakonske rezerve	21.282	21.282
5. Druge rezerve iz dobička	17.109.473	11.857.409
VI. čisti poslovni izid poslovnega leta	5.252.069	1.775.978
B. REZERVACIJE IN DOLG. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	5.641.273	4.888.448
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	1.778.730	1.757.135
2. Druge rezervacije	3.676.594	3.093.377
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	185.949	37.936
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	15.119.500	11.844.339
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	15.119.500	11.844.339
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	9.250.664	8.811.646
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	16.059	13.959
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	5.852.777	3.018.734
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	8.950.970	7.536.837
E. OBVEZNOSTI IZ NASLOVA UPORABE SREDSTEV REPUBLIKE SLOVENIJE V UPRAVLJANJU ZA FINANCIRANJE SREDSTEV DARS d.d.	0	15.189.288
IZVENBILANČNA EVIDENCA	21.035.446	6.334.456

Neopredmetena sredstva

Med neopredmetenimi sredstvi vodi družba računalniške programe.

Pregled gibanja neopredmetenih sredstev v letu 2007:

v EUR (brez centov)	Neopredmetena OS- računalniški programi	Neopredmetena osnovna sredstva v gradnji	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 31. 12. 2006	1.472.594	0	1.472.594
Nabave		368.466	368.466
Aktiviranja	368.466	-368.466	0
Premiki med postavkami	-14.824		-14.824
Izločitve/odtujitve/odpisi	-2.504		-2.504
Stanje 31. 12. 2007	1.823.732	0	1.823.732
Popravek vrednosti			
Stanje 31. 12. 2006	1.263.986	0	1.263.986
Premiki med postavkami	-14.824		-14.824
Amortizacija	222.602		222.602
Izločitve/odtujitve/odpisi	-2.504		-2.504
Stanje 31. 12. 2007	1.469.260	0	1.469.260
Sedanja vrednost			
Stanje na dan 31. 12. 2006	208.608	0	208.608
Stanje na dan 31. 12. 2007	354.472	0	354.472

Večje nabave neopredmetenih dolgoročnih sredstev v letu 2007:

- nabava licenc HP EVA v višini 54.663 EUR,
- nadgradnja aplikacije ČIS dinamike porabe sredstev v višini 31.700 EUR,
- nadgradnja projektnega informacijskega sistema DARS v višini 31.447 EUR,
- nabava sistema za nadzor omrežja - NNM v višini 32.233 EUR,
- nabava sistema avtomatske detekcije kolon vozil v višini 38.205 EUR,
- nadgradnja sistema za elektronsko upravljanje dokumentov v višini 93.675 EUR,
- nadgradnja projektnega informacijskega sistema DARS v višini 31.447 EUR,
- nabava sistema Č Center za pomoč uporabnikom (Helpdesk) v višini 17.474 EUR.

Neopredmetena dolgoročna sredstva DARS d.d. na dan 31. 12. 2007 niso zastavljena kot jamstvo za obveznosti.

Opredmetena osnovna sredstva

Pregled gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2007:

v EUR (brez centov)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in drobn inventar družbe	Oprema trajno iz uporabe	Opredmetena osnovna sredstva v gradnji	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. 12. 2006	24.936	1.866.557	65.520.299	1.403.290	489.053	69.304.135
Nabave v letu 2007					9.096.486	9.096.486
Prenos sredstev za opravljanje dejavnosti po Koncesijski pogodbi iz registra lastnine RS prejete v upravljanje DARS d.d. v register DARS d.d.		217.184	52.021			269.205
Aktiviranja	4.987	65.702	8.484.743		-8.555.432	0
Premiki med postavkami			-1.483.756	1.498.579		14.824
Izločitve v letu 2007/odtujitve , odpisi/			-621.723	-899.959		-1.521.682
Stanje 31.12.2007	29.923	2.149.443	71.951.584	2.001.910	1.030.107	77.162.968
Popravek vrednosti						
Stanje 31.12.2006		549.243	50.775.409	1.385.452		52.710.104
Investicijsko vzdrževanje, podaljšanje življ. dobe						
Prenos sredstev za opravljanje dejavnosti po Koncesijski pogodbi iz registra lastnine RS prejete v upravljanje DARS d.d. v register DARS d.d.		58.368				58.368
Premiki med postavkami			-1.455.561	1.470.385		14.824
Amortizacija v 2007		99.810	7.670.981	8.954		7.779.745
Izločitve v letu 2007/odtujitve, odpisi/			-579.602	-899.310		-1.478.912
Stanje 31.12.2007		707.421	56.411.227	1.965.481		59.084.129
Sedanja vrednost						
Stanje na dan 31.12.2006	24.936	1.317.314	14.744.890	17.838	489.053	16.594.031
Stanje na dan 31.12.2007	29.923	1.442.022	15.540.357	36.430	1.030.107	18.078.839

Večje nabave opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2007:

- nabava delovnih, tovornih in priklopnih vozil v višini 3.529.957 EUR,
- nabava osebnih in kombiniranih vozil v višini 1.237.870 EUR,
- nabava delovnih strojev, naprav in priključkov v višini 2.348.032 EUR,
- nabava računalniške opreme v višini 297.736 EUR,
- nadgradnja ABC sistema za cestninjenje v višini 2.205 EUR,
- nabava ali obnovitev sredstev za potrebe upravljanja in vzdrževanja avtocest v višini 957.571 EUR in
- nabava pisarniškega pohištva ter ostale biro opreme v višini 97.606 EUR.

Opredmetena osnovna sredstva DARS d.d. na dan 31. 12. 2007 niso zastavljena kot jamstvo za obveznosti.

V koncesijski pogodbi je določeno, da se oprema in naprave koncesije zgradijo oziroma kupijo v okviru izgradnje avtocest za račun Republike Slovenije za odseke avtocest, katerih gradnja je bila v teku ob podpisu koncesijske pogodbe oziroma se je začela v letu 2004. Opremo in naprave iz prejšnjega stavka prenese koncedent koncesionarju v last. Uprava DARS d.d. je v skladu s temi določbami koncesijske pogodbe in ZDARS sprejela sklep, da družba DARS d.d. v letu 2007 prenese opremo in naprave, z namenom usposobitve DARS d.d. za opravljanje dejavnosti po koncesijski pogodbi, iz registra osnovnih sredstev lastnine Republike Slovenije prejetih v upravljanje v register osnovnih sredstev DARS d.d. v neodpisani vrednosti 52.021 EUR. S tem prenosom se je obveznost DARS d.d. do lastnine Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d. povečala. Ob prejemu sklepa Vlade Republike Slovenije o prenosu sredstev na DARS d.d., se bo s prenesenimi sredstvi obveznost zmanjšala, povečale pa se bodo kapitalske rezerve. V primeru odplačnega prenosa se bo obveznost zaprla s prenosom denarja.

Preneseno stvarno premoženje predstavljajo oprema in naprave, potrebne za opravljanje dejavnosti vzdrževanja avtocest.

Prenos iz registra lastnine Republike Slovenije v register osnovnih sredstev DARS d.d. v neodpisani vrednosti 158.816 EUR se nanaša na stanovanjski blok Hrušica, ki ga je Republika Slovenija s pogodbo leta 1991 prenesla v lastništvo Javnega podjetja za vzdrževanje avtocest.

Pri letnem popisu osnovnih sredstev je bil ugotovljen primanjkljaj osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost je znašala 3.148 EUR, neodpisana vrednost pa 7 EUR.

Dolgoročne finančne naložbe

Pregled gibanja dolgoročnih finančnih naložb v letu 2007:

v EUR (brez centov)	Druge delnice in deleži	Druge dolgoročne finančne naložbe	Skupaj
Kosmata vrednost			
Stanje 31.12.2006	964	667.668	668.632
Povečanje		6.009	6.010
Zmanjšanja			
Stanje 31.12.2007	964	673.677	674.641
čista vrednost 31.12.2006	964	667.668	668.632
čista vrednost 31.12.2007	964	673.677	674.641

Druge dolgoročne finančne naložbe se nanašajo na obveznice Banke Celje BCE09 v višini 673.677 EUR s kuponsko obrestno mero 3,90% in ročnostjo pet let (končna zapadlost obveznice je dne 15. 04. 2010).

Odložene terjatve za davek

Odložene terjatve za davek so oblikovane iz rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade za zaposlene, rezervacij za morebitne tožbene zahtevke, rezervacije za odpravnine in dokupe pokojninske dobe za tehnološke viške ob spremembi sistema cestninjenja ter rezervacije za potencialna vračila elektronskih tablic.

Pregled gibanja odloženih terjatev za davek v letu 2007:

	v EUR (brez centov)
Stanje na dan 1. 1. 2007	1.034.581
Sprememba za rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	-14.013
Sprememba za rezervacije za tehnološke viške	27.551
Sprememba za rezervacije za tožbene zahtevke	-111.603
Sprememba za rezervacije za elektronske tablice	36.517
Stanje na dan 31. 12. 2007	973.033

Zaloge

Med zalogami so evidentirane zaloge materiala, nadomestnih delov, drobnega inventarja in embalaže. Zaloge so se v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2006 povečale za 3%. V strukturi zalog predstavljajo največji delež zaloge materiala, v okviru teh pa zaloge posipnih materialov (44%).

v EUR (brez centov)	31.12.2007	Delež v %	31.12.2006	Indeks
Material	1.359.361	72	1.381.346	98
Nadomestni deli	165.507	9	151.998	109
Drobni inventar in embalaža	368.297	19	311.224	118
Skupaj:	1.893.165	100	1.844.568	103

Zaloge DARS d.d. na dan 31. 12. 2007 niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti. Knjigovodska vrednost zalog ne presega nabavnih cen na dan 31. 12. 2007. Zaloge DARS d.d. predstavljajo tekoče zaloge.

Kratkoročne finančne naložbe do drugih

Kratkoročne finančne naložbe do drugih se nanašajo na:

- kratkoročne depozite pri bankah v višini 40.620.000 EUR s povprečno ročnostjo 17 dni in povprečno ponderirano obrestno mero 4,58% in
- kratkoročni depozit pri banki, vezan čez noč, v višini 118.209 EUR, z obrestno mero 3,25%.

Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev:	5.996.933	5.191.932
- terjatve za cestnino	5.165.110	4.309.415
- terjatve za povračila za spremljajoče dejavnosti ob AC	349.737	304.563
- kupci za zapore	256.463	527.098
- druge kratkoročne terjatve	225.623	50.856
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih:	832.983	1.191.359
- za dane predujme za obratna sredstva	6.103	4.924
- kratkoročne terjatve povezane s finančnimi prihodki	111.824	64.530
- terjatve za vstopni DDV	549.914	524.808
- druge kratkoročne terjatve do državnih institucij	79.805	489.272
-ostale kratkoročne terjatve	85.337	107.825
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	6.829.916	6.383.291

Največji del (76%) kratkoročnih poslovnih terjatev predstavljajo terjatve za cestnino, 8% vseh terjatev pa predstavljajo terjatve za vstopni DDV (DDV od prejetih računov za vzdrževanje in upravljanje avtocest za mesec december).

Kratkoročne terjatve do državnih institucij med drugim predstavljajo terjatve za refundacije do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kratkoročne terjatve povezane s finančnimi prihodki pa se nanašajo na terjatve za obresti od depozitov in pogodbenih kazni.

Na predlog komisije za popis terjatev in obveznosti smo na dan 31. 12. 2007 odpisali neizterljive terjatve do kupcev v višini 16.836 EUR in terjatve do zaposlenih za primanjkljaje pri pobrani cestnini v višini 42.324 EUR.

Razčlenitev kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev po zapadlosti:

v EUR (brez centov)	nezapadle	do 60 dni	nad 60 dni	Skupaj
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	5.420.820	482.813	93.300	5.996.933

Terjatve DARS d.d. na dan 31. 12. 2007 niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti. Kratkoročne poslovne terjatve DARS d.d. niso zavarovane in predstavljajo tekoče terjatve družbe.

Družba nima oblikovanega popravka vrednosti terjatev.

Denarna sredstva

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Denarna sredstva v bankah	23.691	1.830.683
Depoziti na odpoklic	3.850.000	10.900.880
Denarna sredstva v blagajni	295	62
Denarna sredstva v blagajnah na cestninskih postajah	196.860	125.846
Denar na poti	887.564	611.250
Skupaj denarna sredstva:	4.958.410	13.468.721

Postavka denar na poti predstavljajo denar od pobrane cestnine, ki še ni bil položen na transakcijski račun DARS d.d.

Po opravljenem letnem popisu stanja denarja na poti od pobrane cestnine na dan 30. 11. 2007 je družba uskladila izkazano stanje v poslovnih knjigah z dejanskim stanjem v višini 42.324 EUR.

Aktivne časovne razmejitve

Aktivne časovne razmejitve v višini 1.262.475 EUR se nanašajo na kratkoročno odložene stroške, ki bodo bremenili poslovni izid v prihodnjih obračunskih obdobjih.

Med drugim predstavljajo:

- kratkoročno odložene stroške za najem Microsoft licenčne programske opreme v višini 191.555 EUR,
- kratkoročno odložene stroške v letu 2007 nabavljenih in še ne prodanih elektronskih tablic v višini 554.755 EUR in
- poračun agentskega nadomestila za leto 2007 v višini 506.373 EUR.

Terjatve iz naslova uporabe sredstev DARS d.d. za financiranje sredstev Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d.

V bilanci premoženja družbe se med sredstvi pojavljajo terjatve do države iz naslova uporabe sredstev DARS d.d. za financiranje sredstev lastnine Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d. v višini 2.972.287 EUR. V isti višini je v bilanci sredstev lastnine Republike Slovenije v upravljanju DARS d.d. izkazana obveznost države do družbe.

Terjatve se med drugim nanašajo na:

- vnaprej preneseno koncesijsko dajatev za leto 2008 v višini 3.253.866 EUR,
- obveznost za nadomestilo po pogodbi o izvajanju naročila za leto 2007 v višini 1.020.465 EUR (obveznost je bila poravnana v začetku leta 2008).

Zunajbilančna evidenca

V zunajbilančni evidenci ima družba v višini 2.422.402 EUR evidentirane potencialne terjatve do občin na podlagi neupravičeno zaračunanih in izterjanih nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč z zamudnimi obrestmi. Ustavno sodišče Republike Slovenije je na pobudo DARS d.d. z odločbo U-I-361-/2002-11 (Ur. l. RS, 37/2004) nekatere odloke občin že odpravilo ter razveljavilo odločbe Davčne uprave Republike Slovenije.

Znesek v višini 18.613.044 EUR predstavlja potencialna denarna sredstva oziroma terjatve iz naslova unovčenja prejetih garancij za dobro izvedbo del na področju upravljanja in vzdrževanja avtocest.

Kapital

Gibanje kapitala je razvidno iz Izkaza gibanja kapitala za obdobje od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007, prikazanega v okviru pojasnil na strani 75, iz katerega so razvidni tudi razlogi za vsako spremembo posameznih postavk kapitala. Kapital v celoti pripada premoženju družbe.

Kapital odraža lastniško financiranje družbe in je z vidika družbe njena obveznost do lastnikov. Opredeljen je ne samo z zneski, ki so jih lastniki vložili v družbo, temveč tudi z zneski, ki so nastali pri poslovanju družbe.

Osnovni kapital družbe DARS d.d. je opredeljen v statutu družbe in ustrezno registriran na sodišču ter pomeni vložek Republike Slovenije kot edinega družbenika. Osnovni kapital družbe znaša 212.823 EUR in je razdeljen na 5.100 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2007 znaša 9.612,49 EUR ter je za 21,66% višja od knjigovodske vrednosti na dan 31. 12. 2006. Izračunana je kot razmerje med celotno vrednostjo kapitala in številom delnic.

Ustanovne delnice dajejo polno pravico do udeležbe pri upravljanju družbe, pravico do dela dobička (dividende) ter pravico do ustreznega dela preostalega premoženja ob likvidaciji ali stečaju družbe. Naslednje emisije delnic so lahko na podlagi sklepa skupščine o njihovi izdaji izdane na prinosnika ali na ime, lahko so redne ali prednostne. Pri spremembi kapitala se delež glasov, ki jih ima ustanovitelj v skupščini družbe, ne sme znižati pod 51%.

Na podlagi sklepa Skupščine DARS d.d. se je kapital družbe v letu 2007 zmanjšal za izplačilo dobička v obliki dividend in nagrad članom nadzornega sveta v višini 1.775.978 EUR.

čisti poslovni izid v poslovnem letu znaša 10.504.137 EUR. Uprava družbe je skladno z določbami zakona o gospodarskih družbah sklenila, da se polovico čistega poslovnega izida tekočega leta razporedi v druge rezerve iz dobička. Nadzorni svet je predlagano oblikovanje drugih rezerv iz dobička potrdil in je ustrezno izkazano v računovodskih izkazih družbe.

Uprava in Nadzorni svet DARS d.d. predlagata skupščini DARS d.d., da se bilančni dobiček za poslovno leto 2007 v višini 5.252.069 EUR uporabi za naslednje namene:

- 5.147.840 EUR za izplačilo dividend in
- 104.229 EUR za izplačilo nagrad članom nadzornega sveta DARS d.d.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev

Gibanje rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev v letu 2007 je naslednje:

v EUR (brez centov)	Stanje na dan 1. 1. 2007	Črpanje v letu 2007	Sproščanje v letu 2007	Dodatno oblikovanje v letu 2007	Stanje na dan 31. 12. 2007
Tožbeni zahtevki iz vzdrževanja in upravljanja avtocest	863.007	11.230	133.478	90.906	809.205
Tožbeni zahtevki iz delovnih razmerij	521.288	88.873	318.710	57.581	171.286
Tehnološki viški ob spremembi sistema cestninjenja	599.297		8.685	293.746	884.358
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	1.196.686	52.407		62.129	1.206.408
Rezervacije za jubilejne nagrade za zaposlene	524.646	60.055		55.405	519.996
Rezervacije za prostovoljno pokojninsko zavarovanje	35.804	15.974		32.497	52.327
Amortizacija počitniških kapacitet in stanovanja	37.936	12.692		160.705	185.949
Vračila elektronskih tablic	1.109.784	1.941	264.808	968.709	1.811.744
Skupaj:	4.888.448	243.172	725.681	1.721.678	5.641.273

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev so oblikovane za naslednje namene:

- Družba izkazuje rezervacije na račun dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov iz naslova pričakovanih izgub v zvezi z odškodninskimi zahtevki za tožbe povezane z upravljanjem in vzdrževanjem avtocest v višini 809.205 EUR ter za tožbe delavcev iz delovnih razmerij v višini 171.286 EUR.
- V letu 2007 je družba oblikovala tretjo četrtino rezervacij v višini 293.746 EUR na račun dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov iz delovnih razmerij, ki bodo nastali kot posledica prehoda na satelitski sistem cestninjenja. Družba ocenjuje, da bo ena izmed posledic sprememb sistema cestninjenja nastanek tehnoloških viškov v družbi v višini 300 delavcev. Del delavcev se bo glede na potrebe znotraj družbe prekvalificiralo v druge poklice, predvsem v cestninski nadzor. Preostala četrtina ocenjenih stroškov iz delovnih razmerij bo obremenila dejavnost družbe v letu 2008.
- Na podlagi aktuarskega izračuna so bile na dan 31. 12. 2007 oblikovane rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade v višini 117.534 EUR.
- Na dan 31. 12. 2007 so se za izplačila ob upokojitvi za zaposlene, ki v skladu z dogovorom med sindikati in družbo niso vključeni v pokojninski načrt kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, oblikovale rezervacije v višini 32.497 EUR.
- V preteklih letih so bile oblikovane dolgoročne pasivne časovne razmejitev iz sredstev donacij v višini nabavne vrednosti počitniških objektov in stanovanja, ki služijo pokrivanju stroškov amortizacije počitniških objektov z opremo in stanovanja v celotni življenjski dobi. V letu 2007 so se navedene rezervacije zmanjšale za stroške amortizacije v višini 12.692 EUR in dodatno oblikovale za nakup opreme v počitniških objektih v višini 1.889 EUR ter za prenos stanovanjskega bloka Hrušica, ki ga je Republika Slovenija s pogodbo leta 1991 prenesla v lastništvo Javnega podjetja za vzdrževanje avtocest, iz registra lastnine Republike Slovenije v register osnovnih sredstev DARS d.d., v neodpisani vrednosti 158.816 EUR.
- Za poravnavo potencialnih obveznosti iz naslova prodanih elektronskih tablic za vračilo kupnine kupcem ob morebitnem vračilu elektronskih tablic v višini 1.811.744 EUR (kupci elektronskih tablic imajo sedem let možnost vrnitve elektronske tablice).

Kratkoročne poslovne obveznosti

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	9.250.664
Kratkoročne obveznosti za predujme	16.059
Kratkoročne obveznosti do delavcev	1.817.257
Kratkoročne obveznosti do države	3.844.448
-obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb	1.253.248
-obveznosti za obračunani DDV	2.286.819
-obveznosti za davke in prispevke izplačevalca	304.381
Kratkoročne obveznosti do drugih	191.072
Skupaj:	15.119.500

Kratkoročne poslovne obveznosti so v primerjavi s predhodnim letom višje za 28 odstotkov. Največji delež (61%) predstavljajo obveznosti družbe do dobaviteljev, ki se nanašajo na tekoče obveznosti iz poslovanja za dejavnost upravljanja in vzdrževanja avtocest ter v 97 odstotkih niso zapadle.

Obveznosti družbe do delavcev predstavljajo obračunane decembske plače ter nadomestila plač in povračila stroškov v zvezi z delom zaposlenim v družbi, izplačane v januarju 2008.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	420.519
Kratkoročne odloženi prihodki	8.530.451
Skupaj:	8.950.970

Med obveznostmi družbe se nahajajo vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki, ki se nanašajo na:

- vnaprej vračunane stroške odpravnin iz poslovnega razloga v višini 317.510 EUR,
- vnaprej vračunane stroške poslovne uspešnosti za člane uprave za leto 2007 v višini 64.350 EUR in
- vnaprej vračunane stroške za izvedbo revizije računovodskih izkazov leta 2007 v višini 37.139 EUR ter za izvedbo aktuarskega izračuna rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine v višini 1.520 EUR.

Kratkoročno odloženi prihodki predstavljajo:

- naloženo dobroimetje na predplačniške cestninske medije (DARS kartice, ABC kartice), ki je bilo zaračunano in plačano v letu 2007, ne sledijo pa mu cestninski prehodi v istem letu, v višini 8.529.232 EUR. Prihodki bodo odloženi, dokler uporabniki storitev ne opravijo cestninskega prehoda in
- drugi kratkoročno odložene prihodke v višini 1.219 EUR.

Pojasnila k bilanci stanja lastnine Republike Slovenije prejete v upravljanje DARS d.d.

Bilanca stanja lastnina Republike Slovenije prejete v upravljanje DARS d.d. na dan 31. 12. 2007

v EUR (brez centov)	na dan 31. 12. 2007	na dan 31. 12. 2006
SREDSTVA	5.051.606.975	4.606.073.222
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	5.018.532.233	4.552.626.618
II. Opredmetena osnovna sredstva	5.018.532.233	4.552.626.618
1. Zemljišča in zgradbe	3.818.894.190	3.798.025.055
a) Zemljišča	742.669	742.669
b) Zgradbe	3.818.151.521	3.797.282.386
3. Druge naprave in oprema	1.517.612	2.640.648
4. Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	1.198.120.431	751.960.915
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	1.198.120.431	751.960.915
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	33.074.742	38.257.219
III. Kratkoročne finančne naložbe	6.300.000	0
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	6.300.000	0
c) Druge kratkoročne finančne naložbe	6.300.000	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	26.653.913	37.500.235
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	971.886	499.425
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	25.682.027	37.000.810
V. Denarna sredstva	120.829	756.984
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	96
Č. TERJATVE IZ NASLOVA UPORABE SREDSTEV REPUBLIKE SLOVENIJE V UPRAVLJANJU ZA FINANCIRANJE SREDSTEV DARS d.d.	0	15.189.288
IZVENBILANČNA EVIDENCA	376.311.313	350.903.632

v EUR (brez centov)	na dan 31. 12. 2007	na dan 31. 12. 2006
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	5.051.606.975	4.606.073.222
B. REZERVACIJE IN DOLG. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	97.141	471.164
2. Druge rezervacije	97.141	471.164
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	4.847.996.920	4.351.201.166
I. Dolgoročne finančne obveznosti	2.198.663.420	1.714.476.809
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	2.038.297.872	1.554.111.261
3. Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	160.365.548	160.365.548
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	2.649.333.500	2.636.724.357
6. Dolgoročne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od države	2.626.780.055	2.614.951.901
7. Dolgoročne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od občine	20.748.712	19.993.272
8. Dolgoročne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od drugih	1.804.732	1.779.184
č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	200.539.670	229.317.564
II. Kratkoročne finančne obveznosti	77.216.776	70.537.374
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	77.216.776	70.537.374
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	0	0
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	123.322.894	158.780.190
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	123.322.894	158.780.106
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	0	83
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	958	6.969
E. OBVEZNOSTI IZ NASLOVA UPORABE SREDSTEV V DARS d.d. ZA FINANCIRANJE SREDSTEV REPUBLIKE SLOVENIJE V UPRAVLJANJU	2.972.287	25.076.359
IZVENBILANČNA EVIDENCA	376.311.313	350.903.632

Opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva v upravljanju

Preglednica stanja in sprememb opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev lastnine Republike Slovenije prejete v upravljanju DARS d.d.

v EUR (brez centov)	Zemljišča	Avtoceste (zg.,sp. ustroj, objekti)
Nabavna vrednost		
Stanje 31. 12. 2006	742.669	4.145.078.090
Prenos sredstev za opravljanje dejavnosti po Koncesijski pogodbi iz registra lastnine RS v upravljanju DARS d.d. v register DARS d.d.		
Nabava		
Aktiviranja in prenosi med postavkami sredstev		49.856.202
Prenos med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti		1.224.933
Prenosi na druge upravljavce		
Izločitev v letu 2007 (odtujitve, odpisi,...)		
Stanje 31. 12. 2007	742.669	4.196.159.225
Popravek vrednosti		
Stanje 31. 12. 2006		901.593.700
Prenos sredstev za opravljanje dejavnosti po Koncesijski pogodbi iz registra lastnine RS v upravljanju DARS d.d. v register DARS d.d.		
Amortizacija v 2007		87.898.367
Investicijsko vzdrževanje		-20.237.196
Prenosi med postavkami sredstev		
Izločitev v letu 2007 (odtujitve, odpisi,...)		
Stanje 31. 12. 2007		969.254.871
Sedanja vrednost		
Stanje na dan 31. 12. 2006	742.669	3.243.484.390
Stanje na dan 31. 12. 2007	742.669	3.226.904.354

Opomba: Gibanja opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev lastnine RS prejete v upravljanju DARS d.d., so pojasnjena v poglavju 2.5 Analiza poslovanja (Realizacija gradenj in obnov avtocestnih odsekov).

Zgradbe	Drugi upravljavci	Avtoceste v gradnji	Druga oprema na AC	Opredmetena osnovna sredstva trajno zunaj	Skupaj
60.241.495	508.913.534	751.960.915	2.497.537	1.129.742	5.470.563.982
-217.184			-52.021		-269.205
		555.936.902	53.490		555.990.392
2.285.157	37.444.425	-88.471.313	-1.114.471		0,00
		-21.306.073			-20.081.140
62.309.468	546.357.959	1.198.120.431	1.384.535	1.129.742	6.006.204.029
15.357.033				986.631	917.937.364
-58.368					-58.368
2.141.225				10.034	90.049.626
-19.630					-20.256.826
17.420.260				996.665	987.671.796
44.884.462	508.913.534	751.960.915	2.497.537	143.111	4.552.626.618
44.889.208	546.357.959	1.198.120.431	1.384.535	133.077	5.018.532.233

Kratkoročne finančne naložbe

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Kratkoročne finančne naložbe		0
- druge kratkoročne finančne naložbe	6.300.000	0
Skupaj:	6.300.000	0

Kratkoročne finančne naložbe do drugih se nanašajo na kratkoročne depozite pri bankah v višini 6.300.000 EUR s povprečno ročnostjo 5 dni in povprečno ponderirano obrestno mero 4,15%.

Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	971.886	499.425
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	25.682.027	37.000.810
- za obresti	44.369	35.672
- kratkoročne terjatve za evropska sredstva	1.427.255	0
- terjatve za vstopni DDV	20.496.282	36.964.987
- ostale terjatve do drugih	3.714.121	151
Skupaj:	26.653.913	37.500.235

Razčlenitev kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev po zapadlosti:

v EUR (brez centov)	nezapadle	do 60 dni	nad 60 dni	Skupaj
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	217.211	545.735	208.940	971.886

Denarna sredstva

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Denarna sredstva na računih, razen deviznih	117.984	92.062
Devizna sredstva na računih	2.845	664.922
Skupaj:	120.829	756.984

Denarna sredstva, ki so namenjena za gradnjo in obnavljanje avtocest, se vodijo ločeno na transakcijskem računu izgradnje.

Zunajbilančna evidenca

V zunajbilančni evidenci v podbilanci sredstev v upravljanju so evidentirana:

- potencialna denarna sredstva oziroma terjatve iz naslova unovčenja prejetih garancij za dobro izvedbo del oziroma garancij za odpravo napak v garancijski dobi ter drugih vrednotnic od izvajalcev del. Na dan 31. 12. 2007 so potencialna sredstva iz tega naslova znašala 297.695.819 EUR,
- potencialne obveznosti iz naslova tožbenih zahtevkov, ki se nanašajo na gradnjo avtocest, in so oblikovane na podlagi pisma odvetnika družbe v višini 77.793.846 EUR in
- potencialne terjatve oz. obveznosti iz naslova zavarovanja obrestnih tveganj najetih kreditov za gradnjo in obnavljanje avtocest v višini 821.648 EUR.

Družba DARS d.d. je v letu 2007 sklenila pri banki UNICREDIT SLOVENIJA d.d. tri posle z namenom zavarovanja obrestnih tveganj najetih kreditov za gradnjo in obnavljanje avtocest. V skladu s politiko aktivnega upravljanja s tveganji na finančnem področju se je DARS d.d. odločil zmanjšati izpostavljenost na gibanja obrestnih mer na trgu. Tako je na dan 31.12.2007 delež izpostavljenosti variabilni obrestni meri predstavljal 53% vrednosti portfelja zadolženosti, delež izpostavljenosti fiksni obrestni meri 45% ter preostanek 2% predstavlja brezobrestni kredit.

a) zavarovanje obrestnih tveganj 30 mio EUR

Družba DARS d.d. je v letu 2007 sklenila posel zavarovanja obrestnih tveganj v višini 30.000.000 EUR z ročnostjo 3 let. S tem poslom je DARS d.d. delno zavarovala kredita najeta pri Banki Koper in pri banki Unicredit Slovenija. Kredita sta zavarovana za 3 leta s fiksno obrestno mero vezano na valuto CHF ter z opcijo morebitne konverzije v valuto CHF ob zapadlosti posla.

b) zavarovanje obrestnih tveganj 40 mio EUR

Družba DARS d.d. je v letu 2007 sklenila posel zavarovanja obrestnih tveganj v višini 40.000.000 EUR z ročnostjo 3 let. S tem poslom je DARS d.d. delno zavarovala kredit najet pri banki Unicredit Slovenija. Kredit je zavarovan za 3 leta s fiksno obrestno mero ter z opcijo podaljšanja posla za nadaljnjih 7 let.

c) zavarovanje obrestnih tveganj 50 mio EUR

Družba DARS d.d. je v letu 2007 sklenila posel zavarovanja obrestnih tveganj v višini 50.000.000 EUR z ročnostjo 2 let. S tem poslom je DARS d.d. delno zavarovala kredit najet pri Novi Ljubljanski banki. Kredit je zavarovan za 2 leti s fiksno obrestno mero ter z opcijo podaljšanja posla za nadaljnja 3 leta.

Obrestne mere in načini obračuna obresti za sklenjene posle so pogodbeno določene ter predstavljajo poslovno skrivnost.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Pod postavko dolgoročne pasivne časovne razmejitve vodi družba obveznosti iz naslova prodanih elektronskih tablic do 31. 12. 2003. Oblikovane so v višini sofinanciranja elektronskih tablic s strani uporabnikov do polne nabavne cene in se nanašajo na obveznosti za vračilo kupnine ob morebitnem vračilu elektronskih tablic. Popravljen so za 14,29% letno amortizacijo, ki je v preteklih letih predstavljala vir za nakup novih elektronskih tablic in je prikazana med obveznostmi iz dela cestnin za naložbe v osnovna sredstva, od leta 2004 naprej pa predstavlja vir za gradnjo avtocest. Na dan 31. 12. 2007 znašajo 97.141 EUR in so za 79 odstotkov manjše od vrednosti na dan 31. 12. 2006.

Dolgoročne finančne obveznosti za bančna posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju DARS d.d.

V skladu z ZDARS in pogodbo o izvajanju naročila družba DARS d.d. v svojem imenu in za račun države najema posojila z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest.

Obrestne mere in načini obračuna obresti za najeta posojila so pogodbeno določene ter predstavljajo poslovno skrivnost.

Dolgoročne finančne obveznosti se v celoti nanašajo na gradnjo in obnavljanje avtocest.

v EUR (brez centov)	31.12.2007	Struktura %	31.12.2006	Indeks 2007/2006
Dolgoročno dobljena posojila pri domačih bankah	839.075.672	41	606.167.709	138
Dolgoročno dobljena posojila pri tujih bankah	1.160.207.326	57	913.709.311	127
Dolgoročno dobljena posojila pri tujih podjetjih	39.014.874	2	34.234.241	114
Skupaj:	2.038.297.872	100	1.554.111.261	131

Najeta posojila so zavarovana s poroštvom Republike Slovenije, na podlagi sklenjenih pogodb med Republiko Slovenijo in posojilodajalci.

Stanje dolgoročnega dela glavnice iz bančnih posojil po posameznih posojilodajalcih:

Posojilodajalec	31.12.2007 v EUR (brez centov)
Konzorcij slovenskih bank	395.344.664
Hypo Alpe Adria Bank	60.866.378
Bank Austria Creditanstalt	107.531.297
Banka Koper	30.333.333
NLB I	245.000.000
Evropska banka za obnovo in razvoj ¹	1.801.038
Evropska investicijska banka	904.347.867
Kreditanstalt für Wiederaufbau	29.058.421
Depfa Bank	225.000.000
Avtovie Venete S.p.A.	39.014.874
Skupaj:	2.038.297.872

¹ Posojilo EBRD je bilo odobreno v tuji valuti USD in je preračunano v domačo valuto evro po srednjem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja (1EUR= 1,4692 USD).

a) Posojila Konzorcija slovenskih bank

Družba DARS d.d. je pri domačih bankah v obdobju 1996 - 2004 najela 7 posojil.

Dolgoročne obveznosti do Konzorcija bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta kredita	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2002 do 2016	116.142.254
II	od 2004 do 2019	42.949.394
III	od 2007 do 2019	68.692.279
IV	od 2008 do 2020	34.097.213
V	od 2007 do 2020	39.105.562
VI	od 2009 do 2021	32.960.051
VII	od 2012 do 2024	61.397.911
Skupaj:		395.344.664

b) Posojila Hypo Alpe Adria Bank

V letih 2003, 2004 in 2005 je družba DARS d.d. najela tri posojila pri Hypo Alpe Adria Bank.

Dolgoročne obveznosti do Hypo Alpe Adria Bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2011 do 2023	24.991.257
II	od 2012 do 2024	15.010.491
III	od 2014 do 2023	20.864.630
Skupaj:		60.866.378

c) Posojili Unicredit Banka Slovenija

V letih 2005 in 2006 je družba DARS d.d. najela dve posojili pri Unicredit Banka Slovenija, ki sta bili v teh dveh letih v celoti črpani. Posojilo najeto v letu 2006 je bilo namenjeno za refinanciranje oziroma predčasno odplačilo kreditov najetih pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau.

Dolgoročne obveznosti do Unicredit Banka Slovenija ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2011 do 2023	20.864.630
II	od 2007 do 2021	86.666.667
Skupaj:		107.531.297

d) Posojilo Banka Koper

V letu 2006 je družba DARS d.d. najela posojilo pri Banki Koper in je bilo namenjeno za refinanciranje oziroma predčasno odplačilo kreditov najetih pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau.

Dolgoročna obveznost do Banke Koper ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2007 do 2021	30.333.333
Skupaj:		30.333.333

e) Posojilo NLB

V letu 2007 je družba DARS d.d. najela posojilo pri NLB, ki ga je v celoti črpala za financiranje gradnje avtocest.

Dolgoročna obveznost do NLB ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2012 do 2027	245.000.000
Skupaj:		245.000.000

f) Posojilo Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD)

Posojilo Evropske banke za obnovo in razvoj je bilo v letu 2007 odplačano v znesku 2.651.308 USD, končna zapadlost posojila je leta 2009.

g) Posojila Evropske investicijske banke (EIB)

Posojila Evropske investicijske banke so bila v letu 2007 odplačana v znesku 39.994.000 EUR ter povečana za nova črpanja v višini 219.000.000 EUR. Končne zapadlosti posojil so med leti 2014 in 2029.

Dolgoročne obveznosti do Evropske investicijske banke ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
A, B, C	od 2000 do 2014, 2015, 2016	42.181.200
II	od 2003 do 2018	82.333.333
III	od 2004 do 2019	122.500.000
IV	od 2005 do 2019	117.333.333
V	od 2007 do 2027	111.000.000
VI	od 2012 do 2029	110.000.000
VII	od 2014 do 2036	215.000.000
VII	od 2015 do 2032	104.000.000
Skupaj:		904.347.866

h) Posojila Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)

Posojilo Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW I) je bilo v letu 2007 odplačano v znesku 5.283.350 EUR.

Dolgoročne obveznosti do Kreditanstalt für Wiederaufbau ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2005 do 2014	29.058.421
Skupaj:		29.058.421

i) Posojili Depfa Bank (DEPFA)

V letu 2007 je družba DARS d.d. črpala posojilo DEPFA II v znesku 78.000.000 EUR.

Dolgoročne obveznosti do Depfa Bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2014 do 2024	75.000.000
II	od 2013 do 2021	150.000.000
Skupaj:		225.000.000

j) Posojilo Autovie Venete (AVV)

Posojilo DARS d.d. pri Autovie Venete je pridobljeno na podlagi memoranduma o soglasju med Vlado Republike Slovenije in Vlado Italijanske Republike za izvedbo avtocestnih objektov, potrebnih za povezavo slovenskega avtocestnega omrežja z italijanskim.

Obveznosti iz posojila Autovie Venete so se v letu 2007 povečale za nova črpanja v višini 4.780.633 EUR. Prvi obrok vračila glavnice zapade v plačilo dve leti po začetku odprtja avtocestnega odseka Vipava – Razdrto.

Dolgoročne obveznosti na podlagi obveznic

a) Obveznice DARS 1. emisije (DRS1)

Družba DARS d.d. je v letu 2004 izdala obveznice 1. emisije z oznako DRS1, v skupni nominalni vrednosti 56.042.397 EUR. Glavnica v celoti zapade v letu 2024. Z obveznicami se trguje na prostem trgu Ljubljanske borze.

b) Obveznice DARS 2. emisije (DRS2)

Družba DARS d.d. je v letu 2005 izdala obveznice 2. emisije z oznako DRS2, v skupni nominalni vrednosti 61.759.306 EUR. Glavnica v celoti zapade v letu 2025. Z obveznicami se trguje na prostem trgu Ljubljanske borze.

c) Obveznice DARS 3. emisije (DRS3)

Družba DARS d.d. je v letu 2005 izdala obveznice 3. emisije z oznako DRS3, v skupni nominalni vrednosti 42.563.846 EUR. Glavnica v celoti zapade v letu 2020. Z obveznicami se trguje na prostem trgu Ljubljanske borze.

V skladu z ZDARS in pogodbo o izvajanju naročila družba DARS d.d. v svojem imenu in za račun države izdaja obveznice z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest. Obveznosti iz izdanih obveznic so zavarovane s poroštvom Republike Slovenije.

Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od države

v EUR (brez centov)	31.12.2007	31.12.2006
1. Dolgoročne obveznosti iz prenesenih avtocest v upravljanje	777.928.689	867.105.018
2. Dolgoročni vir iz zbranih namenskih sredstev za gradnjo avtocest	1.301.687.434	1.288.647.119
3. Dolgoročni vir iz dela cestnin pred 1.1.2004 za gradnjo avtocest, odplačila glavnice in obresti od kreditov	255.444.917	255.444.917
4. Dolgoročni vir iz prejetih obresti od danih depozitov in prejetih a vista obresti za sredstva na transakcijskih računih	4.075.289	3.916.270
5. Dolg. vir iz prejetih sredstev iz naslova povračil zavarovalnic za povzročeno škodo na avtocestah do 1. 1. 2003	820.316	820.316
6. Dolgoročni viri iz prejetih sredstev iz naslova Koncesijske pogodbe	232.889.746	162.891.127
7. Dolgoročni viri iz vplačanega presežka pri izdaji obveznic	4.372.809	4.372.809
8. Dolgoročne obveznosti za sredstva dobljena v upravljanje iz pripojitve PVAC	3.749.779	3.908.594
9. Dolgoročni viri iz Kohezijskih nepovratnih sredstev	41.262.612	27.178.252
10. Sredstva EU za mednarodni projekt program TEMPO	1.839.950	667.479
11. Sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj	431.258	
12. Finančna pomoč EU – TEN-T	2.277.256	
Skupaj:	2.626.780.055	2.614.951.901

Dolgoročne obveznosti iz prenesenih avtocest v upravljanje so sestavljene iz prevrednotenih izvirnih vrednosti avtocest prenesenih v upravljanje na družbo ob njeni ustanovitvi, zmanjšane za prevrednotene kumulativne popravke vrednosti (amortizacija) aktiviranih avtocest in povečane za učinke revalorizacije s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin (v letih 1994 do 2001). Spremembe v letu 2007 se nanašajo na:

- zmanjšanje za obračunano amortizacijo sredstev v upravljanju v višini 90.049.627 EUR,
- učinek prevrednotenja prejetih dolgoročnih tujih posojil, deviznih sredstev na transakcijskih računih ter naložb v tuji valuti v višini 499.277 EUR,
- odpravo rezervacij za prodane elektronske tablice v višini 374.023 EUR,
- uskladitve po konverziji v višini 2 EUR in
- prenos stanovanjskega bloka Hrušica, ki ga je Republika Slovenija s pogodbo leta 1991 prenesla v lastništvo Javnega podjetja za vzdrževanje avtocest, iz registra lastnine Republike Slovenije v register osnovnih sredstev DARS d.d., v neodpisani vrednosti 158.816 EUR.

Obveznosti iz zbranih namenskih sredstev za gradnjo avtocest so se v letu 2007 povečale za 13.040.315 EUR.

Dolgoročni viri iz prejetih sredstev koncesijske dajatve so bili v letu 2007 oblikovani v višini 122.637.200 EUR in zmanjšani za plačila obresti od najetih posojil in izdanih obveznic v višini 52.638.581 EUR.

V letu 2007 je družba DARS d.d. prejela dolgoročni vir za gradnjo avtocest iz sredstev Kohezijskega sklada Evropske unije v višini 14.084.360 EUR, sredstva Evropske unije za mednarodni projekt TEMPO v višini 1.172.471 EUR, sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 431.258 EUR in finančno pomoč Evropske unije projekta TEN-T v višini 2.277.256 EUR.

Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od občin

Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od občin so oblikovane v višini sofinanciranja gradnje avtocest s strani lokalnih skupnosti in javnih podjetij za izgradnjo komunalnih vodov in znašajo na dan 31.12.2007 20.748.712 EUR.

Dolgoročne poslovne obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od drugih

Obveznosti za sredstva, dobljena v upravljanje od drugih, so se v letu 2007 povečale iz naslova prodaje zemljišč, ki so bila pridobljena v zvezi z gradnjo avtocest, pa niso bila v celoti uporabljena za njihovo izgradnjo ali niso v celoti potrebna za upravljanje in vzdrževanje avtocest, zaračunanih služnosti na zemljiščih, zaračunane najemnine, odpadni material in ostalo.

Kratkoročne finančne obveznosti za bančna posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju

Kratkoročne finančne obveznosti za bančna posojila za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev v upravljanju predstavljajo del glavnice dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2008.

Posojilodajalec	31. 12. 2007 v EUR (brez centov)	31. 12. 2006 v EUR (brez centov)
Evropska banka za obnovo in razvoj ²	1.801.038	2.012.837
Evropska investicijska banka I	5.994.000	5.994.000
Evropska investicijska banka II	8.666.667	8.666.667
Evropska investicijska banka III	11.666.667	11.666.667
Evropska investicijska banka IV	10.666.667	10.666.667
Evropska investicijska banka V	6.000.000	3.000.000
Kreditanstalt für Wiederaufbau I	5.283.350	5.283.350
Konzorcij bank I	1.206.387	1.209.745
Konzorcij bank II	448.169	449.700
Konzorcij bank III	700.942	700.942
Konzorcij bank IV	344.416	0
Konzorcij bank V	397.011	198.505
Unicredit Banka Slovenija II	6.666.667	6.666.667
Banka Koper	2.333.333	2.333.333
Skupaj glavnice:	62.175.314	58.849.080

Kratkoročne finančne obveznosti za obresti na dan 31. 12. 2007 se nanašajo na bančna posojila in obveznice, najeta oziroma izdana za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev.

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Obresti od dolgoročnih posojil	11.629.810	8.272.267
Obresti od obveznic	3.411.653	3.416.028
Skupaj:	15.041.463	11.688.295

² Kratkoročna finančna obveznost za bančno posojilo s strani EBRD na dan 31. 12. 2007 znaša 2.651.308 USD. Posojilo s strani EBRD je bilo odobreno v tuji valuti USD in je preračunano v domačo valuto evro po srednjem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja (1EUR= 1,4692 USD).

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev

v EUR (brez centov)	31.12.2007	31.12.2006
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	121.244.612	156.527.920
Kratkoročne obveznosti iz naslova odškodnin	1.891.968	2.105.823
Druge kratkoročne obveznosti	46.433	6.482
Kratkoročne obveznosti za nezaračunano blago in storitve	139.881	139.881
Skupaj:	123.322.894	158.780.106

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev se nanašajo na še neplačane obveznosti za izvedena in obračunana dela pri gradnji avtocest domačih in tujih dobaviteljev, obveznosti iz naslova odškodnin pri pridobivanju zemljišč ter druge kratkoročne obveznosti. 97% kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev še ni zapadlo v plačilo.

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev se izkazujejo tudi zadržana sredstva (varščine) kot garancija za dobro izvedbo del in odpravo napak v garancijski dobi, v kolikor izvajalci ne predložijo ustreznih bančnih garancij ali drugih finančnih zavarovanj. Zadržana sredstva po sklenjenih pogodbah z izvajalci pripadajo izvajalcem in se nakažejo, ko izvajalci izpolnijo pogodbeno obveznost in dostavijo investitorju zahtevano dokumentacijo.

Na dan 31. 12. 2007 so obveznosti na podlagi zadržanih sredstev znašale 2.611.626 EUR in predstavljajo 2,1 odstotni delež vseh obveznosti do dobaviteljev.

Pregled obveznosti do dobaviteljev na dan 31. 12. 2007

v EUR (brez centov)	31. 12. 2007	Delež v %
SCT d.d.	49.101.094	40
PRIMORJE d.d.	16.333.068	13
CESTNO PODJEJTE MARIBOR d.d.	8.860.741	7
VEGRAD d.d.	6.100.022	5
CM CELJE d.d.	6.049.330	5
VIDONI S.P.A., PODRUŽNICA V PODNANOSU	4.906.970	4
OBEROSLER CAV. PIETRO S.P.A.	4.906.970	4
SGP POMGRAD d.d.	2.956.109	3
STRABAG AG	2.710.887	2
CESTNO PODJETJE LJUBLJANA d.d.	2.580.265	2
Ostali dobavitelji	18.817.438	15
Skupaj:	123.322.894	100

Obveznosti iz naslova uporabe sredstev DARS d.d. za financiranje sredstev Republike Slovenije prejetih v upravljanje DARS d.d.

V bilanci premoženja lastnine Republike Slovenije prejetega v upravljanje DARS d.d. se med obveznostmi pojavljajo obveznosti do družbe iz naslova uporabe sredstev DARS d.d. za financiranje sredstev lastnine Republike Slovenije v višini 2.972.287 EUR. V isti višini je v bilanci sredstev družbe izkazana terjatev družbe do države.

Obveznost se med drugim nanaša na:

- vnaprej preneseno koncesijsko dajatev za leto 2008 v višini 3.253.866 EUR,
- terjatev za nadomestilo po pogodbi o izvajanju naročila za leto 2007 v višini 1.020.465 EUR (terjatev je bila poravnana v začetku leta 2008).

Dodatna razkritja postavk v poslovnem izidu DARS d.d.

Čisti prihodki od prodaje

v EUR (brez centov)	2007	2006	Struktura v %	Indeks 2007/2006
Prihodki od cestnin	174.719.492	151.951.470	84	115
Prihodki od zakupnin	4.380.392	3.988.316	2	110
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	1.406.321	1.229.410	1	114
Prihodki od služnosti	162.073	67.069	0	242
Prihodki po agentski pogodbi	26.398.091	17.882.299	12	148
Drugi prihodki od prodaje	1.813.528	202.069	1	897
Skupaj čisti prihodki od prodaje	208.879.897	175.320.633	100	119

Prihodki od pobiranja cestnine so v letu 2007 znašali 174.719.492 EUR in predstavljajo 84% vseh prihodkov od prodaje ter so za 15% višji od preteklega leta.

Prihodkom od cestnine sledijo prihodki po pogodbi o izvajanju naročila, ki predstavljajo 12 odstotni delež čistih prihodkov od prodaje in so bili za 48% večji v primerjavi z letom 2006. Za izvrševanje naročila po pogodbi o izvajanju naročila je Republika Slovenija dolžna plačati družbi DARS d.d. nadomestilo za opravljanje nalog v višini 5,49% od vrednosti del gradnje in obnove avtocest, ki jih določa vsakokratni LP ROAC. Mesečne akontacije nadomestila se plačujejo na osnovi vrednosti del iz LP ROAC, dokončen obračun nadomestila pa se opravi na podlagi dejansko realiziranih vrednosti del iz vsakoletnega poročila Državnemu zboru o realizaciji LP ROAC. Plačilo za izvrševanje naročila se poveča ali zmanjša skladno s pogodbenimi določili o stroškovni nagradi in kazni. Ti prihodki se v skladu s pogodbenimi določili zaračunavajo Ministrstvu za promet in se plačujejo tako, da se sredstva iz transakcijskega računa za gradnjo avtocest prenesejo na transakcijski račun družbe DARS d.d.

Prihodki od zakupnin (povračila za spremljajoče dejavnosti ob avtocestah in najem baznih postaj) nastanejo z oddajanjem pravice do uporabe zemljišč ob avtocestah v zakup za izvajanje servisnih dejavnosti s področja gostinstva in postavitev bencinskih črpalk s servisi. V primerjavi z letom 2006 so se povečali za 10 %. Cene so določene z javnimi razpisi.

Prihodke od prodaje sestavljajo še prihodki od zapor in prekomernih obremenitev v višini 1.406.321 EUR in prihodki od zaračunane služnosti v višini 162.073 EUR.

Druge prihodke od prodaje v višini 1.813.528 EUR predstavljajo prihodki od prodaje elektronskih tablic, prihodki od telekomunikacij, prihodki od vlek, pluženja, reševanja prometnih nezgod, prihodki iz naslova najemnin za počitniške kapacitete in stanovanja, prihodki od prodaje odpadnega materiala in ostali prihodki.

Čisti prihodki od prodaje so v celoti ustvarjeni na domačem trgu.

Drugi poslovni prihodki

Drugi poslovni prihodki v višini 2.244.314 EUR izhajajo iz plačanih odškodnin zavarovalnic za odpravo nastale škode na avtocestnih odsekih in objektih, prihodkov od odprave rezervacij in prihodkov od prodaje osnovnih sredstev.

Stroški in poslovni odhodki

Pregled stroškov upravljanja in vzdrževanja avtocest:

v EUR (brez centov)	2007	Struktura v %
Stroški materiala	9.487.267	5
Stroški storitev	151.901.201	76
Stroški dela	27.557.899	14
Amortizacija	8.002.348	4
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolg. sr. in opredmetenih OS	12.752	0
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	59.160	0
Drugi poslovni odhodki	1.834.670	1
Skupaj poslovni odhodki:	198.855.297	100

Razčlenitev stroškov po funkcionalnih skupinah:

v EUR (brez centov)	2007
stroški vzdrževanje AC in nadzornega inženirja	117.294.640
stroški prodaje	51.407.891
stroški uprave	30.152.766
Skupaj	198.855.297

Stroški materiala in storitev

v EUR (brez centov)	2007	Struktura v %
Stroški materiala:	9.487.267	100
-Stroški materiala	1.934.744	20
-Stroški energije	2.686.046	28
- Stroški nadomestnih delov za OS	239.982	3
-Odpis drobnega inventarja	4.059.611	43
-Drugi stroški materiala	566.884	6
Stroški storitev:	151.901.201	100
-Stroški nadzornega inženirja	17.304.902	11
-Stroški vzdrževanja osnovnih sredstev	3.350.979	2
-Najemnine	831.047	1
-Stroški plačilnega prometa	2.498.681	2
-Dajatev po koncesijski pogodbi	122.637.200	81
-Drugi stroški storitev	5.278.392	3
Skupaj:	161.388.468	

Stroški materiala predstavljajo 5 odstotni delež v vseh poslovnih odhodkih in so se glede na leto 2006 povečali za 27%. Največji delež v stroških materiala predstavljata strošek soli (9%) in strošek elektrike (15%).

Stroški storitev predstavljajo 76 odstotni delež vseh poslovnih odhodkov. V okviru stroškov storitev predstavljajo 81 odstotni delež stroški dajatev po koncesijski pogodbi, ki jih družba plačuje državi na osnovi podeljene koncesije. DARS d.d. za izključno pravico upravljanja in vzdrževanja avtocest v Republiki Sloveniji plačuje koncesijsko dajatev, ki se plačuje na podlagi mesečnih obračunov. Po zaključku poslovnega leta pa se opravi poračun glede na letni obračun koncesijske dajatve. Stroški dajatve po koncesijski pogodbi so se v primerjavi s preteklim letom povečali za 19 odstotkov, ostali stroški storitev pa za 12 odstotkov. Stroški nadzornega inženirja predstavljajo 11 odstotni delež vseh stroškov storitev in se nanašajo na stroške inženirskih storitev za področje gradnje, obnavljanja in vzdrževanja avtocest.

Stroški dela

Stroški dela predstavljajo 14 odstotni delež vseh poslovnih odhodkov DARS d.d. in so za 5 odstotkov višji kot v letu 2006.

Družba med stroški dela izkazuje obračunane premije dodatnega pokojninskega zavarovanja v višini 556.327 EUR.

Na dan 31.12.2007 je bilo zaposlenih 1.128 delavcev. V povprečju je bilo v letu 2007 zaposlenih 1066 delavcev (podatek je pridobljen na podlagi delovnih ur).

V letu 2007 je družba izplačevala plače na podlagi Splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti, Zakona o izvajanju dogovora o politiki plač za obdobje 2002-2004 (Ur.l. RS, 59/02) in podjetniške kolektivne pogodbe DARS d.d., ki se je začela uporabljati s 01.01.2007.

V letu 2007 je povprečna plača DARS d.d. znašala (v EUR):

Povprečna bruto plača	Leto 2007
DARS d.d.	1.540
Republika Slovenija	1.285

Skupni bruto prejemki članov uprave DARS d.d. so v letu 2007 znašali 398.814 EUR. V nadaljevanju so razkriti prejemki Uprave DARS d.d. po posameznih članih uprave v letu 2007:

Vrsta prejemka v EUR (brez centov)	Rajko Siročič	Debeljak Stanislav	Tomislav Nemeč	Doc. dr. Žan Jan Oplotnik	Abdon Peklaj	Aleš Hojs	Boštjan Rigler
	predsednik uprave do 25.10.2007	v.d.namestnika pred. uprave do 31.3.2006	predsednik uprave od 26.10.2007	namestnik predsednika uprave	član uprave do 25.10.2007	član uprave	član uprave od 26.10.2007
Bruto plača oz. dohodek iz poslovanja	96.739		17.381	14.851	89.457	99.124	16.598
Regres	730				730	730	
Izplačilo za delovne uspešnosti za leto 2006	15.444	3.991			13.552	9.747	
Bonitete	3.205		842		7.261	4.457	31
Povračila stroškov	826		18		804	907	101
Dodatno pok. zavarovanje	575					713	
Skupaj:	117.519	3.991	18.241	14.851	111.804	115.678	16.730

Zaposleni na podlagi pogodbe, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2007 prejeli bruto prejemke v višini 912.988 EUR.

Prejemki članov nadzornega sveta v letu 2007 so prikazani v spodnji tabeli:

v EUR (brez centov)	bruto znesek prejemkov
Slak Franc	13.363
Verlič Peter	8.669
Kamnar Helena	2.535
Ivanušič Zvonko	10.209
Vidic Tomaž	1.650
Ošo Simon	1.650
Sever Robert	2.750
Meško Vito	11.419
Ratajc Lojze	9.769
Kodrič Darko	1.100
Likar Dimitrij	6.050
Skupaj	69.164

Zahtevki zaposlenih, ki izhajajo iz delovnih sporov in jim uprava DARS d.d. nasprotuje, so razkriti v okviru pojasnil postavke dolgoročnih rezervacij.

Odpisi vrednosti

v EUR (brez centov)	2007
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	222.602
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	7.779.746
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	12.752
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstev	59.160
Skupaj:	8.074.260

Ob upoštevanju letnih amortizacijskih stopenj, veljavnih do 1. 1. 2007, bi bil strošek amortizacije v letu 2007 višji za 180.626 evrov.

Prevrednotovalni poslovni odhodki od obratnih sredstev se nanašajo na popravke vrednosti terjatev do kupcev.

Drugi poslovni odhodki

V postavko drugi poslovni odhodki so med drugim vključeni stroški oblikovanja dolgoročnih rezervacij v višini 1.560.972 EUR. Stroški oblikovanja dolgoročnih rezervacij v letu 2007 se nanašajo na:

- a) dolgoročno vnaprej vračunane stroške iz naslova pričakovanih izgub v zvezi z odškodninskimi zahtevki za tožbe povezane z upravljanjem in vzdrževanjem avtocest v višini 90.906 EUR ter za tožbe delavcev iz delovnih razmerij v višini 57.581 EUR,
- b) oblikovane dolgoročne rezervacije v višini 293.746 EUR na račun dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov iz delovnih razmerij, ki bodo nastali kot posledica prehoda na satelitski sistem cestninjenja. Družba DARS d.d. ocenjuje, da bo ena izmed posledic sprememb sistema cestninjenja nastanek tehnoloških viškov v družbi v višini 300 delavcev. Del delavcev se bo glede na potrebe znotraj družbe prekvalificiralo v druge poklice, predvsem v cestninski nadzor. Za ostale delavcev bo v nekaterih primerih možen dokup pokojninske dobe. Družba ocenjuje, da bo potrebno 100 delavcem plačati odpravnine. Četrtno stroška predvidenega dokupa pokojninske dobe in odpravnin je družba vnaprej vračunala v stroške leta 2007 v višini 293.746 EUR.
- c) oblikovane rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade v višini 117.534 EUR,
- d) oblikovane rezervacije v višini 32.497 EUR za izplačila ob upokojitvi za zaposlene, ki v skladu z dogovorom med sindikati in družbo niso vključeni v pokojninski načrt kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.
- e) oblikovane dolgoročne pasivne časovne razmejitve za poravnavo potencialne obveznosti iz naslova prodanih elektronskih tablic za vračilo kupnine kupcem ob morebitnem vračilu elektronskih tablic v višini 968.709 EUR (kupci elektronskih tablic imajo sedem let možnost vrnitve elektronske tablice).

Finančni prihodki

Finančni prihodki iz posojil, danih drugim, v višini 1.367.283 EUR, so posledica nalaganja kratkoročnih viškov likvidnih sredstev DARS d.d. pri bankah v obliki evrskih depozitov in naložb v vrednostne papirje ter prevrednotenja finančnih naložb namenjenih prodaji. Ostali finančni prihodki v višini 14.646 EUR se nanašajo na finančne prihodke iz poslovnih terjatev in vključujejo zaračunane zamudne obresti in pozitivne tečajne razlike.

Finančni odhodki

Finančni odhodki v višini 11.701 EUR izvirajo iz negativnih tečajnih razlik in odhodkov za zamudne obresti.

Drugi prihodki

Drugi prihodki v višini 85.167 EUR predstavljajo prejete odškodnine po sodbah in zaračunane pogodbene kazni.

Drugi odhodki

Drugi odhodki v višini 17.471 EUR predstavljajo predvsem plačane odškodnine po sodbah.

Davek od dohodka pravnih oseb

Davek od dohodka pravnih oseb je obračunan po Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb (ZDDPO-2). Osnova za obračun davka od dohodka je celotni dobiček, povečan za davčno nepriznane odhodke in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka v višini 23%.

Zap.št.	v EUR (brez centov)	2007
1	Prihodki	212.591.309
2	Odhodki	198.884.469
3	Celotni dobiček (1-2)	13.706.840
4	Zmanjšanje prihodkov	723.831
5	Povečanje prihodkov	0
6	Zmanjšanje odhodkov - nepriznani odhodki	1.705.171
7	Povečanje priznanih odhodkov	118.019
8	Razlika med davčno priznanimi prihodki in odhodki (1-2-4+5+6-7)	14.570.161
9	Davčna osnova (8)	14.570.161
10	Sprememba davčne osnove zaradi spremembe rač. usmeritev	112.462
11	Povečanje davčne osnove za izkoriščene davčne olajšave	1.310
12	Olajšava za zaposlovanje invalidov	234.185
13	Olajšava za dodatno pokojninsko zavarovanje	556.327
14	Olajšava za donacije	11.300
15	Osnova za davek (9-10+11-12-13-14)	13.657.197
16	Davek od dohodkov pravnih oseb - 23%	3.141.155

Celotni dobiček, ugotovljen v izkazu poslovnega izida, zmanjšan za obveznost za davek od dohodka pravnih oseb za obračunsko obdobje ter povečan za odložene davke predstavlja čisti poslovni izid obračunskega obdobja, ki je za 2,53-krat višji od čistega poslovnega izida predhodnega leta.

v EUR (brez centov)	2007
Dobiček iz poslovanja	12.268.915
Dobiček iz financiranja	1.370.229
Dobiček zunaj rednega delovanja	67.696
CELOTNI DOBIČEK	13.706.840
Davek od dobička	3.141.155
Odloženi davki	-61.548
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	10.504.137

Čisti poslovni izid po preračunu na podlagi rasti cen življenjskih potrebščin

v EUR (brez centov)	% rasti	Znesek kapitala	Izračunan učinek	Zmanjšan poslovni izid
Kapital - za preračun indeks cen življenjskih potrebščin	5,6%	44.659.625	2.500.939	8.003.198

Kazalniki poslovanja

	31. 12. 2007	31. 12. 2006
1. KAZALNIKI STANJA FINANCIRANJA		
stopnja lastniškosti financiranja v %		
kapital obveznosti do virov sredstev	0,96	0,87
stopnja dolgoročnosti financiranja v %		
kapital + rezervacije + dolgoročni dolgovi obveznosti do virov sredstev	95,62	94,65
stopnja kratkoročnosti financiranja v %		
kratkoročni dolgovi (skupaj s kratkoročnimi PČR) obveznosti do virov sredstev	4,38	5,35
2. KAZALNIKI STANJA INVESTIRANJA		
stopnja osnovnosti investiranja v %		
osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti) sredstva	98,24	98,36
stopnja dolgoročnosti investiranja v %		
osn. sred.+dolg.finan.nal.+dolg.poslovne terj. sredstva	98,25	98,38
3. KAZALNIKI VODORAVNEGA FINANČNEGA USTROJA		
pospešena pokritost s kratkoročnimi obveznostmi v %		
likvidnostna sredstva+kratkoročne terjatve kratkoročne obveznosti	17,17	23,36
kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti v %		
kratkoročna sredstva kratkoročne obveznosti	39,52	29,93
4. KAZALNIKI GOSPODARNOSTI		
gospodarnost poslovanja v %		
poslovni prihodki poslovni odhodki	106,17	101,76
stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov v %		
poslovni dobiček poslovni prihodki	5,81	2,32
stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov v %		
čisti dobiček prihodki	4,94	2,30
5. KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI		
čista dobičkonosnost kapitala		
čisti dobiček v poslovnem obdobju povprečna vrednost kapitala (brez č.dobička posl.obd)	0,28	0,12

Dogodki po datumu sestavitve računovodskih izkazov

- Državni zbor Republike Slovenije je dne 25. 4. 2008 sprejel zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih cestah, ki od 1. julija 2008 predpisuje obvezno uporabo vinjet za vožnjo motornih koles, osebnih in kombiniranih vozila, katerih največja dovoljena masa ne presega 3.500 kilogramov, po avtocestah in hitrih cestah v Sloveniji. Tovorna vozila bodo do uvedbe satelitskega sistema cestninjenja ostala na obstoječem sistemu cestninjenja. Cena letne vinjete je predvidena v višini 55 evrov (veljala bo v koledarskem letu nakupa ter v januarju naslednjega leta), polletne pa 35 evrov (veljala bo šest zaporednih mesecev od dneva nakupa); uvedena bo tudi vinjeta za motorna kolesa, in sicer v višini polovice običajne cene za osebna vozila.

Vinjetni sistem cestninjenja bo uveden na vseh cestah, s katerimi upravlja in jih vzdržuje upravljavec cestninskih cest (DARS d.d.). Upravljavec cestninskih cest bo pred uvedbo cestninjenja z vinjeto zagotovil zadostno količino nalepk – vinjet, ki bodo v primeru pravilne namestitve na vozilo in veljavnosti dokazovale, da je bila za določeno vozilo plačana cestnina za uporabo cestninskih cest za določen čas.

Nadzor nad plačevanjem cestnine oziroma pravilno uporabo vinjet bo opravljal upravljavec cestninskih cest (DARS d.d.), katerega pooblaščenice uradne osebe (cestninski nadzorniki) bodo v primeru odkritih kršitev zoper kršitelje vodile in odločale v hitrem postopku o prekršku. Poleg cestninskih nadzornikov bodo nadzor izvajali tudi Policija, Prometni inšpektorat RS in Carinska uprava RS, ki bodo imeli poleg svojih pooblastil tudi pooblastila cestninskega nadzornika. Vsi navedeni organi so tudi prekrškovni organi, kar pomeni, da bodo kršiteljem na kraju storitve prekrška izrekli predpisane globe.

Analize posledic uvedbe vinjet in finančna analiza spremembe sistema cestninjenja so v pripravi in jih organi družbe še niso obravnavali.

- 22. 1. 2008 je Vlada RS v Nadzorni svet DARS d.d. imenovala mag. Uroša Rožiča. V mesecu aprilu je bil s strani Sveta delavcev razrešen Dimitrij Likar, namesto njega je bil imenovan za člana Nadzornega sveta Matej Jelušič. Ponovno pa sta bila s strani Sveta delavcev imenovana v Nadzorni svet Vito Meško in Darko Kodrič.
- 31. 3. 2008 je DARS sklenil kreditno pogodbo v višini 145 mio evrov z Novo Ljubljansko banko d.d.
- Maja 2008 je Državni zbor Republike Slovenije soglašal z Letnim planom razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2008, katerega skupna vrednost znaša 832 milijonov evrov in sprejel zakon o soglasju in poroštvu Republike Slovenije DARS d.d. v višini 544 milijona evrov.

Revidiranje letnega poročila-ZGD po pogodbi za 2007

Pogodbeni znesek storitev revidiranja letnega poročila za leto 2007 za družbo DARS d.d. znaša skupaj z DDV 44.567 EUR. Revizijo je opravila družba KPMG Slovenija, d.o.o., Ljubljana, ki je opravila tudi revizijo projekta RANKERS v višini 1.200 EUR z DDV.

Izjava uprave DARS d.d.

Uprava DARS d.d. potrjuje računovodske izkaze družbe DARS d.d. s pojasnili za leto 2007, končano na dan 31. decembra 2007.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarja in da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2007.

Uprava DARS d.d.

Celje, 9. 6. 2008

REVIZORJEVO POROČILO

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarju Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d., Celje

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d., Celje, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2007, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d. na dan 31. decembra 2007 ter njenega poslovnega izida, gibanja kapitala in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Mag. Zdenka Vidovič
pooblaščen revizorka

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor
partner

Ljubljana, 9. junij 2008

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

IZJAVA O
SKLADNOSTI DRUŽBE
DARS D.D.
S KODEKSOM
UPRAVLJANJA
JAVNIH DELNIŠKIH
DRUŽB

Izjava o skladnosti družbe DARS d.d. s kodeksom upravljanja javnih delniških družb

Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d., Celje (v nadaljevanju: Družba) delničarje in javnost obvešča, da posluje v skladu z veljavnimi predpisi in akti, ki veljajo v družbi in v veliki meri tudi urejajo vprašanja, ki jih obravnava Kodeks upravljanja javnih delniških družb.

Družba izjavlja, da spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki so ga sporazumno oblikovali in sprejeli Ljubljanska borza d.d., Ljubljana, Združenje članov nadzornih svetov in združenje Manager 18.3.2004, ter spremenili in dopolnili 14. 12. 2005 in dne 5. 2. 2007 (v nadaljevanju: Kodeks), objavljen na spletnih straneh Ljubljanske borze d.d., na naslovu <http://www.ljse.si/>, z naslednjimi odstopanji oz. posebnostmi:

Določbo točke 1.1.1. Kodeksa, ki določa, naj bodo osnovni cilji družbe zapisani v statutu družbe, Družba ne spoštuje. Naloge in cilji Družbe so določeni v Zakonu o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (uradni list RS, št. 57/93 s spremembami, v nadaljevanju ZDARS).

Določbo Kodeksa 1.3.1., ki določa, da delničarji uresničujejo svoje pravice na skupščini in je vsak delničar upravičen do udeležbe na skupščini, Družba spoštuje. Edini delničar Družbe je Republika Slovenija, skupščina Družbe pa se opravi na seji Vlade RS, ki posluje v skladu z zakonom o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS št. 4/93 s spremembami, v nadaljevanju ZVRS) in Poslovníkom Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS št. 43/2001 s spremembami, v nadaljevanju Poslovník Vlade Republike Slovenije).

Določba Kodeksa 1.3.5. ki določa, da skupščino skliče poslovodstvo in objavi dnevi red, Družba posredno uresničuje, saj predlog dnevnega reda skupščine posreduje pristojnemu ministrstvu, ki posreduje predlog v obravnavo Vladi Republike Slovenije, v skladu z ZVRS in Poslovníkom Vlade Republike Slovenije.

Določba Kodeksa 1.3.17. določa, naj bo na skupščini prisotna večina članov organov vodenja ali nadzora. Skupščina Družbe je seja Vlade in Vlada Republike Slovenije lahko v skladu z ZVRS in Poslovníkom Vlade Republike Slovenije pozove poslovodstvo, naj se seja Vlade udeleži, saj ni običajno, da bi se nevladnjene osebe udeleževale sej vlade.

Določbi točk 2.3.2. in 2.3.3. Kodeksa, ki se nanašata na način določanja višine plačil, povračil in drugih ugodnosti članov uprave Družba delno spoštuje in meni, da zadošča njena ureditev, ko vprašanje plačila članom uprave urejajo določila individualnih pogodb med družbo in posameznimi člani uprave. V pogodbi o zaposlitvi je določena maksimalna višina variabilnega dela plačila v skladu s kriteriji v pogodbi, vendar Družba nima posebnega internega predpisa, ki bi določal kriterije o načinu določanja višine plačil, povračil in drugih ugodnosti članov uprave, vendar pa smiselno uporablja priporočila Vlade RS glede nagrajevanja članov uprave družb v državni lasti, pridobljeno pa je bilo tudi predhodno soglasje pristojnega ministra glede višine plače posameznih članov uprave.

Določbe Kodeksa 2.3.4., 2.3.5., 2.3.6. in 2.3.7., ki se nanašajo na delniške opcije in primerljive sisteme nagrajevanja kot variabilni del prejemkov Družba ne izvaja, ker nima sistema in prakse nagrajevanja z delniškimi opcijami.

Določbe točke 2.4.7. Kodeksa, ki določa, da naj član uprave sprejme članstvo v nadzornem svetu šele potem, ko je obvestil predsednika nadzornega sveta družbe, v kateri opravlja funkcijo člana uprave, družba ne spoštuje, saj o tem ne obstaja predpisana obveznost.

Določbo 3.1.1. Kodeksa, ki določa, da so naloge nadzornega sveta imenovanje in nadziranje uprave, Družba ne spoštuje v delu, ki se nanaša na imenovanje uprave, saj upravo Družbe imenuje Vlada Republike Slovenije v skladu z določbami ZDARS.

Določbo točke 3.1.9. Kodeksa, ki določa, naj nadzorni svet za razpošiljanje gradiv in sklic sej uporablja informacijsko tehnologijo, Družba ne upošteva, saj nadzorni svet Družbe razpošilja gradiva in sklicuje seje s priporočeno pošiljko s povratnico.

Določbo točke 3.1.10. Kodeksa Družba upošteva, saj Nadzorni svet enkrat letno ovrednoti svoje delo. Ocena dela Nadzornega sveta DARS d.d. vključuje oceno sestave nadzornega sveta, oceno delovanja nadzornega sveta kot skupine ter ovrednotenje usposobljenosti in učinkovitosti posameznega člana, oceno delovanja posameznih komisij nadzornega sveta, oceno organizacije dela in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti. Člani Nadzornega sveta se redno izobražujejo in udeležujejo sej, prav tako jih predsednik NS vzpodbuja k učinkovitemu in aktivnemu opravljanju funkcije.

Določbo točke 3.1.11. Kodeksa Družba spoštuje, saj Nadzorni svet vsako leto pripravi pisno poročilo skupščini ob letnem poročilu.

Določbo 3.2.1. Kodeksa, ki določa, da je nadzorni svet pristojen za imenovanje in odpoklic članov uprave, pri čemer si prizadeva za kontinuiteto, Družba spoštuje, razen v delu, ki se nanaša na imenovanje in odpoklic članov uprave, za kar je v skladu z ZDARS pristojna Vlada Republike Slovenije in ne nadzorni svet. Nadzorni svet pa predlaga Vladi Republike Slovenije imenovanje in razrešitev članov uprave.

Določbo točke 3.3.6. Kodeksa, ki določa, naj komisija pri zbiranju predlogov za kandidate nadzornega sveta upošteva vnaprej določene kriterije in naj te kriterije določa statut družbe, Družba ne spoštuje v celoti. V statutu je določeno, da morajo člani nadzornega sveta izpolnjevati z zakonom predpisane pogoje, poleg tega pa biti strokovnjaki s področja gospodarstva, tehnike, gospodarskega prava ali financ ali imeti dolgoletne izkušnje na vodilnih funkcijah v gospodarstvu, ne določa pa podrobnejših kriterijev, kot jih določa točka 3.3.6. Kodeksa.

Določbo točke 3.4.2. Kodeksa, ki določa, da višino in način določanja višine posameznih plačil članov nadzornega sveta določi s sklepom skupščine ali s statutom, Družba spoštuje, saj je to določeno s sklepom Vlade Republike Slovenije, kot oblastnega organa, ki opredeljuje najvišje možne zneske izplačil, ta sklep pa se nanaša na družbe v večinski lasti Republike Slovenije, kar Družba tudi je.

Določbo točke 3.5.5. Kodeksa, ki priporoča, naj kriterije za presojo obstoja nasprotja interesov članov nadzornega sveta določa poslovnik nadzornega sveta, statut ali poseben kodeks upravljanja družbe, Družba ne spoštuje. Poslovnik NS in Statut DARS d.d. namreč ne določata kriterijev za presojo obstoja nasprotja interesov članov NS.

Določbe točke 5. Kodeksa, ki opredeljujejo upravni odbor Družba ne upošteva, saj nima vpeljanega enotirnega sistema upravljanja, temveč dvotirnega.

Določbo v točki 6. Kodeksa, ki se nanaša na razmerja v skupinah družb oz. koncernih, Družba upošteva. V dosedanjem poslovanju se ni pojavila potreba po sklenitvi pogodb o obvladovanju, v kolikor pa bi uprava oz. nadzorni svet ocenila, da je zaradi transparentnosti potrebno skleniti takšne pogodbe oz. sporazume, jih bo Družba sklenila.

Določba 7.1.4. Kodeksa, določa naj bo revizor prisoten na skupščini delničarjev družbe. Vlade Republike Slovenije lahko revizorja v skladu z ZVRS in Poslovnikom Vlade Republike Slovenije pozove, naj se udeleži seje vlade (oz. skupščine Družbe).

Določba Kodeksa 8.2., ki določa, naj družba zagotovi javne objave sporočil ter letni načrt tudi v angleškem jeziku, Družba ne spoštuje v celoti, saj sporočil ne objavlja v angleškem jeziku, letno poročilo pa izdela v angleškem jeziku naknadno.

Določbo točke 8.3.4. Kodeksa, ki določa naj bosta letno in polletno poročilo delničarjem na vpogled, Družba spoštuje, vendar ne pripravlja polletnega poročila.

Določbo točke 8.6. Kodeksa, ki se nanaša na finančni koledar pomembnejših objav, Družba zaenkrat še ni izvajala, ker je dinamika poslovnih dogodkov in drugih okoliščin velika, kar bi lahko povzročilo, da bi morali koledar prepogosto spreminjati.

Določbo točke 8.9.1. Kodeksa, ki določa, naj družbe v primeru predloga skupščine o spremembi statuta ali statusnem preoblikovanju družbe objavi, Družba uresničuje, razen v delu, ki se nanaša na morebitne vlagatelje.

Določilo Kodeksa 8.17., ki se nanaša na spletne strani družbe, Družba v veliki meri upošteva, vendar nima navedene kontaktne osebe, zadolžene za odnose z vlagatelji.

Izjavo o spoštovanju Kodeksa Družba redno objavlja v svojih letnih poročilih. Glede na izjavo o skladnosti s kodeksom, objavljeno v letnem poročilu za leto 2006, ni nobenih sprememb.

Celje, 24. 06. 2008

Uprava DARS d.d.

Nadzorni svet DARS d.d.